

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

POSVĚCENÍ LATERÁN. BAZILIKY – 9. LISTOPADU 2025

Proudy bystřin jsou k radosti Božímu městu, přesvatému stánku Nejvyššího.

GIOVANNI KARDINÁL COPPA PŘI EUCHARISTII U HROBU SV. PETRA v kryptách vatikánské baziliky, *Peregrinatio Ad Miracula Fidei*, 15. června 2014, Vatikán. Dole: Ladislav Adamec s PhDr. Vlastou Poláchovou vítají kardinála Coppu, čestného občana Drysic, v kostele Narození Panny Marie v Drysicích, 16. června 2001.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

33. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 16. LISTOPADU 2025

Přišel Hospodin, aby spravoval národy podle práva.

„PŘIJDOU DNY, KDY Z TOHO, CO VIDÍTE, NEZŮSTANE KÁMEN NA KAMENI, VŠECHNO BUDE ROZBOŘENO.”

Poutníci u Západní zdi hradb jeruzalémského chrámu - "Zdi nářků". *Peregrinatio ad fontes salutis*, 3.3.2013, Izrael.

„POZDĚ JSEM SI TĚ ZAMILOVAL, KRÁSO TAK DÁVNÁ A TAK NOVÁ.” (sv. Augustin, *Vyznání*).

Eucharistie u Archy sv. Augustina", bazilika San Pietro in Ciel d'Oro,

Peregrinatio ad loca Amoris quo maior nullus ita splendet, 27. 6. 2015, Pavia, Itálie.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE – 23. LISTOPADU 2025

Zaradoval jsem se když mi řekli: „Do domu Hospodinova půjdeme!“

„JEŽÍŠI, PAMATUJ NA MĚ, AŽ PŘIJDEŠ DO SVÉHO KRÁLOVSTVÍ.“

Kříž na Kalvárii. *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, 1.března 2013, Jeruzalém, Izrael.

PANTOKRATOR - KRISTUS VŠEVLÁDNÝ, mozaika na klenbě katedrály Nanebevzetí Panny Marie v Monreale, *Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum*, 2. července 2019, Monreale, Sicílie, Itálie.

VÝŠKOV - **Zdeňka
ROZSYPALOVÁ**
21.11.1960 - 23.1.2025

PUSTIMĚŘ - **Marie
NAVRÁTILOVÁ**
25.1.1954 - 4.2.2025

PUSTIMĚŘ
Františka LUSKOVÁ
20.3.1940 - 21.2.2025

PUSTIMĚŘ
Anna JERÁBKOVÁ
6.5.1934 - 13.3.2025

PUSTIMĚŘ
Jiřina JANEČKOVÁ
6.11.1930 - 24.8.2025

PUSTIMĚŘ
František KOTALA
1.1.1954 - 24.9.2025

PUSTIMĚŘ
Jan SEDLÁČEK
10.3.1949 - 31.10.2025

DRYSICE
Bohumila KNAPOVÁ
10.5.1944 - 24.12.2024

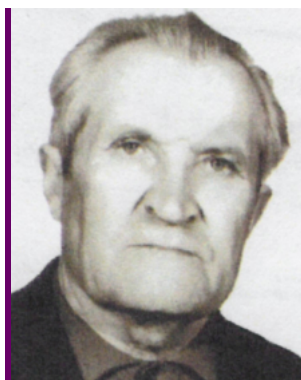
DRYSICE - **Božena
STĚNIČKOVÁ**
15.4.1929 - 3.1.2025

DRYSICE
Luděk HORECKÝ
20.3.1950 - 18.5.2025

DRYSICE
Jiřina AMBROZOVÁ
13.4.1939 - 26.6.2025

PODIVICE
Vlastimil POSPÍŠIL
20.3.1926 - 9.12.2024

PODIVICE - **Marie
ZAPALAČOVÁ**
21.11.1943 - 2.8.2025

TOPOLANY
Václav RAČANSKÝ
21.12.1946 - 1.12.2025

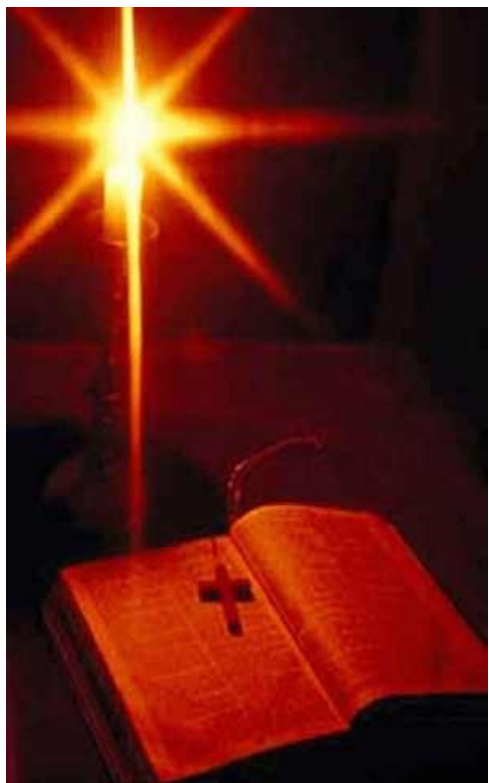

TOPOLANY
Jan KUMMER
29.11.1939 - 6.12.2024

KŘÍŽANOVICE
Josef KRUPÍK
23.1.1953 - 23.10.2025

LITURGICKÉ TEXTY SVÁTKU POSVĚCENÍ LATERÁNSKÉ BAZILIKY

1. ČTENÍ – Ez 47,1-2.8-9.12

Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Anděl mě zavedl ke vchodu do chrámu, a hle – pod chrámovým prahem prýštila voda směrem na východ – na východ totiž bylo chrámové průčelí – voda stékala pravou chrámovou stranou na jih od oltáře. Pak mě vyvedl severní branou a venku mě vedl až k vnější bráně směřující na východ, a hle – voda vytékala z jižní strany. Řekl mi: „Tato voda, která vytéká do východní krajiny, stéká do pouště a končí v moři ve slaných vodách a jeho voda je tím uzdravena. Kamkoli se řeka dostane, oživnou všichni živočichové, kteří se v ní hemží; velmi mnoho ryb bude tam, kam se dostane tato voda, a vše se uzdraví. Nad řekou pak, na jejím břehu z obou stran vzroste všeliké ovocné stromoví; neopadne jeho listí, nepřestane jeho ovoce; každý měsíc ponese čerstvé plody, neboť jeho voda bude vytékat ze svatyně: jeho ovoce bude pokrmem, lékem jeho listí.“

ŽALM 46

Bůh je naše útočiště a síla, osvědčil se jako nejlepší pomocník v nouzi. Proto se nebojíme, i kdyby se kácela země, i kdyby se hory řítily do hlubin moře. Proudby bystřin jsou k radosti Božímu městu, přesvatému stánku Nejvyššího. Bůh je v jeho středu, nepohne se, od časného jitra ho Bůh bude chránit. S námi je Hospodin zástupů, Bůh Jakubův je naší tvrzí. Pojďte, pozorujte Boží skutky, které učinil k úžasu země.

2. ČTENÍ – 1 KOR 3,9C-11.16-17

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

(Bratři!) Vy jste Boží stavba. Podle Boží milosti, která mi byla dána, položil jsem jako zkušený stavitel základy, dále na tom staví už jiný. Každý však ať se dívá, jak na tom dále staví. Neboť nikdo nemůže položit jiný základ nežli ten, který je už položen – a tím je Ježíš Kristus. Nevíte, že jste Božím chrámem a že ve vás bydlí Boží Duch? Kdo by ničil Boží chrám, toho zničí Bůh. Neboť Boží chrám je svatý, a ten chrám jste vy!

EVANGELIUM – JAN 2,13-22

Slova svatého evangelia podle Jana.

Byly blízko židovské velikonoce a Ježíš se odebral vzhůru do Jeruzaléma. V chrámě zastihl prodavače býčků, ovcí a holubů i směnárníky, jak tam sedí. Tu si udělal z provazů důtky a vyhnal všechny z chrámu i s ovcemi a býčky, směnárníkům rozházel peníze a stoly jim zpřevracel a prodavačům holubů řekl: „Jděte s tím odtud! Nedělejte z domu mého Otce tržnici!“ Jeho učedníci si vzpomněli, že je psáno: ‘Horlivost pro tvůj dům mě stravuje.’ Židé mu však namítli: „Jakým znamením nám dokážeš, že tohle smíš dělat?“ Ježíš jim odpověděl: „Zbořte tento chrám, a ve třech dnech jej zase postavím!“ Tu židé řekli: „Tento chrám se stavěl šestačtyřicet let – a ty že bys ho zase postavil ve třech dnech?“ On však to řekl o chrámu svého těla. Teprve až byl vzkříšen z mrtvých, uvědomili si jeho učedníci, co tím chtěl říci, a uvěřili Písmu i slovu, které Ježíš řekl.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, Církev je Boží chrám zbudovaný na Kristu, v němž máme přístup k Otci v jednom Duchu. Proto dnes, o posvěcení mateřského chrámu celé Církve prosme:

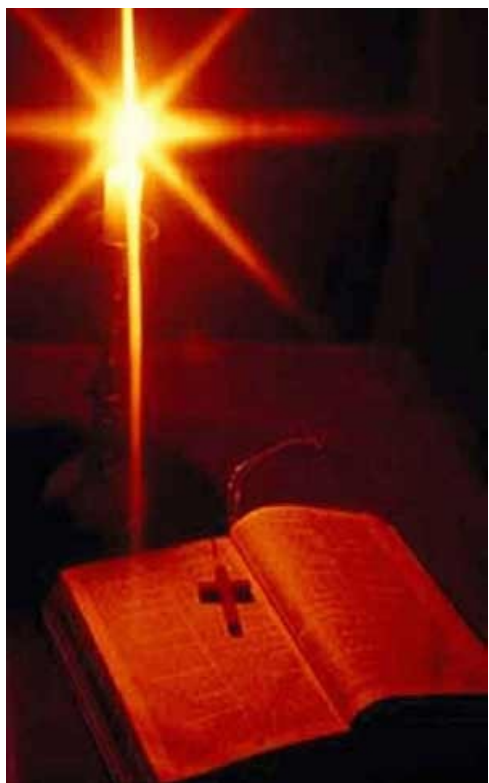
L: KYRIE, KYRIE, ELEISON.

- Za papeže Lva XIV., aby v jeho slovech i činech všichni poznávali tvou prozřetelnost, která činí tvou Církev přístavem naděje uprostřed bouří lidských dějin.
- Za naši farnost, aby vždy budovala svou naději na Kristu – úhelném kameni Církve.
- Králi věků, shlédni na naši vlast: nedopust', aby zaslepenost většiny mařila dědictví svědků víry a mučedníků pravdy: obdař moudrostí, pokorou a prozíravostí ty, kdo ponesou odpovědnost za její blaho, prosperitu a svornost všech občanů.
- Soudce živých i mrtvých, svou mocnou pravicí zastav Putina a jeho válečná zvěrstva na Ukrajině, obyvatelům Palestiny dej pokojně žít ve své zemi, ať svět pozná, kdo vládne nade vším.
- Modleme se, aby ti, kdo jsou nutkáni sebevražednými úmysly, našli ve svém společenství oporu, péči a lásku, kterou potřebují, a otevřeli se kráse života.
- Modleme se, aby se ti, kdo se blíží k branám smrti, mohli smířit s Bohem i bližními, a byli plní pokoje a naděje.
- Za věrné zemřelé, aby po završení své pozemské pouti došli slávy nebeského Jeruzaléma.

K: Bože, ty si z nás buduješ svůj duchovní chrám; rozmnož ve své Církvi působení svého Ducha, abychom ti mohli věrně sloužit. Skrze Krista našeho Pána.

L: Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 33. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – MAL 3,19-20A

Čtení z knihy proroka Malachiáše.

Hle, přijde den, který plane jako pec, slámou se stanou všichni zpupní, všichni, kdo se dopouštějí bezbožnosti! Den, který přijde, je spálí – praví Hospodin zástupů – že po nich nezůstane kořen ani větev! Vám, kdo ctíte mé jméno, vzejde slunce spravedlnosti, které má na svých křídlech uzdravení.

ŽALM 98

Hrejte Hospodinu na citeru, – na citeru a s doprovodem zpěvu, – za hlaholu trub a rohů, – jásejte před králem Hospodinem! Zahuč, moře, a vše, co je naplňuje, – svět i všichni, kdo jej obývají. – Řeky, tleskejte rukama, – hory, spolu zajásejte! Před Hospodinem, že přišel, – že přišel, aby spravoval zemi, – aby spravoval svět ve spravedlnosti – a národy podle práva.

2. ČTENÍ – 2SOL 3,7-12

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.

Bratři! Víte sami, jak nás máte napodobovat. Když jsme byli u vás, nezháleli jsme ani jsme chleba nejedli od nikoho zadarmo. Naopak: ve dne v noci jsme se lopotili, abychom nikomu z vás nebyli na obtíž. Ne že bychom na to neměli právo, ale dáváme vám sami sebe za vzor, který byste mohli napodobovat. Ano, už tehdy, když jsme byli u vás, přikazovali jsme vám: "Kdo nechce pracovat, ať nejí." A teď slyšíme, že někteří z vás žijí zahálčivě a vůbec nepracují, ale jsou velmi zaměstnáni věcmi, do kterých jim nic není. Takovým lidem důrazně prikazujeme mocí, kterou máme od Pána Ježíše Krista, aby v klidu pracovali a jedli chléb, na který si sami vydělají.

EVANGELIUM – LK 21,5-19

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když někteří mluvili o chrámu, jakými krásnými kameny a pamětními dary je ozdoben, řekl Ježíš: "Přijdou dny, kdy z toho, co vidíte, nezůstane kámen na kameni, všechno bude rozbořeno." Zeptali se ho: "Mistře, kdypak se to stane? A jaké bude znamení, že to už nastává?" Odpověděl: "Dejte si pozor, abyste se nenechali svést! Mnozí lidé totiž přijdou pod mým jménem a budou říkat: „Já jsem to!“ a „Ten čas je tady!“ Nechodte za nimi! Až pak uslyšíte o válkách a vzpourách, neděste se, neboť to se musí stát napřed, ale nebude hned konec." Potom jim řekl: "Povstane národ proti národu a království proti království, budou velká zemětřesení, na různých místech hlad a mor, hrozné úkazy a velká znamení na nebi. Ale před tím vším vztáhnou na vás ruce, budou vás pronásledovat, vydávat synagogám na soud a do vězení, budou vás předvádět před krále a vladaře pro mé jméno. To vám dá příležitost k svědectví. Vezměte si tedy k srdci toto: Nepřipravujte se předem, jak se hájit. Vždyť já vám dám výmluvnost i moudrost, které nedovedou odolat ani odporovat žádní vaši protivníci. Budete zrazováni i od vlastních rodičů a sourozenců, příbuzných a přátel, a některé z vás usmrtí. Budete pro jméno mé ode všech nenáviděni. Ale ani vlas z hlavy se vám neztratí. Trpělivostí zachráníte svou duši."

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

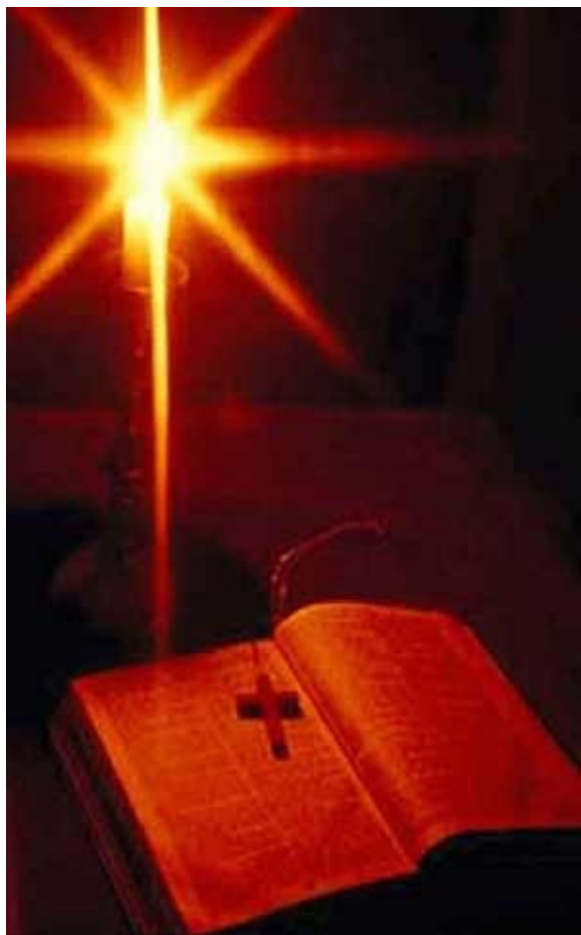
K: Bratři a sestry, maje na paměti slova proroka Malachiáše: „vám, kdo ctíte mé jméno, vzejde slunce spravedlnosti, které má na svých křídlech uzdravení“, prosme Pána:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Za papeže Lva, ať jeho nadcházející apoštolská cesta do Turecka u příležitosti 1700. výročí Nicejského koncilu, dá nově zaznít vyznání víry a vede k hledání toho, co spojuje; a cesta do Libanonu ať je výzvou k soužití, odpuštění a dialogu.
 - Za Církev, aby žila vědomím, že Pán je cílem dějin, k němuž směřují touhy civilizací, i plností radostných očekávání lidských srdcí.
 - Za naši vlast, připomínající si vysvobození z komunistické totality, ať mladá generace toužící po naději, usiluje o poznání pravdy, která osvobozuje.
 - Za zmučenou Ukrajinu, čelící i uprostřed zimy dennímu ruskému barbarství, ať zbavena této metly pekel pozná čas míru.
 - Za obyvatele Súdánu, odkud přichází zprávy o násilí na ženách, dětech a bezbranných civilistech; ať se Pán dotkne srdcí těch, kdo jsou za tyto zločiny zodpovědní.
 - Ať Světový den chudých přispěje k boji se starými i novými formami chudoby, a pomůže nejchudším z chudých.
 - Za nemocné a trpící, ať na přímluvu sv. Anežky a sv. Alžběty zakusí útěšnou přítomnost Krista, který svým křížem vykoupil svět.
 - Modleme se, aby ti, kdo jsou nutkáni sebevražednými úmysly, našli ve svém společenství oporu, péči a lásku, kterou potřebují, a otevřeli se kráse života.
 - Modleme se, aby se ti, kdo se blíží k branám smrti, mohli smířit s Bohem i bližními, a byli plní pokoje a naděje.
 - Za věrné zemřelé, ať dojdou blaženého patření na tvou tvář.
- K:** Bože, přijmi tyto naše prosby a dej, ať nepřestáváme toužit po tom, co je věčné. Skrze Krista našeho Pána.

L: Amen.

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE

1. ČTENÍ – 2SAM 5,1-3

Čtení z druhé knihy Samuelovy.

Všechny izraelské kmeny přišly k Davidovi do Hebronu a řekly: "Hle, jsme tvá kost a tvoje maso. Již dávno, když byl Saul králem nad námi, řídil jsi všechny záležitosti Izraele a Hospodin ti řekl: Ty budeš pást můj izraelský lid, ty budeš vládcem nad Izraelem." Přišli tedy všichni přední mužové izraelští ke králi do Hebronu a král David s nimi v Hebronu uzavřel smlouvu před Hospodinem, oni pak pomazali Davida za krále nad Izraelem.

ŽALM 122

Zaradoval jsem se, když mi řekli: – "Do domu Hospodinova půjdeme!" – Už stojí naše nohy – v tvých branách, Jeruzaléme! Tam vystupují kmeny, – kmeny Hospodinovy, – jak to zákon přikazuje Izraeli, – aby chválil Hospodinovo jméno. – Tam stojí soudní stolce, – stolce Davidova domu.

2. ČTENÍ – KOL 1,12-20

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Děkujeme Bohu Otci, že vás uschoptil k účasti na dědictví věřících ve světle. On nás totiž vytrhl z moci temnosti a převedl do království svého milovaného Syna. V něm máme vykoupení a odpuštění hříchů. On je věrný obraz neviditelného Boha, dříve zrozený než celé tvorstvo. V něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi, svět viditelný i neviditelný: ať jsou to andělé při trůnu, ať jsou to panstva, ať jsou to knížata, ať jsou to mocnosti. Všecko je stvořeno skrze něho a pro něho. Kristus je dříve než všechno ostatní a všechno trvá v něm. A on je hlava těla, to je církve: on je počátek, prvorozený mezi vzkříšenými z mrtvých. Tak má ve všem prvenství. Bůh totiž rozhodl, aby v něm sídlila veškerá plnost dokonalosti, a že skrze něho usmíří se sebou všechno tvorstvo jak na nebi, tak na zemi tím, že jeho krví, prolitou na kříži, zjedná pokoj.

EVANGELIUM – LK 23,35-43

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když Ježíše ukřižovali, členové velerady se mu vysmívali: "Jiným pomohl, ať pomůže sám sobě, je-li Mesiáš, Boží Vyvolený!" Posmívali se mu i vojáci, přistupovali, podávali mu ocet a říkali: "Když jsi židovský král, zachraň sám sebe!" Nad ním byl totiž nápis: "To je židovský král." Jeden z těch zločinců, kteří viseli na kříži, se mu rouhal: "Copak ty nejsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!" Druhý ho však okřikl: "Ani ty se nebojíš Boha? Vždyť jsi odsouzen k stejnému trestu! My ovšem spravedlivě: dostáváme přece jen, jak si zasloužíme za to, co jsme spáchali, ale on neudělal nic zlého." A dodal: "Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království." Odpověděl mu: "Amen, pravím ti: Dnes budeš se mnou v ráji."

JEŽÍŠ KRISTUS NAŠE NADĚJE

IV. KRISTOVO VZKŘÍŠENÍ A VÝZVY SOUČASNÉHO SVĚTA

2. Kristovo zmrtvýchvstání, odpověď na lidský smutek

(GENERÁLNÍ AUDIENCE, náměstí sv. Petra, 22. října 2025)

Tu si mezi sebou řekli: „Což nám nehořelo srdce, když k nám na cestě mluvil a odhaloval smysl Písma?“ Ještě tu hodinu se vydali na cestu a vrátili se do Jeruzaléma. Tam našli pohromadě jedenáct (apoštolů) i jejich druhy. Ti řekli: „Pán skutečně vstal a zjevil se Šimonovi.“ Oni sami pak vypravovali, co se jim přihodilo na cestě a jak ho poznali při lámání chleba. (Lukáš 24,32-35)

Vzkříšení Ježíše Krista je událost, nad kterou lze neustále rozjímat a rozvažovat, a čím více se do ní ponoříme, tím více nás naplňuje úžasem, přitahuje nás jako nesnesitelné a zároveň fascinující světlo. Byla to exploze života a radosti, která změnila smysl celé reality z negativního na pozitivní; přesto se to nestalo nápadným, natož násilným způsobem, ale mírně, skrytě, dalo by se říci pokorně.

Dnes se zamyslíme nad tím, jak může Kristovo vzkříšení uzdravit jednu z nemocí naší doby: smutek. Smutek je vtíravý a rozšířený a provází celé dny mnoha lidí. Jedná se o pocit nejistoty, někdy hluboké beznaděje, který zaplňuje vnitřní prostor a zdánlivě převládá nad každým záchvěvem radosti.

Smutek zbavuje život smyslu a síly, a ten se tak stává cestou bez směru a bez významu. Tato tak aktuální zkušenost nás odkazuje ke slavnému příběhu z Lukášova evangelia (24,13-29) o dvou emauzských učednících. Zklamání a skleslí odcházejí z Jeruzaléma a zanechávají za sebou naděje vložené do Ježíše, který byl ukřižován a pohřben. V úvodních verších se tato epizoda jeví jako paradigma lidského smutku: konec cíle, do kterého vložili tolik energie, zničení toho, co se jevílo jako podstatné v jejich životě. Naděje zmizela, srdce ovládla beznaděj. Vše se zhroutilo v krátkém čase, mezi pátkem a sobotou, v dramatickém sledu událostí.

Tento paradox je skutečně symbolický: ona smutná cesta, poznamenaná poraženectvím a návratem k běžnému životu, se odehrává ve stejný den, kdy zvítězilo světlo, kdy se naplnila Pascha. Oba muži se obrací zády ke Golgotě, k hroznému obrazu kříže, který se jim vryl do očí a do srdce. Zdá se, že je vše ztraceno. Je třeba se vrátit k předchozímu životu, držet se při zemi a doufat, že je nikdo nepozná.

V určitém okamžiku se k oběma učedníkům přidává pocestný, možná jeden z mnoha poutníků, kteří byli v Jeruzalémě na Velikonoce. Je to vzkříšený Ježíš, ale oni ho nepoznávají. Smutek jim zakaluje pohled, stírá příslib, který jim Mistr několikrát dal: že bude zabit a třetího dne vstane z mrtvých. Neznámý muž se k nim přiblíží a projevuje zájem o to, o čem mluví. Text říká, že „se zastavili celí smutní“ (Lk 24,17). Řecké adjektivum, které je zde použito, popisuje úplný smutek: na jejich tvářích je vidět ochromení duše.

Ježíš je vyslechne a nechá je, aby projevíli své zklamání. Potom jim s velkou upřímností vytkne, že jsou „nechápaní a váhaví uvěřit tomu, co mluvili proroci!“ (v. 25) a na základě Písma jim ukazuje, že Kristus musel trpět, zemřít a vstát z mrtvých. V srdcích obou učedníků se znovu rozhořívá plamen naděje, a tak, když se již stmívá a oni dorazí na místo určení, pozvou tajemného společníka, aby s nimi zůstal.

Ježíš přijímá a usedá s nimi ke stolu. Pak vezme chléb, láme ho a podává jim. V tu chvíli ho oba učedníci poznávají... ale On okamžitě mizí z jejich dohledu (vv. 30-31). Gesto lámání chleba znovu otevírá pohled srdce, znovu osvětluje zrak zatemněný zoufalstvím. A pak se vše vyjasní: společná cesta, vlídné a silné slovo, světlo pravdy... Okamžitě se znovu rozhoří radost, energie opět proudí do unavených údů, paměť se naplňuje vděčností. A oba se rychle vrací do Jeruzaléma, aby vše vyprávěli ostatním.

„Pán skutečně vstal z mrtvých“ (srov. v. 34). Tímto příslovcem, *skutečně*, se naplňuje jistý cíl naší lidské historie. Není náhodou, že je to pozdrav, který si křesťané vyměňují o Velikonocích. Ježíš nevstal z mrtvých slovy, ale skutky, svým tělem, které nese stopy utrpení, věčné pečeti jeho lásky k nám. Vítězství života není prázdné slovo, ale reálný, konkrétní fakt.

Nečekaná radost učedníků z Emauz nám budiž jemným varováním, když cesta nabývá na obtížnosti. Právě Zmrtvýchvstalý radikálně mění perspektivu a vlévá naději, která vyplňuje prázdnotu, ponechanou smutkem. Na stezkách srdce kráčí Zmrtvýchvstalý s námi a pro nás. Svědčí o porážce smrti, potvrzuje vítězství života navzdory temnotě vládoucí na Kalvárii. Dějiny ještě mají mnoho naděje na dobro.

Uznat vzkříšení znamená změnit pohled na svět: vrátit se ke světlu, abychom poznali Pravdu, která nás zachránila a zachraňuje. Sestry a bratři, zachovejme si každodenní bdělost v úžasu nad Paschou zmrtvýchvstalého Ježíše. Jen on činí nemožné možným!

Katecheze u příležitosti 60. výročí koncilní deklarace *Nostra aetate*

(GENERÁLNÍ AUDIENCE, náměstí sv. Petra, 29. října 2025)

Ježíš jí odpověděl: „Věř mi, ženo, nastává hodina, kdy nebudete uctívat Otce ani na této hoře, ani v Jeruzalémě. Vy uctíváte, co neznáte, my uctíváme, co známe, protože spása je ze Židů. Ale nastává hodina – ano, už je tady – kdy opravdoví (Boží) ctitelé budou Otce uctívat v duchu a v pravdě. Vždyť Otec si vyžaduje takové své ctitele. Bůh je duch, a kdo ho uctívají, mají ho uctívat v duchu a v pravdě.“ (Jan 4, 21-24)

Drazí bratři a sestry, dobrý den a vítejte!

Rád bych dnešní rozjímání, v rámci této generální audience věnované mezináboženskému dialogu, zaměřil na slova, která Pán Ježíš pronesl k samařské ženě: „Bůh je duch, a kdo ho uctívají, mají ho uctívat v duchu a v pravdě“ (Jan 4,24). V evangeliu odhaluje toto setkání podstatu autentického náboženského dialogu: výměnu, která vzniká, když se lidé navzájem otevírají s upřímností, pozorným nasloucháním a

vzájemným obohacováním. Je to dialog, který vzniká ze žízně: žízně Boha po lidském srdci a lidské žízně po Bohu. U studny v Sycharu Ježíš překonává bariéry dané kulturou, pohlavím a náboženstvím. Zve samařskou ženu k novému chápání uctívání Boha, které se neomezuje na konkrétní místo – „ani na této hoře, ani v Jeruzalémě“ –, ale uskutečňuje se v duchu a pravdě. Tento okamžik zachycuje samotné jádro mezináboženského dialogu: odhalování Boží přítomnosti za všemi hranicemi a výzvu k jeho společnému hledání s úctou a pokorou.

Před šedesáti lety, 28. října 1965, druhý vatikánský koncil vyhlášením deklarace *Nostra aetate* otevřel nový horizont setkávání, respektu a duchovní pohostinnosti. Tento jasný dokument nás učí setkávat se s následovníky jiných náboženství nikoli jako s cizinci, ale jako se společníky na cestě k pravdě; ctít rozdíly a zároveň potvrzovat naši společnou lidskost; a v každém upřímném náboženském hledání rozpoznávat odraz jediného božského Tajemství, které obepíná celé stvoření.

Zejména nesmíme zapomenout, že první nasměrování *Nostra aetate* bylo k židovskému světu, s nímž svatý Jan XXIII. chtěl obnovit původní vztah. Poprvé v historii církve tak měl vzniknout naukový spis o židovských kořenech křesťanství, který by na biblické a teologické úrovni představoval bod, odkud není návratu. „Lid Nového zákona je duchovně spojen s Abrahámovým potomstvem. Církev Kristova totiž uznává, že počátky její víry a jejího vyvolení sahají podle Božího tajemství spásy až k patriarchům, Mojžíšovi a prorokům.“ (NA, 4). Tak církev, „protože má na paměti společné dědictví se Židy a je vedena nikoli politickými pohnutkami, nýbrž náboženskou evangelijní láskou, želí nenávisti, pronásledování a projevů antisemitismu, jimiž se kdykoli a kdokoli obrátil proti Židům“ (*tamtéž*). Od té doby všichni moji předchůdci jasně odsoudili antisemitismus. A proto i já potvrzuji, že církev antisemitismus netoleruje a bojuje proti němu, a to na základě samotného evangelia.

Dnes můžeme s vděčností hledět na vše, čeho bylo v židovsko-katolickém dialogu za těchto šedesát let dosaženo. Není to jen výsledek lidského úsilí, ale také pomoci našeho Boha, který je podle křesťanského přesvědčení sám o sobě dialogem. Nemůžeme popřít, že v tomto období došlo také k nedorozuměním, obtížím a konfliktům, které však nikdy nezabránilly pokračování dialogu. Ani dnes nesmíme dovolit, aby nás politické okolnosti a nespravedlnosti ze strany některých odvedly od přátelství, zejména vzhledem k tomu, že jsme dosud mnohé uskutečnili.

Duch *Nostra aetate* nadále osvětluje cestu církve. Uznává, že všechna náboženství mohou odrážet „Pravdu, která osvěcuje všechny lidi“ (č. 2) a hledají odpovědi na velká tajemství lidské existence, takže dialog musí být nejen intelektuální, ale i hluboce duchovní. Tato deklarace vyzývá všechny katolíky – biskupy, kněze, zasvěcené osoby a laiky – aby se upřímně zapojili do dialogu a spolupráce se stoupenci jiných náboženství, uznávali a podporovali vše, co je dobré, pravdivé a svaté v jejich tradicích (*srov. tamtéž*). To je dnes nezbytné prakticky v každém městě světa, kde se kvůli lidské mobilitě setkávají naše duchovní rozdíly a rozdíly v příslušnosti a kde jsme povoláni k bratrskému soužití. *Nostra aetate* nám připomíná, že skutečný dialog tkví v lásce, jediném základu pokoje, spravedlnosti a smíření, a zároveň rozhodně odmítá jakoukoli formu diskriminace nebo pronásledování a potvrzuje rovnou důstojnost každého člověka (*srov. NA, 5*).

Proto, drazí bratři a sestry, si šedesát let po *Nostra Aetate* můžeme položit otázku: co můžeme společně udělat? Odpověď je jednoduchá: jednat společně. Náš svět potřebuje

více než kdy jindy naši jednotu, naše přátelství a naši spolupráci. Každé z našich náboženství může přispět ke zmírnění lidského utrpení a k péči o náš společný domov, naši planetu Zemi. Naše tradice učí pravdě, soucitu, smíření, spravedlnosti, milosrdenství a pokoji.

Musíme znovu potvrdit službu lidstvu, a to v každém okamžiku. Společně musíme být ostražití vůči zneužívání Božího jména, náboženství a samotného dialogu, jakož i vůči nebezpečí, které představuje náboženský fundamentalismus a extremismus. Musíme se také zabývat odpovědným vývojem umělé inteligence, protože pokud je koncipována jako alternativa k člověku, může vážně porušovat jeho nekonečnou důstojnost a neutralizovat jeho základní povinnosti. Naše tradice mohou nesmírně přispět k humanizaci techniky a tím inspirovat její regulaci na ochranu základních lidských práv.

Jak všichni víme, naše náboženství učí, že pokoj začíná v srdci člověka. V tomto smyslu může náboženství hrát zásadní roli. Musíme vrátit naději do svých osobních životů, do našich rodin, do našich čtvrtí, do našich škol, do našich vesnic, do našich zemí a do našeho světa. Tato naděje je založena na našich náboženských přesvědčeních, na přesvědčení, že nový svět je možný.

Nostra aetate před šedesáti lety přinesla naději do světa po druhé světové válce. Dnes jsme povoláni k obnovení této naděje v našem válkou zpusťšeném světě a v našem poničeném přírodním prostředí. Spolupracujme, protože když jsme jednotní, je možné všechno. Postarejme se, aby nás nic nerozdělovalo. V tomto duchu bych rád ještě jednou vyjádřil svou vděčnost za vaši přítomnost a přátelství. Předávejme tohoto ducha přátelství a spolupráce také budoucí generaci, protože je to skutečný pilíř dialogu.

A nyní se na chvíli zastavme v tiché modlitbě: modlitba má moc proměnit naše postoje, naše myšlenky, naše slova a naše činy.

JUBILEJNÍ AUDIENCE

(náměstí sv. Petra, 25. října 2025)

Doufat znamená nevědět. Mikuláš Kusánský.

Naše spása je (zatím pouze) předmětem naděje. Je-li však předmět naděje vidět, už to není naděje. Co už někdo vidí, jak by v to mohl doufat? Ale doufáme-li v něco, co ještě nevidíme, čekáme na to s vytrvalostí. (Řím 8,24-25)

Drazí bratři a sestry, dobrý den a vítejte!

Dorazili jste k cíli své pouti, ale stejně jako Ježíšovi učedníci se nyní musíme naučit žít v novém světě. Jubileum z nás právě proto učinilo poutníky naděje: vše je nyní třeba nahlížet ve světle vzkříšení Ukřižovaného. V této naději jsme spaseni! Naše oči tomu nevykly. Proto před svým nanebevstoupením začal Vzkříšený vychovávat náš pohled. A pokračuje v tom i dnes! Věci totiž nejsou takové, jak se zdají: láska zvítězila, i když před očima máme mnoho rozporů a vidíme střet mnoha protikladů.

V neméně bouřlivé době, v 15. století, měla církev jednoho kardinála, který je dodnes málo známý. Byl to velký myslitel a služebník jednoty. Jmenoval se Mikuláš a pocházel z německého Kuesu: Mikuláš Kusánský. Může nás naučit, že doufat znamená také „nevědět“. Jak píše svatý Pavel, „co už někdo vidí, jak by v to mohl doufat?“ (Řím 8,24). Mikuláš

Kusánský nemohl vidět jednotu církve, otřesenou protichůdnými proudy a rozdělenou mezi Východem a Západem. Nemohl vidět mír ve světě a mezi náboženstvími v době, kdy se křesťanství cítilo ohroženo zvenčí. Když však cestoval jako papežský diplomat, modlil se a přemýšlel. Proto jsou jeho spisy plné světla.

Mnozí jeho současníci žili ve strachu; jiní se ozbrojovali a připravovali nové křížové výpravy. Mikuláš se však již v mládí rozhodl stýkat s těmi, kteří měli naději, kteří se zabývali novými disciplínami, kteří znovu četli klasiky a vraceli se ke zdrojům. Věřil v lidstvo. Chápal, že existují protiklady, které je třeba udržet pohromadě, že Bůh je tajemství, v němž to, co je v napětí, nachází jednotu. Mikuláš věděl, že neví, a tak stále lépe rozuměl realitě. Jaký to velký dar pro církev! Jaké volání k obnově srdce! Zde jsou jeho ponaučení: vytvářet prostor, spojovat protiklady, doufat v to, co ještě není vidět.

Cusanus hovořil o „učené nevědomosti“ jako o znaku inteligence. Hlavní postavou některých jeho spisů je zajímavá postava: idiot. Je to prostý člověk, který nestudoval a klade učencům základní otázky, které zpochybňují jejich jistoty.

Tak je tomu i v dnešní církvi. Kolik otázek zpochybňuje naše učení! Otázky mladých, otázky chudých, otázky žen, otázky těch, kteří byli umlčeni nebo odsouzeni, protože se liší od většiny. Žijeme v požehnané době: kolik otázek! Církev se stává znalkyní lidskosti, pokud kráčí s lidstvem a má v srdci ozvěnu jeho otázek.

Drazí bratři a sestry, doufat znamená nevědět. Nemáme ještě odpovědi na všechny otázky. Máme však Ježíše. Následujeme Ježíše. A tak doufáme v to, co ještě nevidíme. Stáváme se lidem, v němž se protiklady spojují v jednotu. Vstupujeme jako průzkumníci do nového světa Vzkříšeného. Ježíš nás předchází. Učíme se, postupujeme krok za krokem. Není to jen cesta církve, ale celého lidstva. Cesta naděje.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>

POSELSTVÍ PAPEŽE LVA XIV. K 9. SVĚTOVÉMU DNI CHUDÝCH

16. listopadu 2025

„Vždyť tys má naděje, Pane“ (Žl 71,5).

Drazí bratři a sestry!

1. „Vždyť tys má naděje, Pane“ (Žl 71,5). Tato slova vytryskla ze srdce utlačovaného velikými těžkostmi: „Dals mi prožít mnoho zlých útrap“ (v. 20), praví žalmista. Přesto je jeho duše otevřená a důvěřivá, protože je pevná ve víře, která uznává oporu v Bohu a vyznává jej: „Tys moje skála a tvrz“ (v. 3). Odtud pramení neochvějná důvěra, že naděje v něho neklame: „K tobě se utíkám, Hospodine, nechť nejsem zahanben navěky.“

Uprostřed životních zkoušek je naděje ožívována pevnou a povzbuzující jistotou Boží lásky, kterou do srdcí vylil Duch Svatý. Proto neklame (srov. Řím 5,5) a svatý Pavel může napsat Timoteovi: „A když my na to vynakládáme všechny své síly a o to zápasíme, je to proto, že jsme založili svou naději na živém Bohu“ (1 Tim 4,10). Živý Bůh je totiž „Bůh naděje“ (Řím 15,13), který se v Kristu skrze jeho smrt a vzkříšení stal „naší nadějí“ (1 Tim 1,1). Nesmíme zapomínat, že jsme byli spaseni v této naději, v níž musíme zůstat zakořenění.

2. Chudý člověk se může stát svědkem silné a spolehlivé naděje právě proto, že ji vyznává v nejistých životních podmínkách plných strádání, křehkosti a vyloučení. Nespolehá se na jistoty moci a majetku, naopak, trpí jimi a často se stává jejich obětí. Jeho naděje může spočívat pouze někde jinde. Jestliže uznáme, že Bůh je naší první a jedinou nadějí, i my sami přejdeme od pomíjivých nadějí k naději trvalé. V touze mít Boha za společníka na cestě ztrácí bohatství svůj význam, protože objevujeme skutečný poklad, který opravdu potřebujeme. Jasně a silně zaznívají slova, kterými Pán Ježíš vybízel své učedníky: „Neshromažďujte si poklady na zemi, kde je kazí mol a rez a kam se zloději prokopávají a kradou. Shromažďujte si však poklady v nebi, kde je ani mol, ani rez nekazí a kam se zloději nemohou prokopat a krást“ (Mt 6,19–20).

3. Největší chudobou je neznat Boha. Připomněl nám to papež František v Evangelii gaudium: „Nejhorší diskriminací, kterou trpí chudí, je nedostatek duchovní pozornosti. Nezměrná většina chudých se vyznačuje zvláštní otevřeností víře. Potřebují Boha a nemůžeme jim nenabízet jeho přátelství, jeho požehnání, jeho Slovo, slavení svátostí a cestu růstu a zrání ve víře“ (čl. 200). Zde je zásadní a zcela originální poznání toho, jak najít svůj poklad v Bohu. Apoštol Jan zdůrazňuje: „Říká-li kdo ‚miluji Boha‘, ale (přitom) nenávidí svého bratra, je lhář. Neboť kdo nemiluje svého bratra, kterého vidí, nemůže milovat Boha, kterého nevidí“ (1 Jan 4,20).

Toto je pravidlo víry a tajemství naděje: všechny pozemské statky, hmotné věci, světské radosti, hospodářský blahobyť, byť jsou důležité, nestačí k tomu, aby srdce bylo šťastné. Bohatství často klame a vede k dramatickým situacím chudoby, především k přesvědčení, že Boha nepotřebujeme a že můžeme žít nezávisle na něm. Na mysli člověku vytanou slova sv. Augustina: „Všechna tvá naděje ať je v Bohu: pocítuj, že ho potřebuješ, abys byl

jím naplněn. Bez něho ti všechno, co budeš mít, poslouží jen k tomu, abys byl ještě prázdnější“ (Enarr. in Ps. 85,3).

4. Křesťanská naděje, na kterou odkazuje Boží slovo, je jistotou na cestě životem, protože nezávisí na lidské síle, ale na příslibu Boha, který je vždy věrný. Proto křesťané již od počátku chtěli naději ztotožnit se symbolem kotvy, která nabízí stabilitu a bezpečí. Křesťanská naděje je jako kotva, která připoutává naše srdce k zaslíbení Pána Ježíše, který nás spasil svou smrtí a vzkříšením a který se k nám znovu vrátí. Tato naděje nadále ukazuje jako skutečný horizont života „nová nebesa“ a „novou zemi“ (2 Petr 3,13), kde existence všech tvorů najde svůj skutečný smysl, protože naše pravá vlast je v nebesích (srov. Flp 3,20).

Boží město nás tedy zavazuje k péči o města lidská. Ta se mu musí od nynějška začít podobat. Naděje, podporovaná Boží láskou, kterou nám Duch Svatý vlévá do srdce (srov. Řím 5,5), proměňuje lidské srdce v úrodnou půdu, kde může klíčit láska k životu tohoto světa. Tradice církve neustále potvrzuje cyklický vztah mezi třemi teologálními ctnostmi: vírou, nadějí a láskou. Naděje se rodí z víry, která ji živí a udržuje, na základě lásky, která je matkou všech ctností. A lásku potřebujeme dnes, právě teď. Není to zaslíbení, ale skutečnost, na kterou se díváme s radostí a odpovědností – týká se nás a směřuje naše rozhodnutí ke společnému dobru. Kdo naopak postrádá lásku, postrádá nejen víru a naději, ale bere naději i svému bližnímu.

5. Biblická výzva k naději s sebou tedy nese povinnost bezodkladně převzít konsekventní odpovědnost v dějinách. Láska je totiž „největším sociálním přikázáním“ (Katechismus katolické církve, 1889). Chudoba má strukturální příčiny, které je třeba řešit a odstranit. Než se tak stane, jsme všichni povoláni k vytváření nových znamení naděje, která budou svědčit o křesťanské lásce, jak to činili mnozí svatí a svaté v každé době. Například nemocnice a školy jsou instituce, které byly vytvořeny, aby vyjadřovaly přijetí nejslabších a nejvíce opomíjených. Měly by být již součástí státní politiky každé země, ale války a nerovnosti tomu často brání. Znameními naděje se dnes stále více stávají domovy pro seniory, komunity pro nezletilé, poradny a azylové domy, jídelny pro chudé, noclehárny, všem dostupné vzdělání – kolik je to často skrytých znamení, kterých si možná nevšimáme, a přesto jsou tak důležitá pro to, abychom se zbavili lhostejnosti a zapojili se do různých forem dobrovolnické činnosti!

Chudí nejsou pro církve nějakou okrajovou záležitostí, ale nejmilovanějšími bratry a sestrami, protože každý z nich svou existencí, ale i slovy a moudrostí, kterou v sobě nese, vybízí k tomu, abychom se dotkli pravdy evangelia. Proto má Světový den chudých připomenout našim společenstvím, že chudí jsou středem celé pastorační práce. Nejen v charitativní oblasti, ale stejně tak v tom, co církve slaví a hlásá. Bůh přijal jejich chudobu, aby nás obohatil jejich hlasy, jejich příběhy, jejich tvářemi. Všechny formy chudoby, bez výjimky, jsou výzvou ke konkrétnímu žití evangelia a k účinnému šíření znamení naděje.

6. To je výzva, která zaznívá z oslav jubilea. Není náhodou, že Světový den chudých se slaví na konci tohoto Milostivého roku. Až se Svatá brána zavře, budeme muset uchovat a předávat božské dary, které nám byly svěřeny během celého roku modlitby, obrácení a svědectví. Chudí lidé nejsou objekty naší pastore, ale tvůrčími subjekty, které nás podněcují k hledání stále nových způsobů, jak dnes žít evangelium. Tváří v tvář neustálým novým vlnám chudoby hrozí, že si na ni zvykneme a smíříme se s ní. Každý den potkáváme chudé nebo zbídačené lidi a někdy se může stát, že sami máme méně, že

přicházíme o to, co se nám kdysi zdálo jisté: bydlení, dostatek jídla, přístup ke zdravotní péči, dobré vzdělání a informace, náboženskou svobodu a svobodu projevu.

Naše společenská odpovědnost, která spočívá v prosazování společného dobra, vychází z tvůrčího činu Boha, který všem dává všechna dobra země – stejně jako tato dobra musí být spravedlivě přístupné i plody lidské práce. Pomáhat chudým je totiž spíše otázkou spravedlnosti než milosrdenství. Jak píše svatý Augustin: „Dáváš chléb hladovému, ale bylo by lepší, kdyby nikdo neměl hlad, i kdyby pak nebylo komu dát. Dáváš šaty nahému, ale jak by bylo lepší, kdyby všichni měli šaty a nebyla by tato nouze“ (Komentář k 1 Jan VIII,5).

Doufám tedy, že tento Jubilejní rok přispěje k rozvoji opatření pro boj se starými i novými formami chudoby a k novým iniciativám na podporu a pomoc nejchudším z chudých. Práce, vzdělání, bydlení a zdraví jsou podmínkami bezpečnosti, které nelze nikdy dosáhnout zbraněmi. Blahopřeji k již existujícím iniciativám a k úsilí, které každý den vynakládá na mezinárodní úrovni velké množství mužů a žen dobré vůle.

Svěřme se Panně Marii, Těšitelce zarmoucených, a spolu s ní zpívejme píseň naděje a přijměme za svá slova Te Deum: „In te, Domine, speravi, non confundar in aeternum – V tebe, Pane, jsem doufal, navěky nebudu zahanben.“

Ve Vatikánu 13. června 2025,
o svátku sv. Antonína z Padovy, patrona chudých.

Leo P.P. XIV

VOTIVNÍ SVÍCE U HROBU SV. ANTONÍNA, PATRONA CHUDÝCH,
bazilika sv. Antonína v Padově, *Peregrinatio in Honorem Apostolorum Gentium Slavorum*, 10. 7. 2019, Padova.

VĚŘÍM VE SPOLEČENSTVÍ SVATÝCH

10. LISTOPADU – SV. LEV VELIKÝ

Byl prvním římským biskupem, jenž nesl jméno Lev, které si po něm vzalo dalších dvanáct papežů. A je také prvním papežem, po kterém se nám zachovala kázání, s nimiž se obracel k lidu, který se shromažďoval kolem něho při bohoslužbě. Bezděčně lze pomyslet na něho i v kontextu současných střeďech generálních audiencí, které se během posledních desetiletí staly pro římského biskupa běžnou formou setkání s věřícími i mnoha návštěvníky, přicházejícími z různých částí světa.

Lev byl původem z Toskánska. Kolem roku 430 se stal jáhmem církve v Římě a postupně dosáhl poměrně významného postavení. Tohoto výjimečného postavení se mu dostalo roku 440 od Gally Placidie, která v té době vládla Západnímu císařství a která jej vyslala do Galie, aby tam vyřešil

jistou svízelnou situaci. V létě téhož roku však zemřel papež Sixtus III., jehož jméno se pojí k velkolepým mozaikám baziliky Panny Marie Větší, a po něm byl zvolen právě Lev, který o tom byl informován právě během své mírové mise v Galii. Vrátil se do Říma a 29. září 440 byl vysvěcen. Začal se tak jeho pontifikát, který trval více než 21 let a který byl bezpochyby jedním z nejdůležitějších v celých dějinách církve. Po jeho smrti 10. listopadu 461 byl tento papež pohřben u hrobu svatého Petra. Jeho relikvie jsou uchovávány dodnes v jednom z oltářů vatikánské baziliky. Doba, ve které papež Lev žil, byla velmi obtížná. Opakované nájezdy barbarů, postupné oslabování císařské autority na Západě a vleklá sociální krize přiměly římského biskupa - podobně jako se to ještě zřetelněji stalo o století a půl později za pontifikátu Řehoře Velkého - aby přijal důležitou roli také v záležitostech občanských a politických. Tím, samozřejmě, vzrostl význam a prestiž římského stolce. Zejména jedna příhoda z života Lva Velkého se stala slavnou. Bylo to roku 452, když se tento papež v čele římské delegace setkal v Mantově s vůdcem Hunů, Attilou, kterého přesvědčil, aby zastavil svou válečnou invazi, která již zdevastovala severovýchodní regiony Itálie. Zachránil tak zbytek poloostrova. Tato významná událost se brzy stala pamětihodnou, a zůstává příznačným projevem papežova mírotvorného působení. O tři roky později, bohužel, nebyl výsledek papežské iniciativy tak úspěšný, ale přesto je výrazem odvahy, která dodnes zaráží. Na jaře roku 455 Lev totiž nedokázal zabránit tomu, aby Geiserichovi Vandalové došli až k branám Říma a obsadili nechráněné město, které pak bylo dva týdny drancováno. Nicméně papež, který beze zbraně a za doprovodu svých kněží vyšel vstříc nájezdníkovi, aby jej přiměl se zastavit, dosáhnul svým gestem alespoň toho, že Řím nebyl vypálen a před pleněním byly uchráněny baziliky sv. Petra, sv. Pavla a sv. Jana, v nichž nalezlo úkryt zděšené obyvatelstvo. Působení papeže Lva dobře známe, díky jeho překrásným kázáním, kterých se zachovala téměř stovka v nádherné a jasné latině, a díky jeho asi 150 dopisům. V těchto textech se papež projevuje v celé své

velikosti, snaží se pravdě sloužit láskou prostřednictvím ustavičného působení slovem, kterým se projevuje zároveň jako teolog i pastýř. Lev Veliký neustále povzbuzoval své věřící a lid Říma, ale také společenství mezi různými církvemi i jejich potřeby; byl neúnávným zastáncem a promotorem římského primátu a vystupoval jako pravý dědic apoštola Petra. Toho si byli dobře vědomi četní biskupové, většinou z Východu, kteří se shromáždili na koncilu v Chalcedonu.

Setkání sv. Lva Velikého s hunským vojevůdcem Atilou, Rafaelovy komnaty, Vatikánská muzea

Tento koncil, který se konal se roku 451 za účasti 355 biskupů, byl nejvýznamnějším shromážděním, které se do té doby konalo v dějinách církve. Chalcedon je jakýmsi cílovým bodem kristologie tří předcházejících ekumenických koncilů: Nicejského z roku 325, Konstantinopolského z roku 381 a Efeského z roku 431. Už v šestém století byly totiž tyto čtyři koncily, které shrnují víru antické církve, přirovnávány ke čtyřem evangeliím, jak o tom podává zprávu Řehoř Veliký ve svém proslulém listu (I,24), kde prohlašuje, že „přijímá a ctí čtyři koncily jako čtyři knihy svatého evangelia“, protože na nich ? jak dále Řehoř vysvětluje – „jako na čtverhranném kameni stojí struktura svaté víry“. Chalcedonský koncil, odmítnutím Eutychovy hereze, která popírala pravou lidskou přirozenost Božího Syna, potvrdil jednotu jeho jediné Osoby, v níž se spojují bez směšování a bez odloučení dvě přirozenosti: božská a lidská. Tato víra v Ježíše Krista, pravého Boha a pravého člověka, byla potvrzena papežem v důležitém věroučném textu adresovaném biskupovi z Konstantinopole, tzv. *Tomus ad Flavianum*, který byl přečten v Chalcedonu a přítomnými biskupy přijat s výmluvným a jednohlasným svoláním, o němž se zachovala zpráva v koncilních aktech: „Petr promluvil ústy Lva“. Zejména z tohoto a dalších zásahů, které učinil během kristologických sporů té doby, jasně vysvětává, s jak zvláštní naléhavostí papež vnímal odpovědnost Petrova nástupce, jehož role je v Církvi jedinečná, protože „jen jedinému apoštolovi bylo svěřeno to, co bylo všem apoštolům

sděleno“, jak říká Lev v jednom ze svých kázání ze slavnosti sv. Petra a Pavla (83,2). A tuto odpovědnost dovedl tento papež vykonávat za různých okolností rozvážně, pevně a jasně prostřednictvím svých spisů a svých legátů na Západě i na Východě. Tímto způsobem ukázal, jak byl tehdy výkon římského primátu nezbytný, stejně jako dnes, aby se účinně mohlo sloužit společenství, které je charakteristikou jediné Kristovy církve. Lev Veliký, vědom si dějinné chvíle, v níž žil, a proměny pohanského Říma na křesťanský, ke které docházelo během hluboké krize, dovedl být nablízku lidu a věřícím svou pastorační činností a kázáním. Povzbuzoval k lásce v Římě, který byl zkoušen hladem, přílivem uprchlíků, nespravedlnostmi a chudobou. Odporoval pohanským pověrám i působení manichejských sekt. Spojoval liturgii s každodenním životem křesťanů: např. tím že kladl do souvislosti postní praxi s charitou a almužnou zejména u příležitosti *Quattro tempora*, jež během roku provázely změnu ročních období. Lev Veliký především své věřící učil - a jeho slova pro nás dosud platí - že křesťanská liturgie není vzpomínkou na minulé události, ale je zpřítomněním neviditelných skutečností, které působí v životě každého. Zdůrazňuje to v jednom kázání (64,1-2), když v souvislosti s Velikonocemi říká, že se slaví v každé roční době „ne jako něco minulého, ale spíše jako událost přítomná“. To všechno patří k přesnému plánu, zdůrazňuje tento svatý papež: jako totiž Stvořitel oživil dechem rozumného života člověka uhněteného z prachu země, tak po prvotním hříchu, poslal svého Syna na svět, aby vrátil člověku ztracenou důstojnost a zničil vládu d'ábla prostřednictvím nového života milosti. K tomuto kristologickému tajemství svatý Lev Veliký účinně a podstatně přispěl svým dopisem koncilu v Chalcedonu, který na vždy potvrdil to, co řekl svatý Petr v Cesareji Filipově. S Petrem a jako Petr vyznal: „Ty jsi Kristus, Syn živého Boha“. A proto Bůh a zároveň člověk, „není cizí lidskému rodu, ale hříchu“ (srov. *Serm.* 64). V síle této kristologické víry byl velkým nositelem pokoje a lásky. Ukazuje nám tak cestu: vírou se učíme lásce. Naučme se tedy spolu se svatým Lvem Velikým věřit v Krista, pravého Boha a pravého člověka, a každý den uskutečňovat tuto víru jednáním, které vede k pokoji láskou k bližnímu.

(*Benedikt XVI.*)

11. LISTOPADU – SV. MARTIN

„Svatý Martin Tourský je významným svědkem evangelijní lásky. Rok co rok, 11. listopadu, nám liturgie připomíná jeho vznešenou postavu. Jeho životopis je vyprávěním o úžasných činech, které skrze něj konal Bůh. Události, z nichž se skládá, se staly takřka symbolickými: spjaté s tímto světcem, který byl nejprve vojákem a poté biskupem, a zná je celá Církev... Narodil se stovky kilometrů odtud, v Panonii, dnešním Maďarsku, v zemi, kterou jsem před časem navštívil, a urazil pozoruhodné vzdálenosti, aby 'hlásal radostnou zvěst chudým'... Úcta

k němu se rozšířila nejen po Francii, ale po celé Evropě. Trvalá síla jeho vlivu sehrála významnou roli při obrácení krále Chlodvika i v životě francouzského národa. Jeho jméno nesou tisíce kostelů a farností. Všichni známe proslulou událost ze života svatého Martina, k níž došlo v den, kdy byl ještě vojákem, a potkal nahého a zimou se třesoucího chudáka. Martin vzal svůj plášť, rozpůlil ho a zakryl nešťastníka. Právě to říká Matoušovo evangelium, které jsme právě slyšeli: „byl jsem nahý a oblékli jste mě“ (Mt 25,36). Těmito slovy se při posledním soudu obrátí Ježíš k těm, které postaví po své pravici, k těm, kdo prokazovali dobro. Tehdy se ho zeptají: „Pane, kdy jsme tě viděli...? Kdy jsme tě viděli ... nahého, a oblékli jsme tě? (Mt 25,38). A Kristus jim odpoví: „Vpravdě vám pravím: cokoli jste učinili jednomu z těchto mých nejnepatrnějších bratrů, mně jste učinili“ (Mt 25,40). Tím, že dal chudákovi u Amiensu polovinu svého pláště, Martin uvedl v konkrétní skutek Ježíšova slova, kterými ohlašuje poslední soud: kdy se před Synem člověka 'shromáždí všechny národy, a on oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů, a ovce postaví po své pravici, kozly po levici' (Mt 25,32-35). Tu řekne těm po své pravici: 'Pojďte, požehnaní mého Otce a ujměte se království, které je pro vás připraveno od založení světa' (Mt 25,34). Rozjímajíc nad životem svatého Martina, a především nad jeho horlivostí v prokazování lásky k bližnímu, Církev hned došla k závěru, že Martin se nachází mezi vyvolenými. K poznání Krista v každém z jeho „nejnepatrnějších bratrů“ (Mt 25,45), je třeba poznat jeho přítomnost ve vnitřním ztišení. Martin – muž modlitby – se nechal zcela uchvátit Kristem. Mohl opakovat se svatým Pavlem: „to už nežiji já, ale ve mně žije Kristus“ (Gal 2,20). Jeho život se vyznačoval hledáním toho, co je skromné. Když byl proti své vůli povolán k biskupské službě, zachoval si svůj smysl pro pokoru a zůstal mnichem, jak si přál už od svého mládí. On, který byl jedním ze zakladatelů západního mnišství, se postaral o to, aby měl po boku, nedaleko Tours mnišskou komunitu, žijící životem chvály k Boží oslavě a prokazováním křesťanských ctností, zvláště pak udělováním i přijímáním odpuštění.

Jako hlasatel evangelia po vesnicích a osadách byl Martin zakladatelem, jehož dílo zní i do našich dnů jako výzva k šíření evangelia až na konec země (srv. Mt 28,20). Milovaní bratři a sestry, budování Církve pokračuje. Silou naděje oživujte své farnosti i svá společenství! Je třeba se ptát: jak může křesťanské společenství předkládat a hájit evangelijní hodnoty ve světě, který je mnohdy ignoruje? Nechte se oslovit Kristovým slovem a den co den je uvádějte ve skutek! Naslouchejte slovu, které vám Církev ve jménu Páně předává, snažte se mu porozumět a srozumitelně je předávat! Dostali jste různé dary, ale v jednom Duchu (srv. 1Kor 12,4). Někteří se věnují vnášení života do svých farností spolu s jejich pastýři, na prvním místě proto, aby učinili liturgii živou a pěknou; jiní se spontánněji dávají do prosté a velkodušné služby chudým, cizincům, nemocným; jiní pak se snaží co nejlépe přinášet svým bratrům a sestrám radostnou zvěst, aby jim řekli, jak Kristus osvěcuje cesty jejich života. Každý ať v modlitbě přijímá to, k čemu jej Duch nabádá, ať každý pokřtěný, jakkoli stár, vezme na sebe svou část odpovědnosti a služby, uvnitř jednotných, otevřených a přátelských církevních společenství! Pokračujte tak cestou, kterou vytyčil svatý Martin: on pochopil, že Kristus chce přijít ke všem lidem a říci jim, že je Bůh miluje a že je volá, aby Ho poznávali. Ježíš položil život za celé lidstvo. A jak odpovíte vy, kteří jste byli ve křtu Kristu připodobněni? Svatý Martin zůstal dobrým pastýřem až do konce. Vyprávění o jeho smrti se dostalo až k nám. Osvojil si slova svatého Pavla: „Kristus bude oslaven v mém těle, ať žiji, či umírám“ (Flp 1,20). To, o čem čteme v listu Filipánům se jistým způsobem stalo vzorem, jemuž se připodobnil. Spolu se

svatým Pavlem mohl opakovat: „Vždyť pro mne život je Kristus a smrt zisk. Avšak kdybych dál tady žil, mohl bych ještě s užitkem pracovat. A proto nevím, co bych měl volit. Přitahuje mě totiž obojí: mám touhu zemřít a být s Kristem – a to je věc mnohem, mnohem lepší; ale pro vás je zase nutnější, abych zůstal ještě naživu (Flp 1,21-24). Stejně jako apoštol, vyjádřil i svatý Martin – blízek smrti – svou touhu zemřít a být s Kristem a přijal to, že bude nadále sloužit jako pastýř lidem, kteří ho potřebovali. Tento postoj je symbolem celé pravdy o křesťanském životě.“ */Jan Pavel II. v Tours, 21.9.1996)*

Evangelium je cestou, která vede ke Kristu a skrze Něj do domu Otce. Do tohoto domu chtějí dojít všichni jeho učedníci: touží být s Kristem. Tento pohled však ty, kdo vyznávají Krista, nezabývá nasazení v každodenním životě. Lidé, kteří následují Krista jako svatý Martin, jsou si vědomi, že tato cesta prochází rozmanitými formami služby bližnímu, počínaje tou první z nich, kterou je hlásání spásy, vykonané Kristem. Tato služba vám dá kráčet vstříc domu Otce po cestách, jež otevřel Kristus.

Bratři a sestry, svatý Martin vám zanechává mimořádné svědectví příslušnosti ke Kristu. Jeho naprostá ochota je vám vzorem i povzbuzením: pokračujte v hlásání evangelia, stejně jak to činil on, „ať je to vhod či nevhod“ (2Tim 4,2). S důvěrou a radostí nabídněte svůj život Kristu: on jej vezme a dá vám, abyste ze sebe vydali to nejlepší.

Svatý Martin byl obdivuhodným apoštolem. Nestačí však si jej pouze připomínat. V různých stavech, jste dnes sami živými údy živé Církve, jednotných a otevřených společenství, jež dokáží vydat svědectví naději, která je v nich (srv. 1Pt 3,15)...

Blahoslavení vy, křesťané Francie, kteří jste byli hodni mít na úsvitu svých dějin tak velkého patrona! *(sv. Jan Pavel II.)*

12. LISTOPADU – SV. JOSAFAT

Narodil se asi roku 1580 nebo o něco později, ve Vladimíru (Володимир-Волинський) na Volyňsku, v dnešní západní Ukrajině, necelých 15 km od hranice s Polskem. Rodiče, zchudlý šlechtic i prosperující obchodník Gabriel a Marina, byli pravoslavného vyznání a při sv. křtu dali synovi jméno Jan. Prvního vzdělání se mu dostalo doma, později (asi r. 1596) ho otec poslal do učení ve Vilně (Vilnius) chtěje z něj mít obchodníka. V té době se tam bojovalo proti sjednocení s katolíky, neboť na synodu v litevském Brestu vznikla unie s římským apoštolským stolicí. Jan ve Vilně navštěvoval řeckokatolický chrám a připojil se k unii.

Byl člověkem modlitby a obchodnická profese ho nepřitahovala. V roce 1604 vstoupil do basiliánského kláštera Nejsvětější Trojice

ve Vilně a přijal řeholní jméno Josafat. Roku 1609 byl vysvěcen na kněze a v roce 1613 se

stal igumenem (představeným kláštera) v Betynj. V dalším roce byl ustanoven archimandritou (vyšším řeholním představeným) ve Vilně, neboť vynikal mimořádným nadáním, zbožným životem i aktivitou v literární činnosti. Modlitbami a kajícími skutky chtěl vyprositi sjednocení s odloučenými bratry. Jeho kázání měla za následek mnoho obrácení, proto začal být nazýván „lupič duší“ nebo „dušechvat,“ od jiných „bič na rozkolníky.“ Po smrti polockého arcibiskupa Brolnického v roce 1618 byl Josafat povolán za jeho nástupce a dva roky poté rozkolníci ustanovili Meletije Smotrického jako vzdorobiskupa. Josafat chodil mezi lid, Božím slovem poučoval i napomínal, psal, šířil literaturu, projevoval lásku. Mnoho nepřátel ale zůstávalo zatvrzelých. Mnoha kněžím chyběla po stránce duchovní i mravní patřičná úroveň. Šlechta podporovala rozkol, který jí umožňoval zmocňovat se majetku chrámů a klášterů. Bezostyšně se prý vměšovala i do záležitostí týkajících se manželství. Josafat, vedle horlivé pastorače, zavazoval duchovní k návštěvám synodálních porad. Vydal tiskem 48 synodálních pravidel se směrnicemi pro život a působení duchovenstva. Dále vydal spis „Obrana unie,“ kterým se snažil vést čtenáře k jednotě. Zachovával přísnou řeholní chudobu a své příjmy rozdával chudým. Snažil se obnovovat zpustlé svatyně, kláštery i církevní ústavy. Jeho denní modlitbou byly oběti za jednotu, za sjednocení církví. Pravoslavní, poté co si zvolili do svého čela Meletije Smotrického, vedli systematický boj proti sjednocení s Římem za pomoci Kozáků. Tím se jejich útoky stávaly hrůznějšími. Josafata jeho povolání a zodpovědnost za duše dovedly do běloruského Vitebska, tam, kde rozkolníci nejvíce řádili. S ochotou k jakékoliv oběti zde vyšel před dům, na který nepřátelé zaútočili. Ti údajně předem zneužili tuláka Eliáše, aby vyprovokovali biskupovy služebníky, a tak si zdůvodnili útok. Šlo jim především o smrt biskupa, kterého zabili ranou sekery do hlavy. Zároveň ho pobodali oštěpy a jeho mrtvé, zohavené tělo pak vhodili do řeky Dviny. Věřícími bylo tělo asi pátý den vyloveno a pohřbeno v Polocku. Smotrický, pokládáný za hlavního aktéra zločinu, uprchl do Řecka, ale sužován výčitkami svědomí se prý vrátil a v roce 1627 se smířil se sjednocenou církví. Roku 1705 byly ostatky Josafata Kuncewicze přeneseny do Biale a od roku 1949 jsou uloženy ve svatopetrské bazilice. Blahořečený byl 16. 5. 1643 papežem Urbanem VIII. a kanonizován 29. 6. 1867 papežem Piem IX.

13. LISTOPADU – SV. ANEŽKA

Život blahoslavené Anežky byl mimořádný, stejně jako i celá její osobnost. Byla dcerou českého krále Přemysla Otakara I., narodila se na přelomu prvního desetiletí třináctého století a byla spřízněna s předními královskými a knížecími rodinami střední Evropy a Dánska. Po otci pocházela ze slavného rodu českých světců Ludmily a Václava, její pratetou byla svatá Hedvika Slezská, její sestřenicí svatá Alžběta Durynská a její neteří svatá Markéta Uherská.

Klidu rodinného života se však těšila jen krátce. Už jako tříletá byla spolu se starší sestrou Annou poslána do kláštera cisterciáček v Trebnici u Vratislavi, v němž tehdy žila i svatá Hedvika. Ta útlému děvčátku vštěpovala základní pravdy víry, ta ji učila i prvním modlitbám a uváděla ji do křesťanského života. Příklad tety se hluboce vepsal do Anežčina srdce a následně ji provázel celým životem. V šesti letech byla svěřena premonstrátkám doksanského kláštera, kde se naučila číst a psát. Už tam byla tak zaujata modlitbou, že jí dávala přednost před hrami s kamarádkami. Zasnoubení s Jindřichem, sicilským a německým králem, synem císaře Fridricha II., vytrhlo osmiletou Anežku ze zátíší kláštera a uvedlo ji do světského prostředí vídeňského dvora, kde jako budoucí císařovna měla nabýt patřičného vychování. Ale Anežka se tam necítila dobře. Rozdávala hojné almužny a častými posty umrtvovala své tělo. Už tehdy se zcela zasvětila Matce Boží a po jejím příkladu toužila uchovat své panenství neporušené. Zásnuby tedy byly zrušeny. Přesto však se česká princezna nevyhnula politickým spekulacím, které se na její účet odehrávaly na pražském královském dvoře. Za manželku ji chtěl i sám císař Fridrich II. a ze sňatku sešlo jen díky samotnému papeži Řehoři IX., který na Anežčinu prosbu intervenoval u jejího bratra. Zpráva o tomto odmítnutí, zdůvodněném slovy apoštola: „ti, kdo mají co dělat s tímto světem, ať v něm neutkvějí, neboť věci tohoto viditelného světa pomíjejí“ (1Kor 7,31), se však rozšířila po celé Evropě a vzbudila velký obdiv.

Anežka si z celého srdce přála žít evangelijní ideál a „starat se o věci Páně, aby byla svatá na těle i na duši“ (1Kor 7,34). Dobře totiž věděla, že kdo se dá přemoci láskou k pozemským statkům, není s to radovat se v Pánu (srv. Sv. Řehoř Veliký, *In Ezechielem* II., XVIII., IX., 16: CCL 142, str. 896). Když se od českých šlechticů, kteří se vrátili z Itálie, dozvěděla o sv. Františkovi z Assisi a o novém řádu svaté Kláry, zatoužila i ona následovat chudého Krista v naprosté chudobě. Zbavila se proto všech svých šperků, ozdob i rouch a výtěžek rozdala chudým, máje na paměti, že dobré skutky, i ty, co pocházejí z pomíjivých statků, nepomíjejí nikdy. Příklad svaté Hedviky a svaté Alžběty Durynské, „těšitelky nuzných“, ji vedl k založení hospice v Praze, a při něm bratrstva Křižovníků s Červenou hvězdou (kteří se později stali řeholními kanovníky, srv. *Annuario Pontificio* 1981, str. 1207), aby pečovali o nemocné. Anežka sama pak vstoupila do kláštera klarisek, který předtím zbudovala v Praze na břehu Vltavy v části, které se dodnes říká „Na Františku“. „Jako holubice se vznesla z potopy zvráceného světa do archy svatého řádu“ (J. Kapistrán Vyskočil, *Legenda blahoslavené Anežky a čtyři listy svaté Kláry*, Praha 1932, str. 107), provázena dalšími pěti dívkami, dcerami předních pražských šlechtických rodin. V klášteře se k nim připojilo pět klarisek, pocházejících z Trenta, které tam vyslala sama svatá Klára. Ta jí později od svatého Damiána poslala list, v němž vyjadřuje potěšení z Anežčina věhlasu, „známého nejen jí, ale skoro celému světu“ a s nadšením chválila ji chválila za to, že dala přednost zasnoubení s Kristem přede všemi poctami světa, a z celým srdcem si zvolila „přesvatou chudobu a tělesná strádání“, a tak se stala nevěstou „nejvznešenějšího Ženicha“ (Vyskočil, *cit. dílo, List I.*, str. 139).

Tak se mezi oběma Božími ženami zrodilo jedno z nejkrásnějších přátelství. Přestože jim nebylo dáno setkat se na této zemi, a jejich životy se tolik lišily, pojila je stejná láska ke Kristu a táž touha po svatosti. Klášter klarisek v Praze se díky Anežčinu příkladu stal ohniskem, z něhož vznikaly další kláštery v Čechách, Polsku i v jiných zemích. Anežka se vzdala i své pravomoci nad hospicem, který založila a jenž měl klariskám zajišťovat nezbytnou obživu, a prohlásila, „že chce raději trpět nouzi a bídu, než se odklonit od Kristovy chudoby“ (Vyskočil, *cit. dílo*, str. 109). Láska, planoucí v jejím srdci jí

nedovolovala uzavírat se do neplodné samoty, ale vedla ji k tomu, aby se dala do služby všem. Starala se o nemocné sestry, pečovala o malomocné a postižené nakažlivými chorobami, prala jim šaty a v noci je vyspravovala, a tak dosvědčovala, že stavba jejího duchovního života spočívá na pevném základě pokory. Tak se stala matkou nuzných a získala si v srdci pražských chudých a prostých místo, které jí patří po staletí.

Její činná láska byla živena modlitbou, soustředěnou na Kristovo utrpení. Trpící Kristus totiž pro ni byl vyjádřením nejvyšší lásky a jeho Kříž jí dodával útěchu především v posledních letech jejího života, kdy s hrdinskou trpělivostí a bez nářku snášela neštěstí, křivdy, chudobu i nemoci, a tak až do krajnosti následovala Krista. Milovala samotu jako příležitost oddávat se modlitbě a kontemplaci, během níž často upadala do extáze. Se spolusestrami nehovořila mnoho, ale pokud mluvila, její slova byla prodchnuta láskou ke Kristu a touhou po ráji, takže jen stěží skrývala slzy. Jako vzácné dědictví Františkovo a Klářino uchovávala úctu k Eucharistii, a bylo to její zásluhou, že tato pronikla i do klášterů řádu a později vyvrcholila v touhu po každodenním svatém přijímání.

Utrpení provázelo Anežku neustále. Byla často nemocná. Když se jednou roznemohla natolik, že tušila blízký konec a chtěla přijmout viaticum, niterný hlas ji ujistil, že ji na věčnost předejdou všichni členové její rodiny. A vskutku, během svého dlouhého života viděla umírat svého otce, některé příbuzné, své bratry a sestry, - a mezi nimi i samotného krále Václava I., jehož se jí podařilo smířit ve svém klášteře s odbojným synem Přemyslem Otakarem, a byla svědkem jejich polibku míru, - a téměř všechny jejich děti. Aby vypila kalich utrpení až do dna, měla 26. srpna 1278 během večerních modliteb vidění tragické smrti svého synovce, krále Přemysla Otakara II., který toho dne padl v bitvě na Moravské poli. Také Klára, její nejmilejší sestra, zemřela mnoho let před ní, roku 1253, v roce, kdy zemřel její otec. Přátelství mezi Anežkou a Klárou trvalo dvě desetiletí, bylo stále ryzejší a tím silnější až do té míry, že italská světice milovala českou blahoslavenou jako matku i dceru zároveň. Před smrtí se s ní rozloučila tklivým listem, v němž ji nazvala „polovinou své duše“ (Vyskočil, *cit. dílo, List IV.*, str. 147).

Anežčin život pohasínal jako obětní svíce za obzvlášť smutných okolností. Čechy byly po smrti Přemysla Otakara II. obsazeny cizími vojsky, panoval tu zmatek a násilí, lidé mřeli hladem a morem, a před branou klarisek, jejichž spíže byly prázdné, se tísnili vyhladovělí umírající, hledající pomoc. Uprostřed těchto hrůz Anežka – už tehdy uctívaná jako svatá – uzavírá 2. března 1282 svou pozemskou existenci. Její odchod ze světa byl prodchnut láskou okolostojících sester a Menších bratří, i její vroucí touhou po nebeském Ženichu. Ještě před smrtí sestry napomínala, aby Jej vždy věrně milovaly a následovaly Ho v pokoře a chudobě, a po příkladu svatých Františka a Kláry byly vždy podřízeny jeho Zástupci a Římskému Stolci. Tak v přesmutné době, kdy usouzení a opuštění Čechové úpěnlivě vzývali svého národního ochránce svatého Václava, aby „nedal zahynouti jim ni budoucím“ („Svatováclavský chorál“), mohli otevírat svá srdce i Anežce, dceři téhož královského rodu, která z útrap oněch dnů odešla na věčnost, aby jim pomáhala u trůnu svého božského Ženicha. A tak tomu bylo i později. Její krajané, vědomi si její dobroty a milosrdenství, jak je projevovala během pozemského života, hledali u ní útočiště a pomoc, a tak vznikla úcta, kterou potvrdil a schválil Pius IX. v roce 1874. Její svatořečení, 12. listopadu 1989 papežem Janem Pavlem II. v bazilice sv. Petra v Římě se stalo proroctvím svobody a nové naděje našeho národa. Svatá Anežka si zvolila evangelium, a žila i jeho blahoslavenství. Blahoslavenství chudých, plačících, tichých, těch, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, blahoslavenství milosrdných, šířitelů pokoje, pronásledovaných (srv. *Mt*

5,3-10). Její život, a zvláště jeho poslední léta, nebyly snadné. Ale ona, právě proto, že byla čistého srdce, dokázala ve všech lidských událostech vidět Boha, a proto zůstávala silná a plná důvěry, vědoma si toho, že (těm, kdo milují Boha všechno napomáhá k dobrému“ (Řím 8,28). Anežka nebyla okrajovým příběhem našich dějin, Spíše je jedním z posledních a nejkrásnějších květů dynastie Přemyslovců, kteří vstoupili do dějin svatým Václavem a jeho babičkou svatou Ludmilou, kterou pokřtil svatý Metoděj. Jde o kořeny vaší národní kultury, o naši duchovní identitu. Střezme žárlivě toto dědictví a předávejte je neporušené našim dětem! Kéž nám z nebe Anežka pomáhá, tak jako svou přímluvou přispívala tolika generacím před námi během pohnutých dějin naší vlasti.

(sv. Jan Pavel II.)

14. LISTOPADU - SV. MIKULÁŠ TAVELIČ A DRUHOVÉ

Mikuláš se narodil asi v roce 1340 v Šibeniku v Dalmácii (u pobřeží Jaderského moře v dnešním Chorvatsku) do šlechtické rodiny. Vstoupil do františkánského řádu v Bribir. Filozofii a teologii studoval v Zadaru a Splitu. Kolem roku 1365 přijal kněžské svěcení a stal se vynikajícím kazatelem. Představení ho potom poslali jako misionáře do Bosny, kde usiloval o obrácení bludařů a se spolubratrem Deodatem z francouzského Rodez, asi během 12 let, přivedli zpět do církve údajně kolem 50 tisíc jinověrců. V roce 1383-84 se vydali do Svaté země a ve františkánském klášteře na hoře Sion v Palestině se seznámili se spolubratry Francouzem Petrem z Narbonne a Štěpánem ze severoitalského Cuneo. Na hoře Sion, obývané po staletí františkány jako strážci svatých míst, žili asi necelých osm let. Zde se také připravovali na vystoupení mezi

muslimy, ovládajícími část svatého území. Se dvěma dalšími teology připravovali plán výkladu křesťanské nauky i námitky proti učení islámu. S velkou odvahou se potom 11. 11. 1391 vydali před devátou hodinou dopolední k Šalamounovu chrámu, majíce s sebou připravenou a napsanou řeč v italštině a arabštině. Ve vstupu jim ale bylo zabráněno a následně byli předvedeni před kádiho, mohamedánského soudce, aby mu přednesli to, o čem chtěli v Omarově mešitě hovořit. - Takto příběh podává soudobá zpráva o jejich mučednictví, na rozdíl od pozdějších životopisů, udávajících, že františkáni ve snaze předejít komplikacím, sami šli nejprve žádat kádiho o dovolení promluvit v mešitě. Před kádím a dalšími přítomnými mohamedány přečetli text připravené promluvy. Kádí se jich pak otázal: "To, co jste přednesli bylo uvážené a při smyslech nebo v pomatení na rozumu? Poslal vás váš papež či jiný křesťanský panovník?" Bratři mu z vnuknutí Ducha a

v apoštolské horlivosti odpověděli: *"Nikdo nás neposlal, pouze Bůh nám vnuknul, abychom vám hlásali pravdu pro vaši spásu. Kristus v evangeliu říká: ‚Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen; kdo však neuvěří, bude odsouzen.‘"* Kádí jim nato dal na vybranou vše odvolat a stát se Saracény nebo zemřít. Františkáni své rozhodnutí neodvolat doplnili slovy vyjadřujícími raději smrt pro pravdu a za obranu katolické víry. Byli pro ni ochotni podstoupit jakékoli mučení. Kádí pak vynesl rozsudek smrti. Přítomní Saracéni se následně na ně vrhli a bili je vším, co měli po ruce až ztratili vědomí. V noci je kádí nařídil vysvléci, pevně přivázat ke kůlům a bičováním je zbavit kůže, takže by nemohli snést ani pohled jeden na druhého. Po bičování je prý dal pevně přivázat na špičatá dřeva, aby v hrozném žaláři ani na chvíli nepřestávali být týráni. Třetí den byli vyvedeni na náměstí před nastoupené vojáky s meči, kádího a velký oheň. Když znovu vyznali svou misionářskou touhu a ujistili všechny okolo, že se pro Krista a jeho víru nebojí smrti, Saracéni se na ně zuřivě vrhli a rozsekali je na kousky, které házeli do ohně. Popis tohoto drastického mučednictví, jako soudobou zprávu, uvádí čtení františkánského breviáře. V roce 1889 papež Lev XIII. prohlásil Mikuláše Taveliče za blahoslaveného. V roce 1963 papež Jan XXIII. přiznal všem čtyřem titul mučedníci a papež Pavel VI. je v červnu 1970 prohlásil za svaté

15. LISTOPADU – SV. ALBERT VELIKÝ

Jedním z největších učitelů středověké teologie je svatý Albert Veliký. Titul „veliký“ (*magnus*), s nímž vstoupil do dějin, odkazuje na šíři a hloubku jeho učení, kterou spojoval se svatostí života. Již jeho současníci mu neváhali připisovat výjimečné tituly. Jeden z jeho žáků, Ulrich ze Štrasburku, jej nazval „divem a zázrakem naší doby“. Narodil se v Německu na počátku 13. století a již v mládí se vydal do italské Padovy, sídla jedné z nejproslulejších středověkých universit. Věnoval se tam studiu takzvaných „svobodných umění“: gramatiky, rétoriky, dialektiky, aritmetiky, geometrie, astronomie a hudby, tzn. všeobecné kultury a jevil výsadní zájem o přírodní vědy, které se tak velmi záhy staly oblíbeným polem jeho specializace. Během svého pobytu v Padově navštěvoval kostel dominikánů, k nimž pak vstoupil složením řeholních slibů. Životopisné prameny prozrazují, že toto rozhodnutí

uzrávalo v Albertovi postupně. Intenzivní vztah k Bohu, příklad svatosti bratří dominikánů, kázání bl. Jordána Saského, nástupce sv. Dominika ve vedení Řádu kazatelů – to byly rozhodující faktory, které mu pomohly překonat veškeré pochybnosti a také přemoci odpor svých příbuzných. V mládí k nám často promlouvá Bůh a představuje nám

plán našeho života. Osobní modlitba živená Slovem Pánovým, účast na svátostech a duchovní vedení osvícenými muži jsou pro Alberta stejně jako pro nás nástroje k odhalování a následování Božího hlasu. Řeholní hábit obdržel od bl. Jordána Saského.

Po kněžském svěcení jej představení pověřili vyučováním v různých studijních centrech teologie spojených s otci dominikány. Výrazné intelektuální kvality mu umožnily zdokonalit se ve studiu teologie na slavných universitách té doby, např. v Paříži. Již v té době svatý Albert zahájil svou mimořádnou literární činnost, v níž pokračoval po celý život. Byl pověřen významnými úkoly. Roku 1248 byl poslán, aby otevřel teologické studium v Kolíně, jednom z nejvýznamnějších měst Německa, kde v různých obdobích žil a které přijal za své. Z Paříže s sebou přivedl do Kolína výjimečného žáka, Tomáše Akvinského. Už jen zásluha, že byl učitelem svatého Tomáše, by stačila ke vzbuzení hlubokého obdivu ke svatému Albertovi. Mezi těmito dvěma teology vznikl vztah vzájemné důvěry a přátelství, lidských sklonů, které významně napomáhají rozvoji vědění. Roku 1254 byl Albert zvolen provinciálem „Provinciae Teutoniae“ – teutonské provincie otců dominikánů, která zahrnovala také komunity roztroušené na rozsáhlém území střední a severní Evropy. V této své službě vynikal horlivostí, vizitoval komunity a neustále pobízel spolubratry k věrnosti nauce a příkladu svatého Dominika. Jeho talenty neunikly pozornosti papežovi té doby, Alexandru IV., který jej chtěl mít po svém boku v Anagni, kde papežové často pobývali, v Římě i ve Viterbu, aby mohl využívat jeho teologických znalostí. Papež jej jmenoval biskupem Řezna, tedy velké a významné diecéze, která však tehdy prožívala těžké období. Od roku 1260 do roku 1262 zastával Albert tuto službu s neúnavnou oddaností, dokázal vnést do města pokoj, zreorganizoval farnosti a konventy a dal nové podněty charitativním iniciativám. V letech 1263-1264 Albert kázal z pověření Urbana IV. v Německu a v Čechách, odkud se pak vrátil do Kolína, kde se opět chopil svého poslání učitele, badatele a spisovatele. Byl mužem modlitby, vědy a charity, těšil se velké autoritě ve svých vystoupeních během různých příležitostí v církvi a společnosti své doby. Byl především mužem smíření a pokoje v Kolíně, kde se arcibiskup dostal do ostrého sporu s městskými institucemi. Během Druhého lyonského koncilu, svolaného roku 1274 papežem Řehořem X., se zasadil o sjednocení latinské a řecké církve po velkém východním schizmatu z roku 1054; objasnil také myšlení Tomáše Akvinského, které bylo předmětem zcela neopodstatněných námitek, ba dokonce odsudků. Zemřel v cele svého konventu Svatého Kříže v Kolíně roku 1280 a brzy poté začal být uctíván svými spolubratry. Církev jej vystavila úctě věřících beatifikací v roce 1622 a kanonizací roku 1933, kdy jej papež Pius XI. prohlásil Učitelem církve. Bylo to nepochybně patřičné uznání tomuto Božímu muži a významnému znalci nejenom věroučných pravd, ale také mnoha jiných sektorů vědění. Ostatně, stačí jen zběžný pohled na tituly jeho četných děl a stane se zřejmým, že jeho kultura má v sobě něco obdivuhodného. Jeho encyklopedické zájmy jej stejně jako jeho současníky vedly nejenom ke studiu filosofie a teologie, ale také všech dalších tehdy známých disciplín, od fyziky k chemii, od astronomie k mineralogii, od botaniky k zoologii. Z tohoto důvodu jej papež Pius XII. prohlásil za patrona přírodovědců a dal mu také titul *Doctor Universalis* právě pro šíři jeho zájmů a jeho vědění. Vědecké metody používané svatým Albertem zajisté nebyly stejné jako ty, které byly vyvinuty v pozdějších stoletích. Jeho metoda spočívala v jednoduchém pozorování, v popisu a klasifikaci zkoumaných jevů, čímž otevřel cestu budoucímu bádání. Máme se od něho ještě mnohé učit. Svatý Albert ukazuje, že mezi vírou a přírodními vědami není rozpor, třebaže v dějinách došlo k několika nedorozuměním. Muž víry a modlitby, jakým

byl sv. Albert, se může klidně věnovat studiu přírodních věd, rozvíjet poznání mikro i makrokosmu a objevovat zákony vlastní materii, poněvadž to všechno přispívá k výživě touhy a lásky k Bohu. Bible k nám mluví o stvoření jako o prvním jazyce, kterým nám Bůh, jenž je svrchovanou inteligencí – *Logem*, zjevuje něco o sobě. Kniha Moudrosti například praví, že přírodní úkazy, obdařené velikostí a krásou jsou jakýmsi uměleckými díly, jejichž prostřednictvím můžeme analogicky poznat Autora stvoření (srov. *Mdr* 13,5). Tímto klasickým středověkým i renesančním přirovnáním je možné podat svět přírody jako knihu, kterou napsal Bůh a kterou čteme na základě různých vědeckých přístupů (srov. Promluva k účastníkům plenárního zasedání Papežské akademie věd, 31. října 2008). Kolik jenom vědců rozvinulo ve šlépějích svatého Alberta Velikého svoje bádání, inspirovaná úžasem a vděčností před světem, jenž se v jejich očích jakožto vědců a věřících jevil a jeví jako dobré dílo moudrého a milujícího Stvořitele! Vědecké bádání se tak mění na hymnus chval. Dobře to pochopil Enrico Medi, velký astrofyzik naší doby, jehož beatifikační proces probíhá, když řekl: „Ó tajemné galaxie..., vidím vás, počítám, chápu, studuji a objevuji, pronikám vás a sbírám. Od vás přijímám světlo a osvojuji si vědu, беру podněty a moudrost, trýpyt barev a z vás tvořím básně. Vás hvězdy беру do svých rukou a s chvěním v jednotě svého bytí pozvedám nad vás samotné a v modlitbě vás předkládám Stvořiteli, jemuž se můžete klanět jedině mým prostřednictvím“ (*Le opere. Inno alla creazione*). Svatý Albert Veliký nám připomíná, že mezi vědou a vírou existuje přátelství a že lidé vědy skrze své povolání ke studiu přírody mohou být prostoupeni autentickým a okouzlejícím nadšením svatosti. Mimořádná otevřenost jeho mysli se projevuje také v úspěšně provedeném kulturním počínu, totiž v přijetí a docenění Aristotelova myšlení. V době sv. Alberta se totiž zejména na poli etiky a metafyziky šířilo poznání četných děl tohoto velkého řeckého filosofa, který žil ve 4.století před Kristem. Projevovala se mocí rozumu, vysvětlovala jasně a pronikavě smysl a strukturu reality, její srozumitelnost, hodnotu a cíl lidských skutků. Svatý Albert otevřel cestu k úplné recepci Aristotelovy filosofie středověkou filosofií a teologií; recepci, kterou potom definitivně propracoval sv. Tomáš. Tato recepce filosofie, jež byla vlastně pohanská, předkřesťanská, představovala opravdovou kulturní revoluci té doby. Mnozí křesťanští myslitelé se však přesto obávali Aristotelovy nekřesťanské filosofie, především proto, že byla v podání jejích arabských komentátorů interpretována způsobem, který ji přinejmenším v několika bodech ukazoval jako neslučitelnou s křesťanskou vírou. Kladlo se proto dilema: víra a rozum jsou v rozporu nebo nikoli? Právě zde spočívá jedna z velkých zásluh svatého Alberta. Studoval Aristotelova díla s vědeckou seriózností v přesvědčení, že všechno to, co je skutečně racionální, je slučitelné s vírou zjevenou v Písmu svatém. Jinými slovy, svatý Albert Veliký přispěl ke zrodu autonomní filosofie, která se od teologie liší a spojuje se s ní pouze v jednotě pravdy. Tak se ve 13.století zrodila jasná distinkce mezi těmito dvěma věděními, filosofií a teologií, které ve vzájemném dialogu harmonicky spolupracují na objevu autentického povolání člověka, toužícího po pravdě a blaženosti. Právě teologii definoval svatý Albert jako „afektivní vědu“, která ukazuje člověku jeho povolání k věčné radosti, radosti, jež prýští z plného přilnutí k pravdě. Svatý Albert Veliký byl schopen tyto pojmy jednoduše a srozumitelně předat. Autentický syn svatého Dominika rád kázal Božímu lidu, který byl uchvácen jeho slovem a životním příkladem. Drazí bratři a sestry, prosme Pána, aby v církvi svaté nikdy nechyběli učení, zbožní a moudří teologové jako byl svatý Albert Veliký a pomáhali každému z nás osvojovat si „formuli svatosti“, kterou svým životem uskutečňoval: „Chtít všechno, co chci, pro slávu Boží, jako Bůh, který chce

pro svou slávu všechno, co chce“, to znamená přizpůsobovat se vždycky vůli Boží, abychom chtěli a konali všechno jenom a vždy pro Jeho slávu, a tak pro naši spásu a spásu celého světa. *(Benedikt XVI.)*

16. LISTOPADU – SV. MARKÉTA SKOTSKÁ

Narodila se r. 1046 v Resce u Nádasd v Uhrách, na území dnešního Maďarska, jako vnučka anglického krále Edmunda, který byl v r. 1016 zavražděn a na trůně vystřídán dánským králem Knutem. Ten budoucího Markétčina otce Eduarda Athelinga v nedospělém věku poslal k Olafovi do Švédska a odtud i s bratrem byl odeslán do Uher, kde se obou ujal král Štěpán. Zde se oženil s princeznou Agátou, příbuznou uherského krále i císaře Jindřicha II., z jejichž svazku vzešla budoucí světice Markéta a její sourozenci Edgar a Kristina. Rodina byla povolána zpět do Anglie za vlády krále Eduarda "Vyznavače" asi v roce

1057. Otec Markéty zde záhy zemřel. V lednu 1066 odešel na věčnost i král Eduard a v září, po vpádu Normanů, Agáta s Markétou a jejími sourozenci pocítili nutnost opustit Anglii. Útočiště našli ve Skotsku u krále Malcolma III., kterému se vznešená, jemná a inteligentní Markéta zalíbila a v roce 1070 se s ní oženil. S tímto skotským králem měla Markéta šest synů a dvě dcery, které vychovávala ve víře a bázni Boží. S rodinou žila převážně v Edinburghu a Dunfermline. Svým ctnostným životem a křesťanskou moudrostí Markéta mírnila drsnou povahu svého o 14 let staršího manžela, tlumila jeho náruživosti a zušlechťovala mravy. Stala se jeho moudrou rádkyní a pečovala o rozkvět křesťanství v zemi, včetně obnovení a budování kostelů i klášterů. Podporovala svolávání synod a účastnila se jejich jednání. S velkým úsilím bojovala proti pověrám a náboženské lhostejnosti mezi lidem. Vynikala štědrostí k chudým a zasazovala se o spravedlnost v zemi. Její příkladný život byl plný askeze a dobrých skutků. Pravidelně sytila 9 sirotků a 24 dospělých chudáků. Sama požívala jídla velmi skromně a málo spala, upřednostňující život modlitby a účast na prvních bohoslužbách dne. V roce 1093 byla od jara sužována bolestivým onemocněním, během kterého v bitvě u Alnwick zahynul její manžel Malcolm i první syn Eduard. Zprávu o jejich smrti přijala v duchu pokání za hříchy, 4 dny před koncem své pozemské pouti. Zemřela 16. listopadu na zámku Edinburghu a byla pohřbena v kostele Nejsvětější Trojice v Dunfermline. Za svatou byla prohlášena v r. 1250 papežem Inocencem IV. pro aklamaci lidu. V té době došlo také k vyzdvižení jejích ostatků, z nichž jedna část je v Edinburgu a další v Escorialu ve Španělsku.

SV. GERTRUDA VELIKÁ

Narodila se 6. 1. 1256 v pozdějším Sasko-Anhaltsku, uváděném jako jeden ze 16 států Spolkové republiky Německo. Místo narození není přesně známo a uspořádání státu prošlo změnami. Od pěti let žila v cisterciáckém nebo benediktinském klášteře Helfta**, vzdáleném necelé 4 km od Eislebenu, kde pravděpodobně přišla na svět. Více o jejích prvních letech nevíme, ale klášter byl proslulý tím, že v něm byly vychovávány šlechtické dcery. Učily se zde všem základním dovednostem, potřebným pro běžný život žen. Benediktinská komunita sester kláštera v saském Rodarsdorfu, založeného r. 1234 Burchardem z Mansfeldu, se v r. 1258 přestěhovala do Helfty, kde tyto sestry byly vedeny jako cisterciáčky. V tomto klášteře Gertruda získala i důkladné literární a teologické vzdělání pod vedením abatyše Gertrudy von Hackeborn a její sestry sv. Mechtildy, které pocházely z hraběcí rodiny. Předpokládá se, že dnes vzpomínaná Gertruda se rozhodla pro řeholní život velmi brzy.

Oblíbila si literaturu, filozofii a umění natolik, že kvůli zájmu o ně zanedbávala duchovní život. Vedlo to k tomu, že ji na konci roku 1280 postihla velká vnitřní krize. Gertruda se cítila opuštěná, ztracená, pokořená. Asi po měsíci, s Boží pomocí a velkou důsledností v pokorné službě, nad svou krizí zvítězila. K náhlému obrácení došlo 27. ledna, kdy sám Ježíš k ní přišel v hlubokém mystickém zážitku. Spojila se s ním poutem nadpřirozené lásky a život s ním ji celou vnitřně proměnil. Bylo to jako výměna srdcí - láska za lásku. Gertruda toužila připojovat se k Ježíšově oběti za spásu světa svými bolestmi a kříži. Její otevřenost Božím milostem způsobila, že Ježíš ji mohl obdarovávat stále více, mimo jiné i stigmaty. Gertruda se stala v uctívání Božského Ježíšova Srdce předchůdkyní pozdější Markéty Marie Alacoque. Jako třetí ženu, které Ježíš odhalil své Srdce, můžeme vidět sestru Faustýnu Kowalskou. Ježíšovo Srdce plné lásky je otevřené každému a opakovaně nás zve, abychom pro úctu k němu mohli prožívat tu nejšťastnější věčnost. V mystickém spojení a nazírání to snad jako první poznávala Gertruda a byla ovlivněna natolik, že jí přísluší název Veliká. Velcí můžeme být ve skutečnosti pouze láskou, které přemáhá svět.

Gertruda začala údajně psát v lidové řeči krátké úvahy, v nichž vysvětlovala části Písma sv., aby se s prostými lidmi podělila o užitek z vlastního čtení a rozjímání. K napsání dvou rozsáhlejších děl došlo po těžkém onemocnění v r. 1288. V latině napsala pět knih "Posel Boží lásky" (Legatus divinae pietatis) a sedm knih "Duchovní cvičení" (Exercitio spiritualit). Poslední tři knihy z důvodu onemocnění byla schopna pouze nadiktovat. Zemřela a byla pochována ve svém klášteře jako prostá, světu neznámá řeholnice. Za pustošení kláštera v době reformace zaniklo i označení jejího hrobu. Po dvou stech letech se o vydání jejich spisů postarali dominikán von Weida s kartuziánem Lanspergerem. Jako blahoslavená byla zařazena do martyrologia v r. 1678 od papeže Inocence XI. a v roce 1738 papež Klement XII. rozšířil její uctívání pro všechny země.

17. LISTOPADU – SV. ALŽBĚTA UHERSKÁ

Evropa, obdařená bohatstvím katolické víry, dosáhla nových stupňů civilizace a kultury, vybudovaných na troskách pohanského Říma.

Novému společenskému řádu se tak dostalo neslýchané vitality sociálních i osobních ctností, jimiž žila křesťanská rodina. Nikdy to nebylo tak zřejmé jako ve středověku, kdy v královských palácích Evropy vládli svatí panovníci. Tito mužové a ženy chápali svou svatost jako vrchol své vznešenosti. Katolické národy buď s Božím požehnáním prosperovaly anebo platily za nevěrnost vůči svým svatým povinnostem.

Svědectvím působení síly Boží milosti, jsou maďarští válečníci, kteří patřili k nekrutějším a nejhůře podmanitelným, a přece právě z nich vzešli velcí svatí monarchové. Tato královská linie začala obrácením vůdce Maďarů, Gézy, v roce 975, jehož syn sv. Štěpán se stal maďarským králem a panoval v letech 1000-1038. Štěpán a jeho následníci usilovali o to, aby co nejvíce rozšířili vliv křesťanské víry i za hranice své země.

Právě v této rodině se skví sv. Alžběta Uherská jako jedna z nejzářivějších hvězd. V krátkém údobí svého čtyřicetiletého pozemského života dokázala obdivuhodně uskutečňovat Boží záměry, zpočátku jako princezna, později jako manželka, matka a vdova, která sama prožívala a neúnavně předávala nastupujícím generacím nevýslovnou hodnotu odříkání a lásky ve službě Bohu.

Otec sv. Alžběty, - Ondřej II., bohatý a mocný maďarský král, začal panovat v roce 1205. dějiny jej charakterizují jako „statečného, podnikavého, zbožného, velkorysého a optimistického vladaře, který se nikdy nestaral o zítřek“. Pro utužení svých politických svazků se oženil s německou komtesou Gertrudou z Andechs-Merana, pocházející v přímé linii z rodu Karla Velikého. Sestrou královny Gertrudy byla Hedvika, manželka slezského knížete, později prohlášena za svatou; její sestřenicí pak sv. Anežka Přemyslovna. Další sestrou Alžběty byla abatyše benediktinek a dva její bratři oblékali kardinálský purpur, jako „knížata Církve“.

Alžběta se narodila v polovině roku 1207 v královském paláci v Poszony, dnešní Bratislavě. První tři léta života strávila šťastně se sestrou Marií a bratrem Bélou, který jednoho dne nastoupil na otcův trůn jako král Béla IV. Už od nejútlejšího věku Alžběta milovala hudbu, tanec a hry na vesnicích. Její největší radostí však bylo dávat almužny, aby ulehčila utrpení chudých.

Alžbětin zápal pro ctnost a modlitbu odpovídá dokonale jejímu jménu, které v hebrejštině znamená „klanějící se Bohu“ či „Bohu zasvěcená“. Ovšem ani v daleké budoucnosti se jí nerýsovalo, že by mohla následovat svou tetu z matčiny strany, benediktinskou abatyši. Podle dobových obyčejů jí otec krátce po narození určil životní dráhu, sledující politické záměry. Rozhodl, že se Alžběta stane durynskou kněžnou.

Durynský lankrabě Hermann I. byl mecenášem umění a jedním z nejbohatších a nejvlivnějších evropských panovníků počátku XIII. století. Byl bratrancem Fridricha II., císaře Svaté říše římské. Jeho historický hrad Wartburg byl centrem velkoleposti a kultury. Ovšem i přes tuto slávu jeho království, byl mužem hádek: feudální knížata byla ve vzájemné válce a v konfliktu s královskými a císařskými představiteli. Přátelské vztahy a opora v cizích mocných národech bylo proto víc než důležité. Hermann při sbírání

informací o možných výhodných spojencích nemrhal časem a hledal přitom vhodnou manželku pro svého mladého syna Ludwiga.

K uskutečnění tohoto záměru došlo spíše nečekaně. Jednou odpoledne nahnal všem na hradě Wartburgu strach velký Kingslohr, vrchní „minnesingers“, či německých trubadúrů, když pronesl prorocství: „Vidím, jak se v Maďarsku skví zářivá hvězda“ – a dodal v transu – „její paprsky doléhají až k Wartburgu, a odtud se šíří do celého světa. Dále vězte, že tam se mému pánu, maďarského králi, narodila dcera jménem Alžběta. Ona bude dána

za choť synu vašeho knížete, stane se světicí a její svatost naplní radostí celé křesťanství“.

Lankrabě Hermann vzal Kingslohrova slova vážně a začal bedlivě zvídat mezi všemi, kdo přicházeli z Maďarska, aby zjistil, zda se oné noci princezna skutečně narodila. Potěšen vším, co o ní slyšel, začal plánovat zasnoubení Alžběty se svým synem.

V blažené nevědomosti stran všech strategií, které se kolem ní odehrávaly, se Alžběta musela ve čtyřech letech znenadání zřici všech radostí nevinného dětství. Z dalekého Durynska totiž dorazil rytířský oddíl, aby si princeznu vzal a odvezl ji do nového domova. Podle tehdejších zvyků tam měla vyrůstat se svým budoucím manželem a jeho rodinou. Tady se jí mělo dostat výchovy a dvorních způsobů, aby se mohla stát dobrou manželkou budoucího panovníka.

Durynští rytíři přijeli se dvěma doprovodnými vozy. Po třech dnech oslav a náboženských obřadů, opouštěli Maďarsko s třinácti vozy, naloženými Alžbětiným věnem a velkolepými dary pro durynský dvůr. Jak uvádějí starobylé kroniky: „*Spousta nádherných nádob ze zlata a stříbra; ty nejdražší drahokamy, prsteny, náhrdelníky, pásy poseté šperky; stříbrná koupelna, bez počtu šatů, polštářů a lněných povlečení purpurové barvy; věci takové ceny a krásy, jaké nikdo v durynské zemi nespatřil*“.

Kromě těchto úžasných věcí, tu pro Alžbětu bylo i šest nádherných arabských koní, spolu se sluhy a rytíři. Odjíždělo s ní i maďarské služebnictvo, stejně jako její osobní služebné, z nichž dvě jí zůstaly věrnými přítelkyněmi až do smrti. Právě jim vděčíme za mnoho životopisných informací o svaté Alžbětě.

Ještě než vyrazili, král Ondřej vložil svou dceru „světlo svých očí a radost svého života“ do náručí hraběti Waltrovi de Varila se slovy: „Slib mi na víru křesťanského rytíře, že budeš vždy věrným přítelem mého děvčátka a že ji budeš chránit“. Varila přislíbil: „Budu ji chránit a povždy jí zachovám věrnost“. Královna Gertruda dala své dceři spíše chladné sbohem, a jen řekla: „Chovej se jako princezna“. Až později se děvče dovědělo, že matka byla dva roky nato zavražděna skupinou povstalců.

Cesta z rodného kraje do nového domova – durynského města Eisenach, trvala několik měsíců, protože královský konvoj byl všude vítán a oslavován. Konečně dorazili na hrad

Wartburg, jenž se vypínal na vrcholu hory, obehnan více než stovkou mil hlubokých lesů. Mohutný věkovitý hrad sloužil jako pevnost pro okolní vesnice. Vnější zdi byly deset stop silné, vnitřní šest. V popisu čteme: „*Kamenné hradby s těžkými branami a strážní věže, padací most, nedostupné římsy, podzemní žalář, strmá a vysoká opevnění, temné a vlhké chodby, kuchyně, pekárny, světnice pro služebnictvo, zahrady a stáje...*“.

Po svém příjezdu byla princezna uvítána lankrabětem Hermannem a jeho manželkou Sofií, která jí představila novou rodinu: jejího snoubence, jedenáctiletého Ludwiga, i další své děti: desetiletého Hermanna, čtyřletou Anežku, Hermanna Raspa a Konráda. K této rodině přibýlo ještě šest dětí durynských šlechticů, které měly Alžbětu provázet při hrách. Dvě z nich – Guda a Isentruda, se posléze stanou jejími nejbližšími po celý život. K oficiálnímu zasnoubení obou dětí došlo v hradní kapli, kde biskup požehnal Alžbětě a Ludwigovi.

Byla to „lásky na první pohled“, nakolik ji takto lze mezi dětmi nazvat. Vzájemně se oslovovali „bratře a sestro“. Bylo jim spolu krásně a když byli ještě malí, trávili spolu co nejvíce času. Jenže jako budoucí panovníci mocného království se museli ještě mnohému naučit.

Pod dohledem Ludwigovy matky Sofie se Alžběta a její družky učily němčině, francouzštině, latině, dějinám království, hudbě, literatuře, vyšívání, stejně jako tkát len pečovat o tapiserie a garderobu. Prvořadou důležitostí zaujímal důsledné cvičení se v tom, jak se stát „budoucí královnou Lankrabství“.

Mezitím se Ludwig zase cvičil ve všem, co bylo předpokladem pro budoucího durynského panovníka. Podle rytířské tradice se už v sedmi letech stal „pážetem“. Učil se dokonalým způsobům posluhování šlechticům a dámám. Jako rytíř měl vlastní služebnictvo, zbroj a koně. Také on se učil latině, francouzštině, hudbě, matematice, jezdeckým schopnostem a válečnému umění.

Říká se, že Ludwig byl neobyčejně fyzicky i intelektuálně zdatný. Byl dokonalým ztělesněním středověkého rytíře: „*vysoký, pěkně urostlý, pohledný, přitahoval každého, kdo se k němu přiblížil, byl výmluvný, chrabrá a nebojácný*“. Alžběta pak tyto jeho kvality povýšila do nadpřirozené roviny, když Ludwiga učila jednat z lásky k Bohu.

To je jednou z příznačných vlastností světice, jakou se stala Alžběta. Nikdy, ani na okamžik, nechtěla nic, co by nebylo v souladu s Boží vůlí. Stále více si uvědomovala, že takovým je právě její svazek s Ludwigem. Tím, že jej milovala, plnila Boží vůli, milovala tedy Boha. To pak přenášelo jejich lásku do zcela jiné roviny – stala se jim cestou ke svatosti, kterou po nich z výsosti chce sám Bůh.

Vskutku bylo vedením Boží prozřetelnosti, že Ludwig bral svou výchovu tak vážně. Musel totiž usednout na trůn už v mladistvém věku, protože otec v roce 1207 zemřel. Příčinou tragické smrti starého lankraběte byly jeho politické obtíže a spojenectví proti Církvi, jež vyústila v jeho exkomunikaci. Ve středověku se exkomunikace považovala za

nejtěžší potrestání. Tento závažný trest se ukládal za účelem nápravy rouhače a jako obhajoba spravedlivého.

Exkomunikace znamenala pro panovníka vyloučení ze všech bohoslužeb, z veřejné modlitby a svátostí Církve, a pokud ve své zatvrzelosti setrval, byl nucen vzdát se svého úřadu a jeho poddaní byli zbaveni povinnosti být mu oddáni. Tato rána spolu se ztrátou syna Hermanna, jej připravily o rozum a po nějaký čas jej musel Ludwig zastupovat. Jednoho dne se pak lankrabě vydal na projížďku a už se nevrátil.

Smrt tchána Alžbětu hluboce zasáhla. Vždyť jej kromě Ludwiga milovala víc než kohokoli jiného. Vroucně se modlila za spásu jeho duše. Alžběta i Ludwig společně ronili slzy nad modlitbou, kterou našli v Sofiině modlitební knížce: *„Ježíši, tobě svěřuji duši tvého služebníka Hermanna, který i přesto, že se poskrvil zločinem či hříchem, zůstává stále tvým tvorem, pro nějž byla prolita tvá svatá Krev a jenž na tebe vkládá své naděje. Chraň jej zlého nyní i navěky. Vymaň ho z moci a násilí jeho nepřátel. Uchraň ho tělesného strachu a nenadálé smrti. Tobě ho svěřuji s nadějí a vírou, že může být spasen.“*

Po době smutku byl Ludwig už jako osmnáctiletý pasován na rytíře, čímž byla učiněna výjimka běžného věku jednadvaceti, a přijal jméno Ludvík IV, lankrabě durynský. Velkolepému a propracovanému ceremoníálu předsedal biskup Naumberg. Dle feudálního obyčeje Ludwig zaplatil Fridrichu II. vazalský poplatek a sám přijal závazek od svých šlechtických poddaných.

Znám svou čestností a vznešeností ducha, požíval mladý lankrabě respektu i u okolních panovníků. Jeho osobní kaplan jej popsal jako „veselého, odvážného, zbožného, čistého a jedinečného“. Alžběta byla šťastná, když slyšela Ludwigovo vyznání: „Má duše patří Bohu, můj život mému králi, mé srdce mojí paní Alžbětě, a má čest mně samotnému“. Z úcty k chudým poručil, aby se tradiční ceremonie omezila na hostinu. To pobouřilo dvůr, který mu měl za zlé, že se nechal ovlivnit Alžbětou.

Alžběta už od počátku pohrdala marnostmi dvorního života. Často jí vytýkali, že nemá cit pro tradiční detaily. Nebyla to však lhostejnost, co ji činila odlišnou, nýbrž spíše její

hluboká spiritualita, která jí dávala patřit bezvýznamnost a nedůležitost marností světa. Jako princezna měla šatník plný nádherného šatstva, které však oblékala jen aby plnila povinnosti svého stavu a aby se líbila manželovi. I když se objevila ve skvostných šatech však její služebné věděly, že pod nimi nosí kající šat, aby jí nedovolily příliš přilnout k pozemským marnostem.

Alžběta už ve dvanácti letech překvapila dvůr svým přehlížením okázalostí a slavností. O svátku Nanebevzetí Panny Marie se měla účastnit slavnostní mše svaté v nádherných šatech: „to znamenalo, že ona i ostatní princezny si měly obléct bohatě zdobené lněné a sametové šaty, dlouhé vyšívané

řízy s kožešinovým přehozem, jakož i skvostné pláště, nesené pážaty, vyšívané perlami a drahokamy; jejich doprovod pak měly zdobit zlaté řetězy a šperky. Mladičké princezny si zřejmě nenasazovaly tradiční lněnou kapuci, nýbrž splývající závoje a korunky do plavých vlasů. Jakmile vstoupily do vyzdobeného kostela, poklekly nejprve před křížem, načež Alžběta, nepokračovala na čestné místo spolu s ostatními, ale sundala si korunu, položila ji pod kříž a se zahalenou tváří zůstala ležet na zemi před křížem“.

Oči všech byly upřeny na budoucí manželku lankraběte. Když ji jeho matka napomenula, jak ukládal protokol, Alžběta odvětila: *„jak bych si já, ubohý tvor, mohla nadále brát korunu pozemské důstojnosti, když vidím mého Krále, Ježíše Krista, korunovaného trním?“*

Z celého srdce toužila přijímat našeho Božského Pána ve svatém přijímání, ale musela počkat, až jí bude dvanáct, jak ukládala tradice. Jen Gudě, své nejdražší přítelkyni svěřila, že se jí Ježíš mnohokrát ukázal v Eucharistii a v chudobě. Když jednoho dne rozdělovala jídlo u hradní brány, spatřila mezi žebráky Ježíše. Dotkl se těch kolem a jejich tváře se proměnili v tu Jeho, a tak jej mohla spatřit v chudých, nemocných, postižených a nechtěných. Už nemohla dopustit, aby ji její přirozený odpor vzdaloval chudým, anebo aby se nechala odvrátit jejich špínou nebo ošklivostí. S jistotou si byla vědoma, že náš Pán po ní žádá, aby se ujímala sklíčených. To vyvolalo pozdvižení na dvoře, kde byla ještě považována za cizinku a nazývali ji „malou maďarskou cikánkou“. Pokud by nedošlo k zasnoubení s Ludwigem, které celou záležitost prolomilo, byl by pro ni život na dvoře neúnosný.

Alžbětina zbožnost byla doslova hmatatelná ve všem jejím konání. I za prahem kaple všude spatřovala Kristovu přítomnost. Čím více dospívala, tím více její chování pohoršovalo dvorní dámy, které mezi sebou reptaly, že je příliš svatá, příliš se modlí a měla by se stát spíše řeholnicí než manželkou knížete.

Vtom dorazila zpráva, že události v Maďarsku se nevyvíjejí nikterak dobře. Její otec Ondřej, který přislíbil svou účast v Křížácké válce, uskutečnil naopak pokojnou výpravu přes Jericho a Rudé moře a po krátkém střetu ze Saracény se stáhl zpátky. Takové ponížení, spolu s neschopností vrátit peníze, které si na výpravu půjčil, bylo důvodem jeho pádu. V této situaci se maďarské spojení už Durynským nejevilo tak slibně, a proto začali přehodnocovat volbu Alžběty pro budoucího lankraběte.

Věc se začala široce diskutovat a proto Ludwigova matka svolala bez jeho vědomí radu. To, co se Alžbětě nejvíce vyčítalo, byla její zbožnost a vstřícnost vůči chudým. Jak by jí mohly být svěřeny peníze pro dobro království? Alžběta se o zasedání rady dozvěděla a proto se hájila sama. Poté, co se mnoho hodin modlila, svěřila se Waltrovi de Varila, rytíři, kterého jí dal otec, že se bála konspirace, jež by ji oddělila od milovaného Ludwiga.

Varila obešel dvorní radu a ptal se přímo Ludwiga, jaké má záměry s Alžbětiným osudem. Ludwig ukázal na jeden z nejvyšších vrcholů Durynska, a přísahal, že i kdyby se celá ta hora stala zlatem, za svou Alžbětu by ji nevyměnil. *„Je mi dražší než cokoli na zemi a žádnou jinou si za ženu nevezmu, jen ji“*.

Jakmile vešlo Ludwigovo rozhodnutí ve známost, řeči ustaly a od té chvíle se i s Alžbětou jednalo vlídněji. Vynořily se však další zkoušky, které kladly manželství značné překážky. Tou největší byla Ludwigova falešná exkomunikace ze strany arcibiskupa, který se snažil zabrat jeho území. Ludwig odmítl postoupit svá práva

nespravedlivým žádostem, shromáždil své oddíly a přinutil preláta, aby z něj i jeho otce sňal exkomunikaci.

Na jaře 1221 Alžběta a Ludwig konečně uzavřeli manželství. Bylo jí čtrnáct, zatímco jemu jedenadvacet. Svatby se účastnilo celé království, stejně jako vyslanci království maďarského, kteří přinesli dary z nevěstiny rodné země. Od nynějška byla Alžběta „durynskou lankraběnkou“ jakož i „Paní Wartburgu“. Po týdenním slavení se život vrátil do běžných kolejí a nový pár mohl svobodně vládnout hradu bez vměšování Ludwigovy matky, která se uchýlila k mnišskému životu do konventu cisterciáček sv. Kateřiny, který nechal zbudovat její manžel.

Hrad Wartburg tak znovu ožil jako centrum činnosti a veselí. Pod novými lankrabaty prošel několika zásadními úpravami, včetně největšího sálu pro hostiny. Znovu se sem vrátili trubadúři a znovu nastaly šťastné časy, bez extravagancí předchozího království. Ludwig byl na svou ženu velmi pyšný na svou honosně oděnou ženu. Neměl však tušení o náboženských důvodech, které se skrývaly za jejím vzezřením.

„Není to z tělesného zalíbení či marnosti, že se tak zdobím“, svěřila se, „Bůh je mi svědkem, ale jen skrze křesťanskou lásku mohu odvrátit od mého bratra (mého manžela) všechny příležitosti rozmrzelosti či hříchu, pokud by se mu na mně něco nelíbilo, a on mne může milovat v Pánu. A Bůh, který požehnal našim životům na zemi, nás může spojit v nebi.“ A dále: *„V Bohu miluji svého manžela; kéž by nám On, jenž posvětil manželství, nám dal život věčný“.*

Svatost této mladičké manželky nejlépe vystihl svatý František Saleský, který o ní prohlásil: „Hrála si, tančila a účastnila se rekreačních shromáždění, bez obav, že by tím jakkoli utrpěla její zbožnost, která byla pevně zakotvena v její duši. Ta pak rostla mezi svátky a marnostmi, kterým byla pro svůj sociální stav vystavena. Velké plameny živí vítr, zatímco maličké plamínky hasnou, nejsou-li před ním chráněny.“

Nový sál pro hostiny poskytoval nové možnosti setkávání. Jedné noci vystoupil německý vypravěč příběhů v omšelém hábitu právě založeného řádu menších bratří. Sváteční shromáždění uchvátil svým vyprávěním o „malém chudém bohatém člověku“, který se jmenoval František a o jeho řádu. Alžběta byla velmi příjemně překvapena vším, co slyšela a zatoužila stát se jeho následovnicí a pomoci mu s obnovou Církve. Svou cestu našla v pomáhání chudým.

Když nebyl Ludwig doma, odkládala své honosné šaty a oblékala se jako vesničanka v době smutku. Poté vycházela do vesnice, aby pomáhala poddaným a naslouchala jejich problémům. Viděla, jak žijí a poznávala, jak skutečně smýšlejí o svých panovnících; pochopila, jak nenávidí bohaté, kteří se jimi stali na jejich účet. Rolníci pracovali velmi tvrdě, museli platit tíživé daně a šlechta s nimi mnohdy velmi zle zacházela. Na těchto misích milosrdenství ji provázely služebné ... do osady malomocných však chodila sama.

Přinášela jídlo, oblečení, ale především něco mnohem důležitějšího – přinášela lásku a útěchu katolické nauky.

Byla dokonalým ztělesněním křesťanské charity. Mnoho prostředků, které měla k dispozici, používala k placení dluhů, nákupu jídla a šatů, k péči o chudé a pohřbívání mrtvých. Její dobročinnost byla výzvou celému feudálnímu systému. Alžbětina činnost pochopitelně nezvyšovala její popularitu u dvora.

Alžběta v sobě začala pocítovat velký rozpor a zdálo se jí, jakoby vedla dvojí život. I přesto, že den co den se spolu s Ludwigem účastnili mše svaté, byla tu i spousta světských záležitostí, které bylo třeba mít na zřeteli. Bála se, že její láska k manželovi bude zápolit s láskou k bohu. Jednoho dne pohlédla při mši svaté na Ludwiga ve chvíli požehnání a rozplakal se. Ludwig o příčině jejího pláče neměl tušení. Odešel z kaple, ale když se vrátil, našel ji v slzách. I jeho oči se však zalily slzami ve chvíli, kdy mu sdělila důvod svého zármutku. Hluboce se ho dotkla ryzost jejího nitra.

Často se umrtvovala, když uprostřed noci vstávala, aby se po straně postele modlila. Když se Ludwig natáhl, nahmatal její chladné dlaně, sepnuté na přikrývce. Schoulil je do těch svých a šeptal jí: „Pošetří se, sestřičko“. Jednou ji potkal, jak běží po ulici a zástěru měla plnou chleba pro chudé. Když se jí zeptal, co to nese, upustila zástěru ... a místo chleba se objevily nádherné, svěží růže...

Jednou, po celodenním podělování chudých, se přihodilo, že k Ludwigovi přišli znenadání maďarští šlechtici, aby jménem krále Ondřeje zjistili, jak se daří dceři a pozvali manžele do Maďarska. Alžběta právě odložila své honosné šaty a měla na sobě jen drsnou lněnou halenu. Neunikl jí Ludwigův ustaraný výraz, ale uklidnila ho slovy: „*Nikdy jsem se nepyšnila tím, do čeho se oblékám. Ale promluví o tom s Bohem, takže se může stát, že si mého oblečení nevšimnou*“. Jen co vstoupila do velkého sálu, hleděli na ní Maďaři s velkým zalíbením, neboť „její šaty zářily jako rosa z perel!“ Později na Ludwigův dotaz odpověděla s úsměvem: „*Když Bůh chce, dokáže i takové věci*“.

Ludwig s Alžbětou pozvání do Maďarska přijali. Bydleli v Pozsony, na hradě, kde se narodila. Otec, jehož už pak nikdy nespátřila, ji zahrnul skvostnými dary. I přesto, že se šťastně vrátili, nemohla se Alžběta zbavit myšlenky, že peníze, které na cestu použili, pocházeli z daní, odváděných chudými království. Byla zdrcena poznáním, že panovníci myslí víc na moc, pohodlí a peníze, než na své poddané. Toužila po prostém životě a snažila se přesvědčit Ludwiga, aby s těmito přáními souhlasil. On však jí vlídně vysvětlil,

Giambattista Pittoni,
sv. Alžběta Uherská rozdává almužny,
Muzeum krásných umění, Budapešť, 1734

že jejich povinností je vládnout a že jejich poddaní by je nerespektovali, pokud by žili skromněji.

V té době dospěli do Německa menší bratři, přicházející s výzvou všem křesťanům k prokazování lásky vůči chudým. Alžběta a Ludwig je pozvali na svůj hrad a snažili se jim všemožně pomoci. Alžběta nechala pro bratry postavit kapli a svatý František jí z vděčnosti poslal svůj sešlý plášť, aby jí poděkoval. Pro Alžbětu se stal jedním z nejvzácnějších pokladů. Jeden z bratrů se na její prosby stal jejím duchovním vůdcem. Pod jeho vedením se stále více přibližovala našemu Pánu, jehož utrpení jí bylo předmětem prvořadé úcty a zdrojem síly.

Manžel byl právě na cestách, když 28. března 1222 se Alžbětě narodil první syn. Ludwig po obdržení zprávy jásal. Po otci mu dali jméno Hermann. Jen co to bylo možné, přinesla jej matka do kaple svaté Kateřiny, aby ho představila Bohu. Nesla ho ve stříbrné kolébce, kterou si před deseti lety přivezla do Durynska. Trápila ji starost, že by tento její syn mohl být poután k této zemi natolik, že by zapomněl na Boha. Zpovědník ji však uklidnil: „*Tvou povinností je nyní starat se o syna ... Bůh má radost, když každý praktikuje ctnost podle svého*

životního stavu. Ty jsi vévodkyní, manželkou a matkou. Je velmi těžké, nikoli však nemožné, praktikovat chudobu i přesto, že jsi bohatou panovnicí. Můžeš ale praktikovat jiné ctnosti jako trpělivost, pokoru a dobrotu, jak nyní činíš. Může být Boží vůlí, abys zůstala tak, jak jsi. Tvou největší obětí by mohlo být zřeknutí se své vůle“.

Tuto radu poslechla a stala se tak věrnou učednicí svatého Františka. Mezi její nejoblíbenější skutky lásky patřila starost o malomocné. Její švagrová Anežka jednou potkala Ludwiga, který se právě vracel domů a sdělila mu, že Alžběta šla až příliš daleko se svou dobrotou. Jen co překročili práh domu, ukázala mu, že jeho lůžko byl darováno malomocnému. Ve chvíli, kdy pohlédli na muže, znetvořené rysy se před jejich zraky proměnily v tvář Krista. Nato Ludwig vlídně pravil: „Alžběto, sestro drahá, vždyť to byl Kristus, kterého jsi omývala, sytila a o něhož ses starala. Oba nyní učiníme vše pro to, abychom mu sloužili v jeho trpících chudých“. A vybudovali nemocnici pro malomocné.

Ludwig si stále více uvědomoval, že nemá co do činění s běžnou ženou, a její zázraky jej mnohdy naplňovaly bázní. Napsal papeži, a žádal o duchovního vůdce, a chtěl aby byl poslán otec Konrád. Ale ještě než přijel, narodilo se jim další dítě, - dívka, které dali po Ludwigově matce jméno Sofie. Na rozdíl od františkánů, nový zpovědník poznal, že je přísný. S Ludwigovým svolením a za jeho přítomnosti Alžběta otci Konrádovi slíbila, že jej bude poslouchat ve všem, kromě toho, co se týká manželských povinností. Složila také slib, že pokud ovdoví, bude zachovávat stálou čistotu.

Konrád po Alžbětině smrti přiznal, že ve chvíli, kdy tento slib vyslovila, mu Bůh dal spatřit zářivý jas její duše v celé její kráse. Modlil se, aby byl schopen vést tuto duši, svěřenou jeho pastýřské péči.

V zimě 1225 se Ludwigova sestra Anežka provdala a opustila Wartburg. Tím byla Alžběta vysvobozena z dlouhého příkoří přítomnosti švagrové. Čekala však další zkouška. Ta zima totiž byla jednou z nejhorších v evropských dějinách vzhledem k záplavám, bídě, moru a neštovicím. Ludwig byl mimo domov ve službách císaře. Devatenáctiletá Alžběta se tedy musela postarat o hrady, vesnice i poddané.

Jen co zima pominula, rolníci obléhali hrad Wartburg kvůli obilí. Správci jim však zahradili cestu. Když o tom Alžběta slyšela, rozplakala se a osobně se vydala do vesnic, aby rozdávala jídla co jen mohla. Správcové ji sice poslechli, ale trvali na tom, že nesmí vydat rezervní zásoby obilí.

Zoufalá královna prodala své rodinné šperky, aby koupila jídlo a když došlo, nařídila, aby se sýpky otevřely. „*Budeme-li štědří, hlady neumřeme. Musíme věřit*“, říkala. Rytíři a dvorní dámy se však postavili proti Alžbětě a spojili se se správci a fojtstvím, takže počínání královny bylo zastaveno. Tato se modlila a fojtství otevřelo své brány. Alžběta tak denně dostávala 900 bochníků chleba, byly otevřeny kuchyně s polévkami a vytvořen hospic pro děti a mládež.

Krutá zima konečně polevila. Ale přišla epidemie neštovic. Na ulicích leželi mrtví. Alžběta brala své děti do soukromé kaple a tam se modlili: „*Pane Bože, svěřuji Ti sebe samu, své děti i celou moji rodinu. Drž nade mnou svou ochranou ruku, když konám tvou vůli a dej mi sílu, abych to dokázala*“. Pak vyšla, aby pečovala o nemocné a pohřbívala mrtvé. Ve venkovských oblastech jí pomáhaly ženy a jejich služebnictvo, takže Alžběta mohla postavit malou nemocnici u cesty v podhradí. V Německu šlo o první nemocnici postavenou laiky. Nastalo léto a díky horku se zápach nemocí a smrti stával na ulicích nesnesitelným. Ani to však Alžbětě nedokázalo zabránit v jejím díle lásky, v němž neustala dokud nákaza nepominula.

Nástup podzimu, nová sklizeň a návrat Ludwiga to vše bylo příslibem lepší zimy. Avšak jen co se přiblížil k městu, už ho maršál a fojt informovali o rozdaném obilí a zpravili ho o ztrátách. Poté, co vyslechl všechny jejich reklamace, se zeptal: „Jak se daří mé ženě? To je vše, co mě zajímá; ostatní není důležité. Nechte, ať rozdá chudým, co chce; dokud budu mít její lásku, jsem šťastný“. Potom s nimi odešel do sýpek. Jakmile je otevřeli, shledali, že byly zázračně plné až po okraj. A co na to Alžběta? Její výklad zněl: „*Dala jsem Bohu, co mu patří a On uchoval, co je vaše a mé*“.

To o čem Ludwig se svou ženou po návratu nemluvil byla katastrofální politická situace císaře. Fridrichovi tehdy hrozilo, že bude exkomunikován, protože nesplnil daný slib, že povede křížácké tažení jakmile bude zvolen císařem. Ludwigovou povinností proto nyní bylo neodkladně sledovat císaře a odít se křížáckým křížem. Nechtěl o tom mluvit s manželkou, kterou miloval, ale když na to náhodou přišla, pochybovala o úspěchu a téměř padla do mdlob. Ludwig ji utěšoval, a vzpomínal, e když byli mladí mluvili o tom, že se stanou křížáky a že tradicí durynských panovníků bylo bránit Svatou zemi. Jeho hrdinská manželka však odvětila: „*nebudu tě zdržovat. Je to Boží vůle. Zcela jsem se mu darovala a teď musím darovat i tebe*“. Ještě před odjezdem Ludwig shromáždil rytíře a poddané, kteří zůstali a nařídil jim, aby se postarali o ženy a děti. „*Naše země je v míru*“, konstatoval, „*Nyní opouštím své pokojné království, moji milovanou manželku, mé malé děti, vše, co je mi drahé, a odjíždím jako Kristův poutník. Vroucně vás prosím, abyste se za mne den co den modlili, abych se, je-li to vůle Boží, vrátil zdravý do svého království.*“

Otec Konrád byl pověřen správou kostelů a klášterů v království. Ludwig povolal také svou matku, aby pomohla jeho rodině, zvláště pak Alžbětě, která čekala třetí dítě. Veškerou správu pak předal svému bratru Jindřichovi.

O vigílii svátku sv. Jana Křtitele, 23. června 1227, nastala chvíle loučení. Ludwig políbil svou matku, požehnal dětem, ale Alžběta se od něj nedokázala odtrhnout. Spolu s ním cválala na koni až na hranice Durynska, kde ji Ludwig řekl, že se musí vrátit, protože se musí ujmout velení pluků, které se tam shromáždily.

Bylo to velmi bolestné loučení; ukázal jí prsten a řekl, ať věří jen té zprávě, kterou bude provázet tento prsten. *„Ať Bůh, co jest na nebi, ti žehná, má sestřičko. Ať žehná dítěti, co porodíš. S jeho pomocí dokážeš rozvíjet to, na čem jsem se dohodli. Vzpomínej na náš šťastný život, na naši svatou lásku a nikdy na mě nezapomeň ve svých modlitbách“.*

Její oči ho provázely až do chvíle, než zapadl za obzor. Po návratu se tyto oči proměnily v ozdoby bolesti. Trávila dny v očekávání narození dítěte, modlila se, činila pokání a starala se o chudé a nemocné.

Mezitím, po dlouhé a strastné cestě přes Alpy, se Ludwig a jeho oddíly setkali s císařem v italském Brindisi. Pluky byly decimovány horečkou, ale přesto postupovaly k Otrantu. Tady Ludwig zemřel a zde přijal svátost nemocných a viaticum. Když umíral, dal svůj prsten rytířskému důvěrníkovi, aby jej předal jeho manželce a oznámil jí úmrtí. Zemřel 11. září 1227 ve věku sedmadvaceti let. Jeho posledním přáním bylo, aby byl pohřben v Durynsku.

Po namáhavé cestě dorazili rytíři k Alžbětě se smutnou zprávou u Ludwigově smrti právě v době, kdy porodila třetí dítě – děvčátko, jemuž dala jméno Gertruda. Dlouho se zdráhali jí zvěst oznámit. Když ji konečně uslyšela, zvolala: *„To ne! Je mrtev! Mrtev! Můj drahý manžel je mrtev! Nyní pro mě umřel celý svět i všechny jeho radosti.“* Zhroutila se a museli ji odnést na lůžko. Osm dní v samotě plakala. Celý hrad oplakával ztrátu milovaného panovníka, ale její bolest byla nesrovnatelná. Nakonec Alžběta překonala díky modlitbám bolest a nechala si zavolat rytíře, aby jí vyprávěl podrobnosti o posledních okamžicích jejího drahého manžela.

Ještě než v roce 1227 opadl těžký sníh, ujal se plné moci nad královstvím Alžbětin švagr, jakožto dědic, a oficiálně se prohlásil lankrabětem, přičemž lidu oznámil, že k tomu byl donucen, protože královna není kompetentní a je velkou marnotratnicí. Neřekl jim však, že vybral všechny fondy Alžběty i jejich dětí. Šlechta jej pochopitelně podpořila a začala proti ní tvrdě vystupovat, protože Ludwig byl mrtev a neměl ji kdo bránit. Nakonec byla Alžběta z Wartburgu vyhnána a ponechána na pospas ulicím vesnice. Nezastala se jí ani duše. Lidem z vesnice bylo zakázáno, aby jí poskytli přístřeší, přestože mnohým z nich pomáhala. První noc strávila na statku, kde jí uvolnili místo vepří, kteří byli vyhnáni ven. Zůstali s ní věrné služebné, zatímco o tři děti se postarali Ludwigovi přátelé. Po několik měsíců musela snášet toto kruté zacházení, vydělávala si šitím, tkaním a pomocí všude, kde ji přijali. Přítrž této situaci učinilo až naléhání Alžbětina strýce z matčiny strany, opata Kitzingena a jeho bratra, bamberského biskupa, kteří pro ni a její děti poslali a ujali se jich v klášteře.

Po náležité pomoci a pobytu v klášteře, jenž se pro malou Sofii stal celoživotním domovem, strýc povolal Alžbětu na hrad Pottenstein, ve francouzských horách. Tento mocný prelát totiž doufal, že provdá svou jednadvacetiletou neteř za císaře Fridricha, který před časem ovdověl. Neměl totiž tušení o předchozím Alžbětině slibu. Když Alžběta

vyslechla jeho záměry, uchýlila se k modlitbě a své krásné svatební šaty nechala na oltáři panny Marie v nedalekém klášteře jako záruku rozhodnutí, že dostojí svému slibu.

Jejím modlitbám se vzápětí dostalo odpovědi, protože byla neodkladně povolána do Durynska, aby pohřbila ostatky svého manžela. Černá rakev, pokrytá křížem, byla otevřena a ona pohlédla na bílé kosti svého drahého Ludwiga. Hned jak se vzchopila, pronesla hlasitě tuto modlitbu:

„Pane, děkuji Ti, žes mne potěšil tak dlouho očekávaným pohledem na kosti mého muže. Viš, že ačkoli jsem ho hluboce milovala, nermoutím se nad obětí, kterou Ti můj muž přinesl, a kterou jsem Ti přinesla i já. Dala bych celý svět, jen abych ho zase měla, spolu sním bych prosila o chléb, ale беру si Tě za svědka, že ho proti Tvé vůli nebudu volat k životu, i kdybych tak mohla učinit za cenu pouhého jednoho klobouku. Nyní jej odevzdávám tvému milosrdenství. Ať se na nás naplní Tvá vůle“.

Alžběta, která byla ještě královnou, oslovila poddané a věrné rytíře, kteří přinesli domů tělo jejího manžela. Poděkovala jim za věrnost a zpravila je o tom, jak dopadla po smrti svého pána. Oni se postarali o obranu jejich práv i nároků dětí a přinutili Jindřicha, aby Alžbětě vrátil postavení, které jí po právu náleží. Ona však odmítla vrátit se na Wartburg a uchýlila se na rodinný hrad Marbourg-Hess, s odpovídající rentou a tím, co zůstalo z jejího věna, což už bulko zanedbatelné.

Otec Konrád, její duchovní vůdce, o tomto období napsal: *„Po smrti svého manžela Alžběta tihla k co nejvyšší dokonalosti a ptala se mne, co dělat, aby to bylo co nejzásadnější, zda žít jako eremita, či v klášteře nebo nějakým jiným způsobem. Její mysl byla upřena k přání prosit od domu k domu a se slzami mě prosila, abych jí to dovolil“.* Konrád jí však nařídil, aby vzala vše, co má a použila to pro chudé. Bylo jí dovolena připojit se k třetímu řádu sv. Františka, čímž se stala první ženou, která tento krok učinila. Krátce nato ji následovaly i dvě její věrné přítelkyně.

V té době byl Třetí řád svatého Františka znám jako „Kající bratři a sestry“ a byl mnohem přísnější než dnes. Jeho členové oblékali drsné šaty, recitovali kanonické hodinky, po většinu roku se postili a čtyři dny v týdnu nejedli maso. Alžběta se tomuto životu pokání dokonale přizpůsobila a o velkém pátku se zavázala slibem, že se všeho zříká. Pokud jde o její děti, tak Hermann odešel na hrad Kreuzberg, aby tam byl vychován jako budoucí lankrabě, a dvě dívky byly poslány do kláštera.

Nepřekvapuje, že král Ondřej poslal pro dceru, aby se vrátila do Maďarska, kde mohla žít v pohodlí. Odpověděla takto: *„Řekněte mému otci, že jsem šťastnější tady, než na mém hradě. Požádejte ho, ať se za mě modlí a dvůr ať požádá, aby učinil totéž. Mému dobrému otci řekni, že se za něj stále modlím“.*

Otec se však pokusil ji přimět k návratu ještě jedenkrát. Tentokrát k ní poslal důvěrného rytíře Waltera z Varila, který se snažil ji přivést domů. Jako poslední úkon odříkání jí otec Konrád nařídil, aby poslal domů obě věrné služebné a nahradil je drsnou a nevychovanou vesničankou a hluchou stařenou. V listopadu 1231 nadešla otci Konrádovi hodina smrti. Jeho největší starostí byla péče o Alžbětinu duši. Ujistila jej těmito slovy: *„Drahý otče, nebudu potřebovat ochranu. Nejsi ty, kdo umíráš, nýbrž já“.* Čtyři dny nato byla Alžběta stížena horečkou. Když se zpráva o její těžké nemoci roznesla, přicházely velké zástupy, aby ji spatřily. Dvanáct dní neustával proud návštěvníků. Nakonec Alžběta požádala, aby zavřely brány, aby sama s Bohem připravila svou duši. Otec Konrád vyslechl její zpověď a podal jí viatikum. Sbohem jí přišli dát i Guda, Isentruda, i další přátelé. A ona jim

věnovala to nejdražší, co měla – plášť svatého Františka. Když se blížila půlnoc její štěstí a radost vzrůstaly. Tehdy řekla: „*V tuto hodinu přivedla Panna Maria na svět Spasitele. Mluvme o Bohu, o malém Ježíškovi, vždyť je půlnoc, hodina, kdy se Ježíš narodil a byl položen do jesliček, a tak vzešla nová hvězda, jakou nikdo předtím nespatrił: v tuto hodinu přišel spasit svět; spasí i mne v tuto hodinu, kdy vyšel ze smrti a zachránil uvězněné duše; z tohoto ubohého světa osvobodí i tu mou*“.

Po krátké odmlce zašeptala: „*Bud' se mnou, Maria! Nadešla chvíle, kdy Bůh povolává svého přítele na svatební hostinu. Ženich hledá svou nevěstu ... Tiše! ... Tiše!*“

To se odehrálo v noci 17. listopadu 1231; nebylo jí ještě ani čtyřadvacet let. Starobylý rukopis uvádí, že její dcera, čtyřletá Gertruda, v dalekém Marbourg říkala: „*Slyším, jak v Marbourg zvoní umíráček: v tuto chvíli zemřela drahá paní, moje dobrá maminka*“. Alžběta byla podle svého přání pohřbena v kapli nemocnice, kterou založila. Krátce nato napsal otec Konrád podrobné pojednání o životě Alžběty, jejich ctnostech a zázracích, vzhledem k právnímu zkoumání Církve o její svatosti. Ani smrt nezastavila Alžbětinu lásku k potřebným. Zázraky, které během svého života skrývala se staly zřejmými všem, kdo ji prosili za přímluvu, především těm, kdo se modlili u jejího hrobu. Do Říma bylo odesláno 130 zpráv o zázracích na její přímluvu. Nebyli uzdravováni jen nemocní a zázračně vyřešena i spousta těžkostí, ale jsou zdokumentovány i zázraky vzkříšení na přímluvu svaté Alžběty Uherské. Ty dokazují ohromující sílu její přímluvy a její soucit s rodiči, kteří trpí smrtí svých dětí. V pěti doložených případech to byly právě děti, které byly vráceny životu díky modlitbám rodičů k této úchvatné světici a slibu konat dobro k její počtě.

O letnicích roku 1235, pouhé čtyři roky po smrti, byla Alžběta kanonizována papežem Řehořem IX. za přítomnosti Ludwigovy matky a dvou bratrů, svých drahých přátel Gudy a Isentrudy, Waltera z Varila, i svých dětí: čtrnáctiletého Hermanna, dvanáctileté Sofie a osmileté Gertrudy. Přenesení jejich ostatků v roce 1236 byl přítomen i císař Fridrich, který na její hrob položil korunu se slovy: „*Protože jsem tě nemohl korunovat jako císařovnu v tomto světě, korunuji tě alespoň nyní jako nesmrtelnou královnu Božího království*“.

Život svaté Alžběty Uherské je příkladem dokonalého naplňování Boží vůle a věrnosti vlastnímu životnímu postavení. Byla obklopena bohatými, a přece se nikdy nenechala odvést od lásky k chudým. Hluboce milovala muže, který jí lásku opětoval, a přece nikdy ve svém srdci neodsunula Boha na druhé místo. Měla všechno, nic jí nescházelo; to, co dostala, rozdala. Nikdy nezahořkla, když se k ní štěstí obracelo zády. Vskutku křesťansky přijala bolest nad smrtí manžela a se stejnou průzračností přijala i tu svou. Její dějiny nejsou legendou, nýbrž vkládají se do našich rukou jako příklad k následování. Ať už žiješ na zámku či v bytě, svatá Alžběta Uherská tě vybízí k následování jejich kroků k Božímu trůnu, v neúnavném plnění jeho vůle. *Svatá Alžběto Uherská, oroduj za nás.*

18. LISTOPADU – SV. ROMAN

Pocházel Caesareje v Palestině. Zde se stal jáhnem a později působil v Antiochii Syrské (dnešní Antakya leží v Syrském zálivu, v jejíž jižní výběžku dnešního Turecka na hranici se Sýrií). Zde byl za Diokleciánova pronásledování umučen, jak o tom hovoří sv.

Jan Zlatoústý a Prudencio. Ten k jeho cti složil dlouhou báseň. Když pronásledování vypuklo, začal Roman na mnohých místech antiochijské oblasti nabádat věřící, aby pevně vytrvali ve víře a aby pro strach z mučení nezapřeli svou víru tím, že by obětovali modlám. Připomínal jim utrpení Vykupitele i cenu duše, kterou by mohli uvrhnout do záhuby. Ráznou řečí posiloval ve víře a některé, kteří z lidské slabosti Krista už zapřeli, pohnul k pokání. Z rozkazu Asklepiadese byl pak tento odvážný jáhen zajat. Prokázal statečnost, se kterou císařský náměstek nepočítal. Roman byl natažen, bičován a po rozdrásání těla odveden za posměchu nepřátel ke hranici, aby byl upálen. Při zapalování hranice se však strhl prudký liják. Vladař po nezdařené popravě dal jáhnovi, který stále chválil Boha a povzbuzoval druhé, vyříznout jazyk. Potom mu prý s jízlivostí dal dovolení mluvit a nemá-li už

co říci, že bude obětovat jejich bohu. V tom okamžiku byl však slyšet Romanův hlas, zázrakem připomínal lidem Boží slovo a napomínal je, aby se klaněli jedinému Stvořiteli nebe i země a uvěřili v Krista Ježíše. Roman byl proto odveden zpět do vězení, kde byl zardoušen provazem.

Staré životopisy se zmiňují ještě o dítěti jedné vdovy, které se stalo spolumučedníkem. Jeho jméno se uvádí jako Barula (příp. Barulas či Baronius). Asklepiades měl být ještě pokořen tímto chlapcem, na němž chtěl dokázat, že Roman nemá pravdu v tom, že „i malé dítě je schopné posoudit, že je rozumnější klanět se jedinému Bohu křesťanů než vzývat množství jiných bohů.“ Vyhlédl si dítě, které na jeho otázku odpovědělo v tom smyslu, že je lepší klanět se Bohu, kterého vzývají křesťané, že v pohanské bohy nevěří ani chlapci. Byl za to bit, a protože si stál za svou vírou, skončil i on mučednickou smrtí. Udává se, že byl s'tat jako sedmiletý.

19. LISTOPADU – SV. MECHTILDA

Narodila se asi r. 1241 do hraběcí rodiny von Hackeborn na hradě Helfta u Eisleben na území Saská. Vedle bratrů Louise a Alberta měla asi o 10 let starší sestru Gertrudu, která brzy odešla do benediktinského kláštera v Rodarsdorfu (založeného r. 1234) a v roce 1251 zde byla zvolena abatyší. Zůstala jí i v době stěhování celé komunity v r. 1258 do kláštera Helfta asi 4 km od Eisleben. Mechtilda byla dána v sedmi letech na výchovu do kláštera Rodarsdorfu, přes 60 km vzdáleného. Asi o tři roky později se zde její sestra stala představenou. Mechtildě se zalíbilo žít pod jednou střechou s Ježíšem v Nejsvětější svátosti, kterého stále více milovala, a později se jejím nejvroucnějším přáním stalo chtít jen to, co chce Ježíš. Hraběcí rodina, vzhledem k tomu, že první dcera zůstala v klášteře, měla přání Mechtildu provdat. Sama její sestra se domnívala, že u Mechtildy nejde o

opravdové povolání k řeholnímu životu a když chtěla zůstat, zapojovala ji do všech modliteb komunity a do postních aktivit, aby ji odradila, přičemž mlčení, bdění a újma v jídle měly prověřit správnost volby. Mechtildu nic nedokázalo odradit a v 18 letech požádala o složení řeholních slibů. V srdci byla již Kristu zasvěcena. Bylo na ní vidět, že je zde velice šťastná a vyzařovala z ní radost. Sestry ji prý v té spojitosti nazývaly Kristovým slavičkem. Jinde je uváděno, že on sám ji oslovoval „můj slavičku.“ Zpívala mu celým životem. Pro své nadání k vážné a duchovní hudbě vedla také s nadšením pěvecký sbor. Se svou sestrou Gertrudou von Hackeborn měla v Helfě vliv na výchovu jiné Gertrudy, kterou církev nazvala „Velikou“. Život Mechtildy byl poznamenán mnoha milostmi i mnohým utrpením. Vedle mystických zážitků podstupovala těžké zkoušky. Prudké bolesti hlavy i jiné útrapy přijímala z lásky k Ježíši. Vynikala úslužností, horlivostí při každé uložené práci a mimořádnou péčí o další nemocné sestry. Modlila se s nimi a prožívala jejich starosti. Z pokory dlouho mlčela o svém mystickém životě, s nímž se po čase musela svěřit svému zpovědníku a odhalila ho později i některým sestrám, jimž důvěřovala. Měla dar setkávat se jako vizionářka s Kristem, dar nazírání i poznávání Božích přání a záměrů ke spáse lidstva. S tím souviselo zříkání se všeho světského a láskyplná odevzdanost Bohu. V zápiscích později zaznamenala svou oddanost Pánu slovy: „*Kdybych získala všechnu sílu a zdraví, co jsem mívala, nechtěla bych je, pokud by se to protivilo tvé vůli, Pane. Chci všechno, co ty chceš, a proto, že to chceš ty. Chci stejně milé i protivné věci.*“

Vedle mystických zážitků podstupovala těžké zkoušky. Prudké bolesti hlavy i jiné útrapy přijímala z lásky k Ježíši. Vynikala úslužností, horlivostí při každé uložené práci a mimořádnou péčí o další nemocné sestry. Modlila se s nimi a prožívala jejich starosti. Z pokory dlouho mlčela o svém mystickém životě, s nímž se po čase musela svěřit svému zpovědníku a odhalila ho později i některým sestrám, jimž důvěřovala. Měla dar setkávat se jako vizionářka s Kristem, dar nazírání i poznávání Božích přání a záměrů ke spáse lidstva. S tím souviselo zříkání se všeho světského a láskyplná odevzdanost Bohu. V zápiscích později zaznamenala svou oddanost Pánu slovy: „*Kdybych získala všechnu sílu a zdraví, co jsem mívala, nechtěla bych je, pokud by se to protivilo tvé vůli, Pane. Chci všechno, co ty chceš, a proto, že to chceš ty. Chci stejně milé i protivné věci.*“

Svá vidění a spojení s Ježíšem popsala v knize, která vyšla brzy po její smrti s názvem: „*Kniha o zvláštní milosti.*“ Můžeme se zamyslet nad uvedenými slovy Pána Ježíše k sestře Mechtildě: „*Všeho mám přehojně, trpím jen nedostatkem lidských srdcí (lidské lásky).*“ – „*Nic mne tak netěší, jako lidské srdce.*“

„*Máš možnost mě přitáhnout už pouhou vůlí; takovým způsobem nepřitáhneš ani pouhou nitku, ani střepinu, ale mne přitáhneš každým úkonem vůle, každým vzdechem.*“

„*Kdyby člověk věděl, kolik spásné milosti mu pramení z přijímání mého Těla, omdlel by radostí.*“ – „*Kdyby někdo zničil celý svůj život, kdyby těžkými hříchy všechno promarnil, jak chce znovu vše napravit, ať lituje, ať přistupuje často k Svátosti Oltářní. Tato Svátost obsahuje všechna dobra, všechny poklady milosti.*“ – „*Čím častěji a hodněji někdo přistupuje k Svátosti Oltářní, tím více v jeho duši působím, tím více posvěcuji jeho skutky.*“

Přesný rok úmrtí se nedochoval, zemřela zřejmě ve věku nedožitých 60 let. Zaznamenána jsou však její poslední slova: „*Dobrý, milý Ježíši, konečně přicházíš, ó jak Ti děkuji.*“

20. LISTOPADU – SV. EDMUND

Narodil se v roce 841, ale místo je neznámé. S větší pravděpodobností šlo o území Německa. Hovoří se o saské rodině, Norimberku, ale za místo narození je uváděna i Anglie. Jeho postava je známa především z poetických fragmentů, básní a kronik. Martyrologium nás ujišťuje, že jako král východní Anglie byl zajat ve válce s pohanskými nájezdníky a korunován mučednictvím pro víru v Krista. Z dalších méně spolehlivých pramenů se dovídáme, že k jeho zvolení králem došlo ve velmi mladém věku, zřejmě před dovršením 15 let. O vánocích r. 855 jej údajně korunoval biskup Humbert z Elmham. Jeho vláda se vyznačovala křesťanskou spravedlností a láskou, s nimiž pečoval o blaho lidu. Předvedeným provinilcům dával možnost,

aby se hájili a s laskavostí je vyslechl. Při určování trestů měl na paměti slabost lidské přirozenosti. Za jeho panování byla země napadána Dány, kteří připlouvali rabovat a zabíjet. V roce 869 přistála k břehům země armáda Vikingů vedených Ingwarem. Edmund se mu postavil v čele vojska. Některé zprávy hovoří o bojišti u Norfolku, jiné že k zajetí krále Edmunda došlo u Hoxne a Suffolku. Velitel Vikingů a pohanští nájezdníci na něj naléhali, aby se zřekl křesťanské víry, což rozhodně odmítal a nechtěl ani přistoupit na postavení vazala vikingského vládce. Za svou věrnost Edmund podstoupil mučednickou smrt. Uvádí se, že u Hellesdone (Norfolk) byl připoután ke stromu a prostřílen šípy tak, že jeho tělo připomínalo ostnatý bodlák či ježka. Na statečném, nepoddajném královském zajatci si tak vylévali svou zlobu, a nakonec mu prý usekli hlavu. Legendární podání hovoří o tom, že jeho useknutou hlavu hlídali vlk a medvěd, a proto se dostali mezi jeho atributy. Edmund byl pochován v blízké dřevěné kapli, odkud byl kolem roku 915 přenesen do Bedrics-worthu (pozdější Bury St. Edmunds). Asi po deseti letech z rozhodnutí Athelstana se péče o toto místo ujali dva kněží se čtyřmi jáhny. Za doby ohrožení dalším vpádem dánské armády byly Edmundovy ostatky na čas převezeny do Londýna a po čase vráceny do Bury. Jeho kult se ve středověku velmi rozšířil.

21. LISTOPADU – ZASVĚCENÍ PANNY MARIE V JERUZALÉMĚ

Dnešní závazná památka s původním názvem „Obětování Panny Marie“ má od reformy kalendáře po II. vatikánském koncilu snad výstižnější název. Připomíná totiž událost jejího osobního rozhodnutí pro službu Bohu a přijetí Bohem v jeruzalémském chrámu. Vzhledem k tomu, že kanonické knihy Bible neobsahují údaje z dětství Panny Marie, máme k dispozici pouze tradované podání nebo apokryfní Jakubovo protoevangelium. V

nich má slavení této památky původ. Také nám do jisté míry může posloužit osobní zjevení P.M. spolehlivým osobám. Jednou z nich je blah. A.K. Emmerichová a druhou sestra Marie od Ježíše, představená kláštera v Agredě. Ta za osobního vedení Panny Marie napsala její životopis vydaný s několika Imprimatur, z něhož pochází (ve volnějším překladu) následující úryvek, uvádějící nás do středu události dnešní památky: „Při vstupování do chrámu sv. Anna vzala za ruku svou dceru Marii a i se sv. Jáchymem vešli dovnitř. Zde rodiče ve zbožné modlitbě obětovali Bohu svou dceru a ona s nehlubší pokorou, klaněním a chválou obětovala sebe. Potom jen ona sama sledovala vlastní přijetí od Nejvyššího, který v božském lesku (viditelném jen jí) naplnil chrám a slyšela slova: „Pojď, má Milá, Nevěsto má, pojď do mého chrámu, kde si přeji slyšet tvůj hlas

chvály a klanění.“ Po vykonání modliteb rodiče šli ke knězi a do jeho rukou odevzdali své dítě. On jim udělil požehnání a pak Marii společně vedli do části chrámových budov, v nichž bydlelo mnoho mladých děvčat, aby zde v odloučenosti byly vychovávány a učily se ctnostnému chování. A to až do patřičného věku pro vstup do manželství. Toto místo bylo určeno pro prvorozené dcery z královského rodu Judova a kněžského rodu Levi. Ke vchodu vyhrazeného pro jejich bydlení se přicházelo po patnácti schodech. U nich byla malá Maria uvítána knězem z nižšího řádu, který ji obřadně postavil na první stupeň. Maria se pak s jeho dovolením otočila k rodičům, před nimi poklekla, požádala je o požehnání a políbila jim ruce, svěřující se do jejich modliteb. Jáchym i Anna jí požehnání udělili s vřelými slzami v očích, načež Maria spěšně vystoupila nahoru s nevídanou horlivostí a radostí, aniž by projevila dětský zármutek, obvyklý při loučení s rodiči. Ti, kteří ji pozorovali, užasli a divili se, jak i v útlém věku je plna zvláštní důstojnosti a pevnosti ducha. Kněžími byla přijata mezi ostatní dívky a sv. Simeon ji svěřil učitelkám, mezi kterými byla prorokyně Anna.

V roce 543 byla poblíž Jeruzalémského chrámu postavena mariánská bazilika, ve které se při výročí jejího posvěcení připomínala dnes slavená událost. Bazilika byla později zbořena, ale oslavování Mariina odevzdání se Bohu do služeb díla spásy zůstalo. Tato událost ukazuje P. Marii jako vzor Bohu zasvěceného života. Její mimořádnost zároveň můžeme obrazně vidět v jejím titulu „Archa úmluvy,“ kterým ji nazýváme v litaniích. Tato živá Archa nové úmluvy, vytvořená rukou samotného Pána k jeho přebývání, „nemohla zůstat mimo chrám, v němž ta první byla jen předobrazem této duchovní,“ jak zapsala s. Marie z Agredy. Proto byla umístěna v chrámě po dovršení tří let. Tento její věk je uváděn ve všech zmiňovaných zdrojích. V zápisu podle A.K. Emmerichové, Maria své rozhodné ano pro vstup mezi chrámové panny, řekla ve třech letech a třech měsících, před cestou do chrámu. (Foto: freska v kapli sv. Anny v Pustiměři)

22. LISTOPADU – SV. CECÍLIE

Data, týkající se života a smrti sv. Cecílie jsou považována za nejistá, ale její autentičnost je doložena zařazením mezi sedm žen jmenovaných v 1. kánonu mše svaté i jejími zázračně zachovanými ostatky. Ke sporným vyjádřením patří datování její smrti do pontifikátu Urbana I. (222-230) zároveň s odkazem na dobu silného pronásledování, při němž by bylo v Římě umučeno na 5000 křesťanů. To si protirečí, neboť podle historiků za císaře Alexandra Severa

velké pronásledování nebylo. Některé údaje proto kladou její mučednickou smrt do druhého století, martyrologium uvádí století neznámé. Nejstarší historické zmínky o sv. Cecílii byly zaznamenány v Martyrologium Hieronymianum a to znamená, že římská církev oslavovala sv. Cecílii už ve 4. století. V aktech z poloviny 5. století o mučednické smrti sv. Cecílie je uvedeno, že pocházela ze senátorské rodiny a už od dětství byla křesťankou. Rodiče jí podle zvyku vybrali ženicha přiměřeného postavení, nehledě na to, že se jedná o pohana. Cecílie však toužila cele patřit Kristu a v tom směru již dříve udělala slib. Důvěrnou modlitbou řešila to, v čem by jiný viděl nepřekonatelný problém. Jako u poslušná dcera přistoupila ke svatbě s Valeriánem, avšak hned po obřadu poslala Cecílie, na pokyn anděla, svého novomanžela ke třetímu milníku na apijskou silnici, kde jej papež Urban pokřtil. Valerián, hned poté co se jako křesťan vrátil k Cecílii, společně s ní měl vidění vznášejícího se anděla, který oba novomanžele korunoval růžemi a liliemi. Detaily, týkající se vlivu Cecílie na obrácení jejího snoubence, jsou zřejmě pozdějším doplňkem. Jisté je, že zde hrála nejpodstatnější roli modlitba a Boží milost. Nejstarší zpráva dále hovoří i o brzkém obrácení Valeriánova bratra Tiburtia. Všichni tři se stali horlivými křesťany, kteří štědře rozdávali almužny a pohřbívali křesťany, kteří položili za víru život. Pro tuto činnost byli zajati a za pevnost ve víře římským prefektem Turciem Almachiem odsouzeni k smrti. Důstojník Maximus, jenž měl rozsudek vykonat, snad vlivem jejich svědectví, uvěřil křesťanské zvěsti a společně s těmito bratry obětoval pro víru svůj život.

Cecílie po jejich smrti, před vlastním zajetím, věnovala svůj dům římské církvi ke konání bohoslužeb. Před prefektem pak slavnostně vyznala svou víru a byla odsouzena k smrti udušením v lázni ve vlastním domě. Pokus o tuto popravu přežila, proto popravčí dostal příkaz setnout jí hlavu. Třemi sečnými ranami zasáhl její krk, a přestože ještě žila, zanechal ji pomalu umírat. Papež její tělo pohřbil v Kalixtových katakombách vedle papeže a biskupů.

23. LISTOPADU – SV. KLEMENT I.

Svatý Klement, římský biskup posledních let prvního století, je třetím Petrovým nástupcem po Linovi a Klétovi. Nejdůležitější svědectví o jejich životě máme od svatého Ireneje, který byl do roku 202 biskupem v Lyonu. Ten dosvědčuje, že Klement „viděl apoštoly“, „setkal se s nimi“, „slyšel jejich kázání a měl před očima jejich tradici“ (Adv. Haer. 3,3,3). Pozdější

svědectví ze 4. až 6. století připisují Klementovi titul mučedníka.

Autorita a prestiž tohoto římského biskupa byly takové, že mu bylo připsáno několik spisů, ale jediným dílem, jehož autorství mu určitě patří, je List Korint'ánům. Eusebius z Cesareje, velký „archivář“ počátků křesťanství, jej představuje těmito slovy: „Tradice podává jediný Klementův list, pokládáný za autentický, významný a podivuhodný. Napsal jej jménem Církve v Římě Církvi v Korintu... Víme, že je už dlouho a až do dnešních dnů veřejně čten ve shromáždění věřících“ (Hist. Eccl. 3,16). Tento dopis si získal vážnost takřka kanonickou. Na začátku tohoto – řecky psaného – listu si Klement stěžuje na „nečekané projevy nepřízně, ke kterým postupně docházelo“ (1,1) a které mu zabránily vyslovit se dříve. Těmito „projevy nepřízně“ se myslí Domiciánovo pronásledování, a proto musí datum sepsání listu spadat do doby, která následovala bezprostředně po smrti císaře a po skončení pronásledování, tzn. hned po roce 96.

Klementova intervence – stále ještě v prvním století – byla vyvolána závažnými problémy, které dolehly na Církev v Korintu: presbyteři komunity byli totiž sesazeni některými mladšími odpůrci. Svízelnou záležitost pak znovu připomíná svatý Irenej, který píše: „Za časů Klementa, kdy došlo k nemalému střetu mezi bratřími v Korintu, poslala Církev v Římě důležitý dopis do Korintu, aby je usmířila, obnovila jejich víru a předala tradici, kterou nedávno sama přijala od apoštolů“ (Adv. Haer. 3,3,3). Mohli bychom tedy říci, že tento list představuje první výkon římského Primátu po smrti svatého Petra. Klementův list přebírá témata drahá

svatému Pavlovi, který Korint'ánům adresoval dva listy, a to zejména teologickou, stále aktuální dialektiku indikativu spásy a imperativu morálního nasazení. Především je to radostná zvěst, která zachraňuje. Pán nás předchází a obdarovává odpuštěním, dává nám svou lásku, milost, že jsme křesťané, jeho bratři a sestry. Je to zvěst, která naplňuje naše životy radostí a dává jistotu našemu jednání: Pán nás stále předchází svou dobrotou a dobrota Páně je vždycky větší než všechny naše hříchy. Je však třeba, abychom s obdrženým darem důsledně nakládali a odpovídali na zvěst spásy velkodušnou a odvážnou cestou konverze. Novinkou vzhledem k pavlovskému modelu je to, že Klement klade za část věroučnou a praktickou, jež byly ve všech pavlovských listech konstitutivní, také „velkou modlitbu“, kterou se list končí.

Bezprostřední okolnosti listu otevírají římskému biskupovi možnost obsáhle se vyjádřit k identitě Církve a jejího poslání. Jsou-li v Korintu zlořády, poznamenává Klement, je třeba hledat jejich důvod v oslabení lásky a dalších nezbytných křesťanských ctností. Proto vybízí věřící k pokoře a bratrské lásce, dvěma skutečně konstitutivním ctnostem bytí v Církvi: „Jsme svatou účastí“, připomíná, „konejme tedy všechno, co vyžaduje svatost“ (30,1).

Římský biskup nejprve připomíná, že samotný Pán „ustanovil kde a kdo má konat liturgickou službu, aby každá věc učiněná svatě a s jeho zalíbením mohla být dobře přijata jeho vůlí... Nejvyššímu veleknězi byly totiž svěřeny liturgické funkce jemu vlastní, kněžím bylo předem určeno jejich místo a levitům náležejí vlastní služby. Laik je vázán laickým zřízením“ (40,1-5). Stojí zde za zmínku, že v tomto listu z konce 1.století se poprvé křesťanské literatuře vyskytuje řecký termín laikos, který označuje „člena laos“, tzn. „lidu Božího“.

Klement tak předkládá své pojetí Církve ve vztahu k liturgii starozákonního Izraele. Je shromážděna „jediným Duchem milosti na nás vylitého“, který vane rozličnými údy Kristova Těla, v němž všichni, sjednoceni bez jakéhokoli rozdělení, jsou „jedni údy druhých“ (46,6-7). Zřetelné rozlišení mezi „laikem“ a hierarchií nevyjadřuje žádný protiklad, ale pouze organickou

souvislost těla, organismu s jeho různými funkcemi. Církev totiž není místem zmatku a anarchie, kde si každý může kdykoliv dělat co chce. V tomto strukturovaně členěném organismu každý plní svůj úkol podle povolání, kterého se mu dostalo. V souvislosti s hlavami jednotlivých společenství Klement jasně vysvětluje nauku o apoštolské poslušnosti. Normy, které ji regulují, jsou v podstatě odvozeny od Boha samého. Otec

poslal Ježíše Krista, který pak poslal Apoštoly. Oni pak určili první hlavy jednotlivých společenství a stanovili, aby po nich nastoupili jiní řádní mužové. Všechno tedy postupuje „spořádaně podle Boží vůle“ (42). Těmito slovy, těmito výroky svatý Klement zdůrazňuje, že Církev má svátostnou a nikoli politickou strukturu. Jednání Boha, který nám v liturgii vychází vstříc, předchází našim rozhodnutím a našim pojmům. Církev je především darem Boha a nikoli našim výtvorem, a tato svátostná struktura proto nezaručuje pouhé všeobecné zřízení, ale také toto prvenství Božího daru, který je nám všem zapotřebí.

Závěrečná „velká modlitba“ dává předcházející argumentaci kosmický rozlet. Klement chválí Boha a děkuje mu za jeho podivuhodnou prozřetelnost lásky, která stvořila svět a pokračuje v jeho záchraně a posvěcování. Zvláštní význam tu dostává přímluva za vládce. Po textech Nového zákona představuje nejstarší modlitbu za politické instituce. Těsně po perzekucích se křesťané, vědomi

si toho, že další pronásledování bude následovat, nepřestávají modlit právě za ty autority, které je nespravedlivě soudily.. Důvod je především kristologický: je třeba se modlit za pronásledovatele tak, jako to činil Ježíš na kříži. Tato modlitba však obsahuje také učení, kterým se po dlouhá staletí řídí postoj křesťanů k politice a ke Státu. Modlitbou za vládnoucí autority Klement uznává legitimitu politických institucí podle Bohem stanoveného řádu, a současně vyjadřuje starost o to, aby tyto autority byly vůči Bohu chápavé a „vykonávaly moc, kterou jim Bůh svěřil v pokoji, mírnosti a milosrdenství“ (6,12). Císař není všechno. Objevuje se tu jiná suverenita, jejíž původ a podstata nejsou z tohoto světa, ale „shůry“: je to Pravda, které i vzhledem ke Státu náleží právo slyšení.

Klementův list se tedy zaobírá četnými tématy trvalé aktuálnosti. Tento list je o to významnější, že prezentuje péči římské Církve, která předsedá v lásce všem jiným církvím a to již od prvního století. Přijměme za svou v témže Duchu invokaci „velké modlitby“, ve které římský biskup mluví jménem celého světa: „Ano, Pane, kéž nad námi zazáří tvoje tvář v dobru pokoje. Chraň nás svou mocnou rukou... Vzdáváme Ti díky, prostřednictvím nejvyššího Velekněze a vůdce našich duší, Ježíše Krista. Skrze něho Ti patří sláva a chvála, nyní a z generace na generaci po všechny věky věků. Amen.“ (60-61).

(Foto: EUCHARISTIE V BAZILICE SV. KLEMENTA,
Peregrinatio in honorem Apostolorum Gentium Slavorum, 9.7.2019, Roma, Italia)

24. LISTOPADU – ZASVĚCENÍ PANNY MARIE V JERUZALÉMĚ

Tato dnešní památka zahrnuje 96 Vietnamců, 11 španělských misionářů z řádu sv. Dominika, kteří působili ve Vietnamu a 10 členů francouzské misijní společnosti z Paříže.

Jedná se o 8 biskupů, 50 kněží a 59 laiků kanonizovaných 19. 6. 1988 papežem Janem Pavlem II. Evangelium začalo být na území dnešního Vietnamu hlášáno od poloviny 16.

století. Zasloužili se o to dominikáni a františkáni, misionáři z Portugalska a Španělska. V následujícím století vznikly dva vikariáty, v nichž působili Španělé a Francouzi. Církev v této zemi od samého začátku po tři století prožívala s krátkými přestávkami pronásledování. Velmi mnoho trpících pronásledováním pro víru zemřelo v horách a lesích nebo nezdravých krajích, kam byli odsouzeni. Církev připomíná, že spadají do rámce skupiny mučedníků uváděných za jménem Ondřeje Dung Lac.

Ten jako dítě chudých pohanských rodičů byl dán do péče jednoho katechety a v roce 1823 se stal knězem. Působil na různých místech země, vícekrát byl uvězněn a propuštěn na kauci, na kterou se věřící složili. Ač sám by dal již dříve přednost mučednické

smrti, byl si vědom svého poslání. Přes prožívané potíže, byl neúnavný ve svém kázání a slovem i příkladem povzbuzoval věřící, pro které byl vzorem. Žil prostě, po tři dny (po, st, pá) se v každém týdnu postil a mnoho lidí přivedl k Bohu. Pro věrnost a horlivost při evangelizaci byl 21.12. 1839 sťat v Hanoi. Mezi 59 svatořečenými laiky je 16 katechetů, čtyři lékaři, tři vojáci, soudce i matka šesti dětí. Papež při jejich kanonizaci řekl: "Vietnamští mučedníci seli v slzách, ale ve skutečnosti začali hluboce dosahující dialog s lidmi a kulturou tohoto národa, hlásaje pravdu a všeobecnost víry v Boha. Představovali přitom hierarchii hodnot a povinností přizpůsobených náboženské kultuře východního světa. ...zdůrazňovali náboženskou svobodu a ...že křesťanské náboženství je jedinou hodnotou, které se nevzdávají, protože nemohou Nejvyššímu Pánu - Bohu, být neposlušní."

25. LISTOPADU – SV. KATEŘINA ALEXANDRIJSKÁ

Je slavná pro mučednickou smrt, kterou podstoupila v Alexandrii v Egyptě. Podle legend pravděpodobně kolem r. 310. O konci jejího života se traduje mnoho verzí legendárního podání a je obtížné odlišit nejen původní vyprávění, ale i symboliku od skutečnosti. Ve snaze o větší sílu příkladu a slávu mučednice přibývalo od těch, kteří předávali její příběh dál, plno doplňujících detailů, včetně rozhovoru s císařem. To však neoslabilo význam jejího vzoru a je stále připomínána jako jedna z postav 14 svatých pomocníků, oblíbená zejména v lidové zbožnosti.

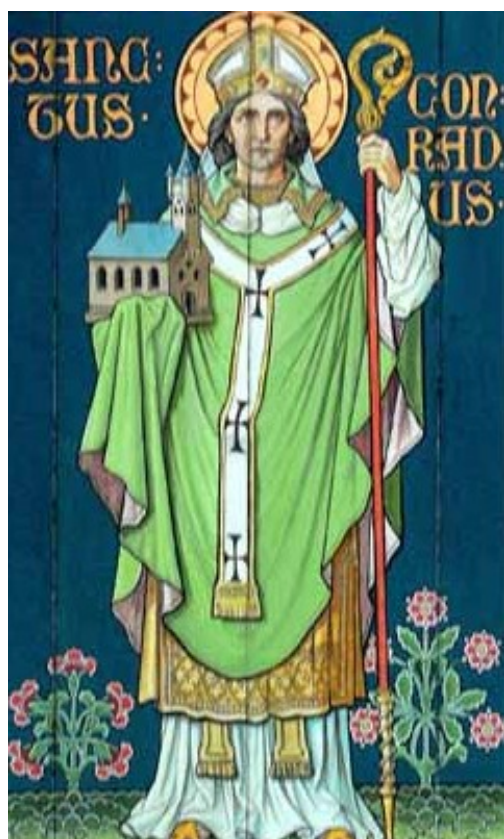

Kateřina je symbolem čistého, nezkaženého mládí. Vynikala dary ducha, znalostí pohanské filosofie, křesťanské nauky, a zvláště odvahou a statečností. Pocházela ze vznešeného rodu, byla prý dcerou krále Kosta, měla vzdělání a přitahovala pozornost svou krásou. Její rodiče zemřeli, a tak v paláci žila jen se služebnictvem. Na křest ji připravil poustevník, který jí dal poznat Kristovu nauku a lásku. Před poznáním Krista odmítala prý nápadníky z pýchy a později pak chtěla žít pro Ježíše. V legendě se hovoří o nočním zjevení Panny Marie s dítětem Ježíšem, který se k ní sklonil a navlékl jí na prst zlatý prsten na znamení, že se stává jeho nevěstou. Po probuzení prý Kateřina spatřila na ruce zářící prsten, klekla a božskému Snoubenci slíbila zachování panenské čistoty.

V době, kdy císař Max... (Maximinus Daja – synovec Galeriov /v Egyptě mezi 305-310/ či Maximian nebo jeho syn Maxentius – v

legendách se objevují jména tří císařů, častěji Maximian jež byl v Africe od r. 298 a nanejvýš do r. 303, kdy se z jara vrátil do Říma – důvod uvedení s.inc.) pobýval v Egyptě a v Alexandrii pořádal okázalé slavnosti na počest bohům, při kterých všichni pozvaní měli obětovat modlám, předstoupila před něj asi 18letá Kateřina údajně se slovy: „Císaři, pokud bys chtěl, mohl bys poznat, že vaši bohové jsou jen preludem a pošetilostí. Rozum říká, že jen jedna bytost může být nejvyšší...“ A vytkla mu jeho zaujatost proti křesťanům, které se snaží likvidovat. Císaře od potrestání opovážlivé dívky zdržovala její krása. Byl unesen jejím půvabem, překvapen odvahou a výřečností. Snad ho také napadlo, že oslabí víru křesťanů, když ji veřejně usvědčí z omylů. Povolal proto 50 filozofů, považovaných za mistry řečnictví a ti měli změnit její přesvědčení. Výsledek byl ten, že Kateřininými slovy byli poraženi a někteří se stali křesťany. Císař je prý poslal na hranici, kde měli skončit v plamenech a Kateřinu dal zbít pruty a uvěznit. Legenda zmiňuje návštěvu Krista s anděly ve vězení. Jednou ji měla navštívit i císařovna, kterou Kateřina přivedla k rozhodnutí pro křest. Jako další obrácený je uváděn vojevůdce Porfyrius, kterého následovali někteří z vojáků. Císař po návratu z nějaké cesty nařídil, aby byla připravena čtyři kola z hřeby k pozvolnému drcení Kateřinina těla až do jejího konce. Po spuštění mučícího stroje povolily provazy připoutané mučednice a kola se rozpadla. Legenda říká, že je zničil anděl a císař pak nařídil dívce setnout hlavu. V jedné legendě je napsáno, že místo krve vytékalo z jejího těla mléko a andělé je následně přenesli do míst, kde se Mojžíš poprvé setkal s Bohem. Zmínka o mléce ukazuje na symbolické vyjadřování. Bývalo viděno jako potrava duše i znamení nesmrtelnosti. V legendách vyjadřovala proměna krve v mléko důkaz neviny a svědectví čistoty popraveného. Podle některých i symbol velkého ženství a moudrosti (viz. A. Grün: Duchovní terapie a kř. tradice). Přenesení těla mučednice na Sinaj od andělů a skutečné uchovávání ostatků v klášteře sv. Kateřiny na úpatí hory Sinaj některé životopisy vysvětlují s poznámkou, že andělé byli také nazýváni basiliánští mniši. Opevněný klášter byl vybudován asi kolem r. 530 císařem Justinianem I. k ochraně před

nájezdy Beduínů a do jeho mramorové kaple byly uloženy ostatky sv. Kateřiny (uchovávána je hlava a levá ruka). Údajně sinajský mnich Simeon část ostatků mučednice přenesl do Rouenu ve Francii, odkud čtyři částky získal Karel IV. pro svatovítský chrám. Jako vděčný ctitel sv. Kateřiny, již přičítal pomoc v bitvě u Modeny, zbudoval na Karlštejně kapli sv. Kateřiny. Dále jí zasvěcený chrám v Praze s klášteřem augustiniánské řehole a je mu připisována staročeská legenda o této mučednici, ve 250 verších. Ve výkladu atributů a významu ctěné sv. Kateřiny je na prvním místě připomínáno rozlomené kolo, v němž můžeme vidět i symbol pro zmaření životních plánů. V té souvislosti byla světice také označena za léčitelku ztroskotaných životních plánů. To je podstata významu naší úcty ke světcům – zvládnutí života s dosažením cíle podle Božího plánu. Ať nám k tomu pomáhá i vztah ke sv. Kateřině. Skrze různé zlomy máme růst ke kráse a být formováni, abychom se stali takovými, jaké nás chce mít Bůh. Význam sv. Kateřiny jako patronky studentů a pedagogů je v pomoci řešení problémů spojených s učením. S její pomocí má jít o vymanění se ze všeho, co náš život vnitřně utiskuje a ztěžuje. Často jde o vliv vnitřních zranění nebo neosvobození se z ducha zla. Čistota a ryzost přispívají k poznání pravd potřebných pro život i k dosažení spásy. Pravá krása a bohatství jsou v tom, co si Kateřina odnesla na věčnost.

26. LISTOPADU – SV. KONRÁD

Narodil se kolem roku 900 jako syn hraběte Jindřicha z Altdorfu z rodu Velfů u Bodamského jezera v Německu. Po dokončeném vzdělání na dómské škole v Kostnici ho kanovníci stoličné kapituly zvolili proboštem. Všem svým úkolům se věnoval s velkou horlivostí a s obezřetností spravoval statky kapituly i biskupství. Byl láskyplný ke všem podřízeným a utiskovaný lid v něm měl dobrého ochránce i štědrého otce. Po smrti biskupa Notinga byl v roce 934 zvolen jeho nástupcem za přítomnosti svého přítele, augšpurského biskupa Oldřicha (sv. Udalrika, pam. 4. 7.). Připomíná se jejich častější setkávání k duchovním rozhovorům a z biografie jsou patrné i určité výsledky takových hovorů. Do legendárního vyprávění přispěla k nejedné úsměvné historce jejich soustředěnost. Konrád sám byl nepřitelem planých řečí a už z toho vyplývá, že stál o takové přátelské diskuse, které přispívaly k proměně života podle Boží vůle. Důvodem byla touha po lepší službě Bohu i přátelských projevech lásky. Jak se o Konrádovi píše, kázal svým životem. Již od mládí uváděl evangelium s celou vážností do praktického života, výrazně u něj rostla úcta k eucharistii a byla známá i jeho úcta k Panně Marii.

Uvádí se, že na začátku svého biskupského působení, možná jako exerciční přípravu, vykonal pouť do Svaté země, kterou později opakoval. Konal pouť s rozjímáním, při

kterém si uvědomoval cenu Kristovy oběti i odpovědnost přejímané pastýřské služby. Při slavení eucharistické oběti se pak v důsledku prožitku a dojetí v Konrádových očích často objevily slzy a věřící to přivádělo k opravdovějšímu prožívání mše svaté vycítěním koncentrace lásky, plynoucí z Eucharistického Srdce. Ze Sváté země si Konrád přinesl rozhodnutí zřizovat „Boží hroby“ k snazšímu zamýšlení se nad Kristovou obětí. Hrob viděl jako místo konce i začátek nového života. Po jednom návratu z Palestiny zřídil do nového chrámu sv. Mořice obdobu hrobu Páně v Jeruzalémě. Je vzpomínán prorocký dar Konráda pro slova, která pronesl ke svému žáku Gebhardovi. Když se Gebhard při jedné návštěvě posadil do biskupského křesla, řekl mu: „Gebharde, posadil jsi se na tento stolec předčasně; budeš muset místo napřed ponechat ještě jinému.“ Gebhard se stal biskupem kostnickým až jako nástupce Ganulolfa. Podle tradice měl Konrád v Einsiedelne 14. 9. 948, údajně s biskupem Oldřichem, posvětit klášterní chrám s milostným obrazem Panny Marie, postavený v místě zavraždění poustevníka Menráda. Jako poutník sem Konrád přišel už v předvečer a pak zůstal v chrámu na modlitbách přes půlnoc. Měl vidění nebeské slavnosti, při níž Pána Ježíše a jeho Matku doprovázeli svatí se zástupem zpívajících andělů. Před jeho očima se náhle uskutečňovalo svěcení chrámu podle liturgických předpisů. Ráno, když lidé přišli na svěcení chrámu, Konrád požadovanou službu odmítl s tvrzením, že k posvěcení už došlo v noci. Lid ho prý nakonec donutil začít s obřady svěcení a nato se ozval hlas: „Přestaň, kaple je již posvěcena od samého Boha!“ V poutní kapli se proto 14. září slaví výroční památka „andělského posvěcení.“ Zobrazení sv. Konráda s kalichem a pavoukem má připomínat jeho eucharistickou úctu a víru v Ježíšova slova: „když vypijí něco jedovatého, neuškodí jim to.“ Pavouk, považovaný za jedovatého, prý spadl do kalicha při proměňování a Konrád ho vědomě požil s Kristovou krví. Kostnickou diecési měl ve správě 42 let a podle svého přání byl pohřben na vnější straně chrámu sv. Maurice v Kostnici. Pro zázraky, kterými byl po smrti od Boha oslaven, ho papež Kalixt II. v roce 1123 při lateránském sněmu prohlásil za svatého.

27. LISTOPADU – SV. VIRGIL

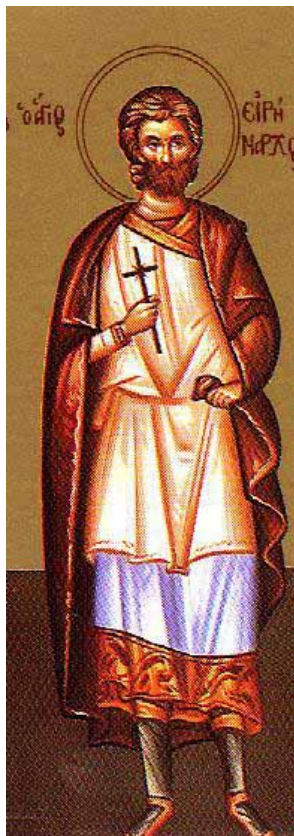
Narodil se kolem roku 700 jako potomek starého šlechtického rodu v Irsku a dostal jméno Fergal. To později zlatinil na Virgil. Irská církev byla tehdy formovaná kolem klášterů a jejich opatů. Virgil své vzdělání prý nejspíše získal v klášteře na Jónském ostrově. Po přijetí kněžského svěcení přišel s několika krajany, mezi nimiž byli Alto a Lullus, kolem roku 742 na území západní Francie. V klášteře Quierzy-sur-Oise, ležícím 40 km západně od Laonu, se setkal s novým panovníkem Pipinem III. zv. Krátký, jenž se tam zastavil. Toto seznámení zřejmě ovlivnilo cíl cesty Virgila a napomohlo i tomu, že se mohl přimlouvat za bavorského vévodu Oatila, který byl držen v zajetí

na franckém dvoře. Nakonec mu vymohl i svobodu a jejich přátelství mělo další význam.

Pipin III. se rozhodl Virgila dostat na biskupský stolec v Salcburku. Současně měl být i představeným opatství sv. Petra, které založil sv. Rupert (pam. 27. 3.). Virgil nabídky přijal. Mnohým však nebylo vhod jeho dynamické a často i přísné vystupování a snažili se jeho platnost zpochybnit. Snad i proto přijímal biskupské svěcení v Římě, a to až později.

Jisté neshody zapříčinila i vyšší vzdělanost a poznání, ke kterému Virgil došel. Proti všeobecně převládajícímu názoru, že země má tvar placky, Virgil tvrdil, že je kulatá. Z toho důvodu ho někteří obžalovali u biskupa Bonifáce (pam. 5. 6.). Ten Virgila vyzval, aby své domněnky odvolal. Nepomohlo to a tak Bonifác za účelem odstranění sporu prý v roce 748 požádal apoštolskou stolicí o rozhodnutí. Papež chtěl, pro svou nedostatečnou informovanost, aby se Virgil přišel obhájit nebo odvolat a pokud by učil bludům, měl v úmyslu ho i vyloučit z církve. Virgil se nakonec obhájl. V biskupském úřadě se Virgil zaměřoval na náboženské vzdělávání, využívaje klášterů (mnichů z Innichenu a z Kremsmünsteru), a pomoc chudým. V Salcburku postavil katedrálu. Legenda uvádí, že při její stavbě každou sobotu večer dával Virgil na stavenišťe mísu s penězi, aby si každý dělník sám vzal mzdu, kterou si zaslouží. Z úcty k biskupovi si nikdo nevzal víc, než bylo spravedlivé. Během Virgilovy působnosti se vztah lidí vůči němu měnil a jeho slovo se stávalo stále žádanějším. Při vizitacích, ještě i na konci života, procestoval rozsáhlé území své diecéze, zejména Korutansko až k ústí Dravy do Dunaje. Dbal o správné hlásání katolické víry a šíření činnorodé lásky. Při návratu z poslední cesty, vědom si své vyčerpanosti, mluvil o posledním spočinutí, které se vlivem následné nemoci rychle přiblížilo. Pohřben byl v katedrále, kterou vybudoval. Ta asi po 400 letech podlehla požáru a po něm, údajně r.1181, se nad očekávání našla Virgilova rakev. Následně se začaly dít zázraky a znovu rostla úcta k tomuto biskupovi. Mezi svaté byl zařazen v roce 1233 od papeže Řehoře IX. a v Římském kalendáři se ocitl po roce 1740.

28. LISTOPADU – SV. IRENARCH

Změna v životě Irenarcha ukazuje velký význam křesťanského svědectví. Díky takovému svědectví se ze zavrženíhodné osoby stal světcem. Zdá se to být něčím mimořádným, ale evangelium to tak nevidí. Hovoří o tom, že křesťané mají být solí, světlem a příkladem lásky. Nejde tedy jenom o svědectví krve mučedníků, o níž se říká, že je semenem nových křesťanů, ale především o postoj lásky a křesťanské trpělivosti po vzoru Krista. On z lásky ke každému prolil všechnu svou krev. To je síla připravená měnit osud lidí. Změnit svět lidí, kterými se pohrdá, na které se hledí s odsouzením nebo s nenávistí, ale přesto Kristus za ně prolil svou krev a od nás očekává úsilí, aby v jejich ani v našem případě nebyla jeho oběť marná, tak jako nebyla u Irenarcha. O Irenarchovi toho víme velmi poskrovnu. Hovoří o něm sice kniha Passio, která ukazuje hlavní místo uctívání jeho ostatků, ale další podrobnosti kolem smrti tohoto mučedníka nejsou v ní považovány za historické, spíše dělají dojem snůšky

legend. Jsou popisovány zázraky týkající se sedmi žen, které se vzepřely obětovat bohům a za to byly zavěšené a mučené. Ty, které přestály i snahu o upálení, byly prý sťaty a legendární příběh pokračuje zprávou, jak se Irenarch vzepřel díky pevnosti víry a síle ducha umučených křesťanských žen. Měl obětovat a za odmítnutí být utopen a legenda popisuje, že výkonu verdiktu bylo bráněno a mluví o Irenarchově pokřtění z rukou kněze Acacia. Oba dva byli nakonec sťati. Jejich ostatky pohřbila údajně zbožná žena Elisea. Martyrologium dnes potvrzuje pouze mučednickou smrt Irenarcha, který byl přiveden ke Kristu pod vlivem víry křesťanských žen a později byl v arménské Sebastě (dnes turecké město Sivas) pro víru sťat za císaře Diokleciána a guvernéra Massimo.

29. LISTOPADU – SV. SATURNIN

Papežem Fabiánem byl ustanoven biskupem galských provincií, tehdy misijního území dnešní Francie. Podle legendy získal při cestě za pomocníka Honesta z Nimes. V městě Toulouse mělo být jeho misijní sídlo. Poté co se zde usadil, začal velmi brzy vystupovat proti pohanským svatyním, brojit proti prostopášnostem, poukazovat na nesmyslnost pověr a stavět kostel pravému Bohu. Byl-li přítomen s Kristovým křížem při sobě, přestalo se dařit věštcům a modloslužebné kněze přepadala strach. Zaříkali rychle modly a pak tvrdili, že nechtějí mluvit pro přítomnost křesťanského kněze - biskupa Saturnina a jeho věřících. V

Toulouse, které bylo zejména obchodním městem, byl údajně dominantou chrám římských bohů a mít se dobře znamenalo být zadobře s jeho kněžími. Tento úmysl rozhodně neměli biskup Saturnin se svým pomocníkem, neboť jim šlo o šíření pravd evangelia. Konflikt se stal nevyhnutelným neboť kompromis by nebyl ani možný. Věřících kolem biskupa stále přibývalo a jednoho dne se v blízkosti svého chrámu potkali pohané, vedoucí býka k oběti, s biskupem a jeho knězem. Někdo z těch, kdo se připravovali na pohanskou slavnost, poukázal na biskupa Saturnina s jeho pomocníkem, označil je za nepřátele bohů rozsévající novou víru a za viníky nedostatku věšteb. Padlo rozhodnutí ho zajmout a přimět, aby sám obětoval bohům, které odmítal, nebo se stal obětí pro ně. Z pohanského zástupu se ozvaly hlasy volající po jeho smrti. Saturnin byl dalek toho, aby se zachránil zapřením víry, kterou sem přišel hlásat a před oltářem božstva mu legenda vkládá do úst slova: „Znám jediného pravého Boha a jemu výhradně obětuji oběť chvály. Bohové vaši jsou zlí duchové a vy jim sloužíte nikoli obětmi zvířat, které jsou ničemností, nýbrž záhubou svých duší. Jak můžete chtít, abych se bál vašich bohů, o nichž slyším, jak sami

říkáte, že mají strach ze mne?“ Pohané se ho po jeho výročí chopili, uvázali ho za býka a postarali se, aby biskupovou krví bylo z kropeno schodiště a prostor před jejich chrámem. Býk potom smýkal zohavenou mrtvolu ulicemi města dokud se provaz nepřetrhl. Mnoho křesťanů se rozuteklo, ale dvě věřící ženy Saturnina sebraly a uctivě pohřbily. Později biskup Hilarius zbudoval nad jeho hrobem kapli a Bůh na přímlovu mučedníka zde zbožným věřícím prokazoval mimořádné milosti. Biskup Silvius na tomto místě ve 4. století začal stavět velký chrám, který dokončil jeho nástupce Exsuperius. V roce 1080 došlo k přestavbě chrámu na jednu z nemohutnějších románských bazilik.

30. LISTOPADU – SV. ONDŘEJ

První charakteristika, která na Ondřeji upoutává pozornost, je jméno: není hebrejské, jak by se dalo očekávat, ale řecké, což je nepřehlédnutelným znakem jisté kulturní otevřenosti jeho rodiny. Nacházíme se v Galileji, kde řecký jazyk a kultura jsou do značné míry zastoupeny. V seznamech Dvanácti zaujímá Ondřej druhé místo, jako u Matouše (10,1-4) a Lukáše (6,13-16), nebo čtvrté místo jako u Marka (3,13-18) a ve Skutcích apoštolů (1,13-14).

Každopádně se v prvních křesťanských komunitách jistě těšil velké vážnosti. Z evangelií jasně vyplývá pokrevní vztah mezi Petrem a Ondřejem, stejně jako společné povolání, s nímž se na ně Ježíš obrátil. Čteme tu: „Když se Ježíš ubíral podél Galilejského moře uviděl dva bratry, Šimona, zvaného Petr, a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají síť do moře, byli totiž rybáři. Řekl jim: „Pojďte za mnou a udělám z vás rybáře lidí“ (Mt 4,18-19; Mk 1,16-17). Ze čtvrtého evangelia vyplývá další významná zvláštnost: Ondřej byl nejprve učedníkem Jana Křtitele; to nám dokazuje, že byl mužem, který hledal, který sdílel naději Izraele, který chtěl co nejbližší poznat slovo Pána, skutečnost přítomného Pána. Byl skutečně mužem víry a naděje; a od Jana Křtitele jednoho dne slyšel, jak prohlašuje Ježíše za „beránka Božího“ (Jan 1,36); povstal tedy a spolu s dalším nejmenovaným učedníkem následoval Ježíše, Toho, jehož Jan nazval „beránkem Božím“. Evangelista říká: „viděli, kde bydlí a ten den zůstali u něho“ (Jan 1,37-39). Ondřej se tedy těšil vzácným okamžikům Ježíšovy blízkosti. Vyprávění pokračuje významnou poznámkou: „Jeden z těch dvou učedníků, který slyšel Janova slova a šel za ním byl Ondřej, bratr Šimona Petra. Ten jako první našel svého bratra Šimona a řekl mu: „Nalezli jsme Mesiáše – to přeloženo znamená Kristus – a přivedl ho k Ježíšovi“ (Jan 1,40-43), čímž okamžitě projevil nevšedního apoštolského ducha. Ondřej byl tedy prvním z apoštolů, který byl povolán následovat Ježíše. Právě proto jej byzantská liturgie uctívá titulem *Protóklitos*, jenž doslova znamená „první povoláný“. Je také jisté, že vzhledem

k bratrskému vztahu Petra a Ondřeje se Církev v Římě a Konstantinopoli vnímají zvláštním způsobem jako sesterské Církve. Můj předchůdce Pavel VI., aby tento vztah zdůraznil, vrátil v roce 1964 vzácnou relikvii svatého Ondřeje - až do této doby uchovávanou ve vatikánské bazilice -, pravoslavnému biskupu-metropolitovi města Patrasu v Řecku, kde byl podle tradice apoštol ukřižován.

Evangelijní tradice zvláště připomínají jméno Ondřeje při jiných třech příležitostech, které nám dávají poznat tohoto muže trochu více. Prvním je rozmnožení chlebů v Galileji. V tomto úryvku se právě Ondřej zmínil Ježíšovi o přítomnosti chlapce, který měl sebou pět ječných chlebů a dvě ryby: trochu málo – jak podotkl – pro všechny lidi, kteří se na tom místě sešli (srv. *Jan* 6,8-9). V tomto případě zasluhuje důraz Ondřejův realizmus: vzpomněl chlapce, - proto se ptá: „Ale co je to pro tolik lidí?“ (*tamtéž*) - a uvědomil si také nedostatečnost jeho skrovných zásob. Nicméně Ježíš se dokázal postarat, aby bylo dostatek pro celé množství lidí, co si ho přišli poslechnout. - Druhá příležitost se naskytla v Jeruzalémě. Při odchodu z města jeden učedník zmínil Ježíšovi úchvatný pohled na mohutné hradby, které obléhaly chrám. Mistrova odpověď byla překvapivá: řekl, že z těch hradeb nezůstane kámen na kameni. Tehdy se ho Ondřej společně s Petrem, Jakubem a Janem zeptali: „Řekni nám, kdy se to stane a jaké bude znamení, že se to všechno už naplňuje?“ (*Mk* 13,1-4). V odpovědi na tuto otázku Ježíš pronesl důležitou řeč o zničení Jeruzaléma a o konci světa, přičemž vybídl své učedníky, aby prozíravě četli znamení časů a vždy zůstali bdělí. Z té události můžeme vyvodit, že se nesmíme obávat klást Ježíšovi otázky, ale zároveň musíme být ochotni přijmout učení, které nám nabízí, i když jsou překvapivá a obtížná.

V evangeliích je nakonec zaznamenána třetí Ondřejova iniciativa. Dějištěm je opět Jeruzalém, krátce před utrpením. K slavení Paschy – vypráví Jan - přišli do svatého města i někteří Řekové, pravděpodobně proselyté nebo bohabojní věřící, aby se o svátku Paschy klaněli Bohu Izraele. Ondřej a Filip, dva apoštolové s řeckými jmény, dělají této malé skupině Řeků tlumočníky a prostředníky u Ježíše. Pánova odpověď na jejich prosbu se jeví – jako tomu bývá často v Janově evangeliu – záhadná, avšak právě proto vystupuje její bohatý význam. Ježíš říká dvěma učedníkům a skrze ně, řeckému světu: „Přišla hodina, kdy Syn člověka bude oslaven. Amen, amen, pravím vám: Jestliže pšeničné zrnó nepadne do země a neodumře, zůstane samo, odumře-li však, přinese hojný užitek. (12,23-24). Co v této souvislosti ta slova znamenají? Ježíš chce říci: Ano, k setkání mezi mnou a Řeky dojde, nebude to ale prostý rozhovor mezi mnou a několika osobami, které žene především zvědavost. Mou smrtí, která se dá přirovnat k pšeničnému zrnó, co padá do země, nadejde hodina mého oslavení. Z mé smrti na kříži vzejde velká plodnost: „odumřelé pšeničné zrnko“ – symbol mého ukřižování – se ve vzkříšení stane chléb života pro svět; bude

světlem pro národy a kultury. Ano, k setkání s řeckou duší, s řeckým světem, dojde v oné hloubce, na níž ukazuje pšeničné zrnko, které do sebe nasává síly země i nebe a stává se chlebem. Jinými slovy, Ježíš prorocky mluví o Církvi Řeků, Církvi pohanů, Církvi světa jako plodu své Paschy. Pradávné tradice spatřují v Ondřejovi, který toto slovo tlumočil Řekům, nejen tlumočníka

několika Řeků v právě zmíněném setkání s Ježíšem, nýbrž považují ho za apoštola Řeků ve létech, která následovala po Letnicích. Uvědomují nás, že ve zbývajícím životě byl hlasatelem a tlumočníkem Ježíše pro řecký svět. Petr, jeho bratr, dospěl z Jeruzaléma přes Antiochii do Říma, aby tam konal své všeobecné poslání. Ondřej byl naopak apoštolem řeckého světa: tak se v životě i ve smrti jeví jako opravdoví bratři - bratrství, které se symbolicky vyjadřuje ve zvláštním vztahu stolce římského a cařihradského, vskutku sesterských církví. Pozdější tradice, jak jsem se zmínil, vypráví o Ondřejově smrti v Patrasu, kde i on podstoupil trest ukřižování. V tom svrchovaném okamžiku však, podobným způsobem jako bratr Petr, žádal, aby byl přibit na kříž odlišný od toho Ježíšova. V jeho případě jde o kříž ve tvaru písmene X, kdy je totiž příčně břevno skloněno, proto je nazýván „kříž sv. Ondřeje“. Krátce před svým ukřižováním - podle starobylého vyprávění (z počátku 6. století), nadepsaného: „Ondřejovo utrpení - měl apoštol říci: „Buď pozdraven, ó kříži, slavnostně uvedený Kristovým tělem a ozdobený jeho údy, jako vzácnými perlami. Dříve než na tebe Pán vystoupil, naháněl jsi pozemský strach. Nyní však, obdařen nebeskou láskou, jsi přijímán jako dar. Věřící vědí kolik je v tobě radosti, kolik máš připraveno darů. S jistotou tedy a naplněn radostí přicházím k tobě, abys i mne přijal jásajícího jako učedníka toho, který byl na tebe pověšen ... Ó blažený Kříži, který jsi přijal vznešenost a krásu Pánových údů!... Uchop mě a nes mě daleko od lidí a odevzdej mě mému Mistru, aby mě skrze tebe přijal ten, který mě skrze tebe vykoupil. Buď pozdraven ó Kříži, vskutku buď pozdraven!“ Jak patrně, je tu velmi hluboká křesťanská spiritualita, která vidí v kříži nejen nástroj mučení, ale spíše nesrovnatelný prostředek plného připodobnění se Vykupiteli, pšeničnému Zrnu, padlému do země. Odtud se musíme naučit velmi důležité lekci: naše kříže nabývají hodnotu, jsou-li chápány a přijímány jako podíl na kříži Kristově, padne-li na ně odlesk jeho světla. Jen tímto Křížem jsou i naše utrpení zušlechtěna a nabývají svůj pravý smysl. Apoštol Ondřej, nás tedy učí ochotně následovat Ježíše (srv. *Mt* 4,20; *Mk* 1,18), mluvit o Něm s nadšením všem, s nimiž se setkáme, a především pěstovat s Ním opravdu důvěrný vztah, s vědomím, že pouze v Něm můžeme najít poslední smysl svého života i své smrti. (Benedikt XVI.)

(Foto: EUCHARISTIE V KATEDRÁLE SV. ONDŘEJE, Anni Paulini Peregrinatio, 1.7.2009, Amalfi, Italia).

«*Rialza il povero dall'immondizia*»

Confidenze sulla mia famiglia e la mia vocazione»

("Ze smetiště povyšuje chudého. Důvěrnosti o mé rodině a mém povolání")

Giovanni kardinál Coppa, čestný občan Drysic

✱ 9. listopad 1925 ♦ **100** ♦ 9. listopad 2025

VI. Večer

8. Pěkná trombóza

V lednu roku 2013 však začala těžká a nečekaná zkouška: pop více jak měsíci silných bolestí v koleně, léčených jako artróza, jsem podstoupil angiografii, z čehož vyplynulo, že mám tromboflebitidu s rizikem embolie, která by se mi mohla stát osudnou na pouti do Svaté země s jednou drahou farností z České republiky (*viz foto*) na konci února, na kterou jsem se připravoval, a pro kterou jsem již napsal všechna kázání.

POUTNÍCI NA HOŘE BLAHOSLAVENSTVÍ, *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, 25.2.-4.3.2013, Palestina-Izrael.

Musel jsem proto odložit všechny další plány, včetně letu do Tel Avivu, a začít s léčbou.

Musel jsem se vyhýbat stání i sezení, obojí bylo nebezpečné, a pokud možno zůstat v posteli: ale i přesto jsem mohl slavit mši svatou v malé kapli svého bytu. Z tohoto důvodu opatrnosti jsem se nezúčastnil historické konzistoře 11. února, na níž papež Benedikt XVI. oznámil kardinálům své rozhodnutí opustit aktivní výkon pontifikátu, a tak jsem promeškal zásadní okamžik v životě současné církve. A uvědomil jsem si, stejně jako všichni ostatní, že to byly dny naprosto jedinečných a bezprecedentních historických událostí.

Proto jsem se, navzdory požadavkům probíhající léčby, zúčastnil rozlučkové audience papeže Benedikta s kardinály v předvečer 28. února, posledního dne jeho velkého poslání. Se slzami v očích a dosti rychle jsem se rozloučil s oním Benediktem, který mě jmenoval kardinálem a kterému jsem vyjádřil svou vděčnost, jak nejlépe jsem mohl, s bezútěšnou otázkou, která se mi vyvstala v srdci i kvůli mému nemocnému tělu: „Vaše Svatosti, co si teď bez vás počnu?“

Nyní, jako osmaosmdesátiletý, jsem se už neúčastnil konkláve a nemohl jsem se zúčastnit ani mši svatých, jak prosebných, tak děkovných za zvolení nového papeže, jako tomu bylo během dvou předcházejících konkláve. Nemohl jsem se proto zdržet opakování úvah, které jsem uvedl v roce 1978: Pán po mně chtěl obět' dlouhých nemocí právě u příležitosti zvolení dvou velkých papežů, jako byl Jan Pavel I. a Jan Pavel II. A nyní jsem se nemohl účastnit ani žádného slavení, jemuž předsedal papež František za úžasu celé Církve a sympatií celého světa. Ano, hořké konstatování, které však vzcházelo už z prodělané zkušenosti, zajisté však živeno vírou.

Ale byl jsem přítomen na první audienci kardinálského kolegia s papežem Františkem, a krátce jsem mu vyložil svou situaci: předtím jsem se s ním nikdy nepotkal, a jeho dary pokory, spontánnosti a bezprostřednosti si i mne okamžitě získaly: nechtěl jsem chybět na žádné z jeho prvních mši při různých slaveních Roku víry, i když kardinálové nebyli zváni, a moje přítomnost byla zcela pleonastická. Ale nový a přímý styl nového papeže se mi nesmírně líbil, a bylo vždy znovu velkou radostí jej slyšet.

Bohužel, opomíjená opatrnost, předepsaná lékaři, ještě více komplikovala můj klinický stav, opakovaly se otoky na pravé noze, takže si i uprostřed léta vyžádaly hospitalizaci na Policlinico Gemelli, a opět mírné proleženiny, ale klinický stav otoků se zlepšil, i když vyžadovaly léčbu, která pokračovala od února.

Ale věci se nelepšily: v polovině října, poté, co jsem asistoval papežské liturgii, když do Říma připutovala socha Fatimské Madony, na mne dolehlo nové d'ábelství, lumboischias s bolestmi zad, jako jsem nikdy předtím nezakusil, a které vyžadovaly intenzivní lékařskou péči, včetně 25 masáží, které mne pozvolna uzdravovaly, bohužel s komplikacemi, takže od té doby jsem byl skoro pořád doma.

Začátkem září jsem však jel do Kalábrie žehnat manželství (*viz str. 59-61*) a navštívil rovněž Cosenzu a významnou svatyni svatého Františka z Paoly. Mezitím se věci zlepšují, uvidíme. Jsem v Božích rukou, a jak kardinál Tardini vtipně řekl monsignorovi, který tuto větu opakoval, když si stěžoval na svůj zdravotní stav: „A co víc byste si mohl přát? Nejsou to ty nejlepší ruce na světě?“

Nella vostra vita a due, Cristo sia il continuo fondamento del vostro amore

(J.E.Giovanni kardinál Coppa při svatbě: Mario Bosco a Claudia Mejías Rosales,
svatyně Madonna della Serra v Montalto Uffugo 5. 9. 2013)

Mám velkou radost, že mohu požehnat vašemu manželství v této úchvatné svatyni Madonna della Serra v Montalto Uffugo, starobylém, prehistorickém městě, snad založeném Bruzi a zničeném Saracény, která se zvedá na sladkých úbočích této krásné Kalábrie. Země pracovitá a velkorysá kvůli tvrdé lidské práci, která se tu vykonává odjakživa, ale také země požehnaná pro svou křesťanskou zbožnost a

přítomnost svatých a blahoslavených, dosud žijících v lidové zbožnosti; tady se narodila M. Elena Aiello! A vždy s radostí a s dojetím vzpomínám na víru, kterou jsem viděl ve svatyni v Acri, kde žil blahoslavený Angelo, nedaleko odtud, když jsem poprvé přijel do Kalábrie. Země pracujících, země světců!

2. Drahý Mario, známe se jen nějaký ten rok; ale už od počátku jsem obdivoval oddanost, kompetenci, ochotu, kterou jsi mi věnoval už od našich prvních setkání. Tyto vlohy jsou tvým DNA, kterým se vyznačuješ v pracovních povinnostech, které zastáváš ve Vatikáně v rozsáhlých kompetencích ve Fabbrica di San Pietro, kde jsi nejvyšším odpovědným za Sekci vykopávek, zahrnující rozlehlou nekropoli pod vatikánskou bazilikou, kde se nachází hrob svatého Petra, jenž byl pohřben právě v této hřbitovní zóně starobylého Říma, nad nímž se vypíná majestátná Michelangelova kopule. V těchto létech jsme pak často společně chodívali na koncerty posvátné hudby do kostela svatého Filipa Neriho v Římě, a tak jsem mohl poznat tvou snoubenku, dnes tvou manželku Claudii, která rovněž pochází z hluboce věřící země, Venezuely, kde jsem viděl tolik lidí oddaných Církvi, a kde křesťanské kořeny sahají do prvního období evangelizace Latinské Ameriky.

3. Tento intenzivní křesťanský život, uchovávaný a vyznávaný jak tady v Kalábrii v těžkých podmínkách každodenního života, tak ve Venezuele, podtrhuje, že se spojujete v manželství v Roce víry, jak si jej přál milovaný emeritní papež Benedikt XVI., a který vzbudil intenzivní účast ve všeobecné Církvi. Víra je počátkem našeho křesťanského života: dostáváme ji už ve chvíli křtu, který – jak říká Dante – je „branou víry“ (*Božská komedie*, Peklo IV., 36). A Mariina přítomnost ve svatyni della Serra v Roce víry, vám napomáhá a osvětluje vás v tomto významném okamžiku víry vašeho života.

4. Drazí Mario a Claudie! Manželství je úkonem zásadní důležitosti, který konáte před Bohem a před Církví. Ve světle víry nabývá svátost manželství celé své kráasy. A katechismus nám to jasně ukazuje. Na rozdíl od ostatních svátostí jste udělovateli svátosti vy sami: svým „Ano“ totiž, které je vyjádřením vašeho vzájemného souhlasu, uzavíráte před Bohem smlouvu věrnosti a lásky, která z vás dvou učiní jedno tělo, jak řekl Ježíš. Stanete se prvními spolupracovníky Boha v utváření rodiny a v plození dětí, které vám pošle. Jak řekl II. vatikánský koncil, sám Bůh obdařil manželství „rozmanitými hodnotami a cíli, jež mají nesmírnou důležitost pro pokračování lidského rodu, důstojnost, stálost, mír a blaho rodiny samé i celé lidské společnosti (GS 48). Rodina je dnes bohužel první obětí panující mentality, ovládané egoizmem, nezájmem, prahnutí po potěšení, jež rozbíjí tolik rodin a ničí mladé generace. Ale vy jste tu před oltářem, protože máte víru, protože víte, že – jak řekl svatý Pavel, manželství je „veliká svátost, v Kristu a v Církvi“ (Ef 5,32). Veliká, protože je obrazem nesmírné lásky, kterou má Bůh k nám. Vidíte: v každé svátosti je jeden viditelný prvek, matérie – voda, olej, atd. – a jeden neviditelný, forma, kterou je milost, jíž Bůh sám dává v každé svátosti. V manželství je materií láska dvou manželů, která viditelně vyjadřuje neviditelnou skutečnost svátosti, totiž nekonečnou lásku Boha k lidstvu; tato neviditelná božská láska, se zjevuje skrze každodenní, viditelnou lásku manželů. Ano, manželství je velké a vy jste dnes jeho přímými vysluhovateli.

5. Tato úchvatná skutečnost manželství, božská a lidská, byla dnes pronášena v Božím slově, kterému jsme právě naslouchali. Velmi dobře jste je vybrali! V prvním čtení kniha Sirachovcova oslavuje postavu, místo a povolání ženy. Ona je jako slunce, říká posvátná kniha, totiž zaujímá v rodině místo slunce. Exegeti zdůrazňují „solární“ hodnotu, kterou v tomto úryvku žena dostává od Boha: ona osvětluje, dává život, harmonii a krásu, a dostává od Boha neustálou pomoc k plnění odpovědností, které jí Bůh svěřuje k dobru jejímu i dobru rodiny. Nikdy ať se neříká, jak to dělají odpůrci křesťanství, že Církev si neváží ženy, jako by byla před mužem podřízeným prvkem druhé kategorie. Ne: Písmo svaté říká poetickým a současně realistickým jazykem pravý opak. Slyšeli jsme to: jako slunce svítí na všechno, a dává, udržuje a chrání život, tak žena přináší radost a pokoj, je Božím darem, a její hodnotu nelze ocenit? Působení ctnostné ženy zdobí jeho dům, dává klid manželovi, posiluje jeho kosti, jak říká Boží slovo s rozmanitostí nádherných obrazů. Drahá Claudie, a vy všechny manželky a matky, které mi nasloucháte: Bůh vám dal

prvořadé místo, učinil vás jako slunce pro vaše manžely a vaše rodiny. To vám říká, že láska mezi manželem a manželkou je vepsána v nebi a potrvá navěky. Jak jsme zpívali v sponsoriálním žalmu: „Země je plná Hospodinovy milosti!“ Ano, Pán zahrnuje všechno svou láskou a svou něžností, a muž a žena mají svou láskou, která se skví v rodině, poslání zjevovat dobrotu a milost, již Bůh vylévá na svět, který miluje.

4. Druhé čtení je oslavou lásky manželů: lásky, která není abstraktní, sentimentální, nýbrž konkrétní, silná, která v trpělivosti, vlídnosti a porozumění dokáže odpustit a omluvit se. Láska je vrchol všeho, je pouto dokonalosti, jak říká svatý Pavel; z ní se rodí velké poslání manželů: žít a před světem vydávat svědectví Božímu slovu, s moudrostí a laskavostí v něm vychovávat děti, aby se naučili zpívat Bohu s vděčností žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Bůh nás spasil v lásce: papež Benedikt XVI. často říkal, že Ježíšova smrt na kříži byla tím největším, nejneuvěřitelnějším úkonem lásky, který kdy byl vykonán: a manželé ukazují tuto nesmírnou lásku Boží onou každodenností a všedností, kterou si ji projevují navzájem, a kterou šíří kolem sebe dobrotou, vlídností a dobrým příkladem, kterého je dnes tolik zapotřebí.

5. Evangelium konečně dosahuje výšin Ježíšova učení o lásce. Jako vzor vám, předkládá svou vlastní lásku, a žádá vás, abyste mu dali tu svou: „Toto je moje přikázání: abyste se milovali navzájem, jako jsem já miloval vás. Žádný nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí život. Vy jste moji přátelé, když konáte, co já vám ukládám ... Ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a určil jsem vás k tomu, abyste šli a přinášeli užitek, a váš užitek aby byl trvalý“ (Jan 15,12ss.16). Tady spočívá střed a krása manželství: „Milujte se navzájem, jako jsem já miloval vás“. Láska přináší ovoce, protože vaše láska je stejná, jakou vás miluje Ježíš. Proto mají manželé úzkou podobnost s Bohem a s Církví! Buďte si tím vždy jisti!

6. Milovaní Mario a Claudie! Také vám Ježíš opakuje: „Zůstaňte v mé lásce“ (Jan 15,9). Ano, zůstaňte v jeho lásce! ***Ve vašem životě ve dvou, ať je Kristus stálým základem vaší lásky.*** Bez lásky ke Kristu, se vše stává neslaným; I životní zkoušky jsou bez Něj nesnesitelné. Bylo by naivní na to zapomínat i v hodinu štěstí, jakou je tato, protože vaše rodina prošla nedávno obrovskou bolestí nad smrtí Claudiina otce. Ale Pán vám dal sílu, a bude vždy vaší silou v tolika vašich nadějích, v tolika očekáváních, v tolika vašich potřebách. Vždy se mu svěřujte, učíte Jej středem rodiny, kterou dnes začínáte, aby byla založena na modlitbě, a především na Eucharistii. Stálé společenství s Ježíšem ať je oporou a světlem vašeho života! Ježíš ať je stále s vámi! A Madonna della Serra, u jejichž nohou slavíte tuto svatbu, ať vám pomáhá a vždy vás podpírá svou něhou a svými útechami. To vám z celého srdce přeji.

Avšak nejkrásnější a největší přání vám přichází od papeže Františka s poselstvím a Apoštolským požehnáním, které vám v tento úžasný den poslal, a které si uchováte jako nejkrásnější upomínku vaší svatby.

+ Giovanni card. Coppa

Giovanni kardinál COPPA

čestný občan Drysic

9. listopadu 1925

16. května 2016

Hrobka kardinála Copsy na římském hřbitově Campo Verano, 29. 6. 2016.

«Omnia Christus est nobis!

Kristus je nám vším!

Chceš-li léčit ránu,

On je lékař;

potřebuješ-li pomoc,

On je síla;

bojíš-li se smrti,

On je život!

Toužíš-li

po nebi,

On je cesta;

jsi-li v temnotách, On je světlo»

(Svatý Ambrož)

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Přijde poslanec s výplatou domů a začne bankovky vytahovat z tašky. Žena se na to zděšeně kouká a říká: „Prosím tě, co s nimi mám furt dělat. Máme toho plné skříně, není to kam dávat!“ Manžel jen smutně odvětlí: „A to si představ, že v jiných rodinách pracují oba!“

II.

Jak dlouho trvá cesta okolo světa? Třiadvacet let. V roce 1945 jsme okupanty vyhnali zpět na západ a v roce 1968 přišli z východu.

III.

„Tati, paní učitelka nám říkala, že lež má krátké nohy. Je to pravda?“ „Není synu. Kdyby byla, tak bychom měli vládu ze samých trpaslíků.“

IV.

Vnučka přijde za dědečkem a praví mu: „Dědečku, ty jsi opravdu šťastný! Nikdy se nedostaneš do pekla!“ „No, v to doufám a přeji to i tobě! Ale, jak si můžeš být tak jistá?“ „No, v evangeliu se říká, že tam je pláč a skřípění zubů - a ty přece žádné nemáš!“

V.

„Kohn sedí s Roubíčkem u kafe a Kohn čte: Tady píšou, že prej jsme naši zemičku zaprodali Americe a Západu. A tady zase píšou, že jsme jí prodali Rusku a Číně. Pak se zasní a dokončí: Stejně je to krásné - prodat takový cirkus dvakrát!...“

VI.

Na konci mše se kněz ptá: „Kolik z vás odpustilo svým nepřátelům?“ Ruku zvednou všichni, až na jednu starou paní. „Paní Nováková, vy svým nepřátelům neodpustíte?“ – „Já žádné nemám.“ „To je pozoruhodné, paní Nováková. Kolik vám je?“ „Osmadevadesát,“ odpoví stará paní. „Paní Nováková, mohla byste jít sem dopředu a povědět nám, jak někdo může žít devadesát osm let a nemít na světě nepřitele?“ Stará paní se s námahou zvedne, přicupitá ke knězi, otočí se ke shromáždění a praví: „Já všechny ty lumpy přežila...“

VII.

Skupina kanadských lovců se vydala do Ruska na Sibiř na lov medvěda. Když v tajze vystoupili z vrtulníku, spatřili dva mužíky, jak na klacku přes rameno nesou obrovského medvěda. Jeden z kanadských lovců se nadšeně zeptal: „Grizzly?“ Ruští mužáci odpověděli: „Nět, streľali...“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 9. - 16. listopadu 2025

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 9. listopadu	SVÁTEK POSVĚCENÍ LATERÁNSKÉ BAZILIKY	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Josefa SUMCE a Boží požehnání pro rodinu
		DRYSICE 9.30: za + Jana a Jiřího ADAMCOVY a dvoje rodiče	
		PODIVICE 11.00: za + Annu a Rudolfa MALOVY a duše v očistci	
	PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA	TOPOLANY 17.00	za + rodinu KUDLIČKOVU, ŠTĚPÁNKOVU a duše v očistci
PONDĚLÍ 10. listopadu	SV. LEV VELIKÝ, PAPEŽ A UČITEL CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 17.00: na poděkování s prosbou za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu JANSKOU a VOLDŘICHOVU	
ÚTERÝ 11. listopadu	SV. MARTIN TOURSKÝ, BISKUP	PODIVICE 8.00	ke cti sv. Martina – za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu NAVLÁČILOVU
STŘEDA 12. listopadu	SV. JOSAFAT, BISKUP A MUČEDNÍK.	DRYSICE 17.00: na poděkování za 60 let života, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu BENÍČKOVU a BUČKOVU	
ČTVRTEK 13. listopadu	SV. ANEŽKA ČESKÁ, PANNA	PODIVICE 8.00	za + P. Františka BENÍČKA
PÁTEK 14. listopadu	PÁTEK 32. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00: za Nepomucenu STEINEROVOU, manžela, živou a +rodinu	
SOBOTA 15. listopadu	SV. ALBERT VELIKÝ, BISKUP A UČITEL CÍRKVE		
NEDĚLE 16. listopadu	33. NEDĚLE V MEZIDOBÍ SVĚTOVÝ DEN CHUDÝCH SV. MARKÉTA SKOTSKÁ SV. GERTRUDA, PANNA	PUSTIMĚŘ 8.00: za živou a + rodinu NOVOTNOU, POSPÍŠILOVU a LOUBALOVU	
		DRYSICE 9.30: za + Marii KNAPOVOU, manžela, dceru, zetě, rodiče a Boží požehnání pro živou rodinu	
		PODIVICE 11.00: za zemřelou rodinu DOSTÁLOVU, KRATOCHVÍLOVU, ZAČALOVU a Boží požehnání pro živou rodinu	
		TOPOLANY 17.00	za + rodinu BĚLÁNKOVU, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední.
Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>

POŘAD BOHOSLUŽEB: 16. – 23. listopadu 2025

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 16. listopadu	33. NEDĚLE V MEZIDOBÍ SVĚTOVÝ DEN CHUDÝCH SV. MARKÉTA SKOTSKÁ SV. GERTRUDA, PANNA	PUSTIMĚŘ 8.00: za živou a + rodinu NOVOTNOU, POSPÍŠILOVU a LOUBALOVU	
		DRYSICE 9.30: za + Marii KNAPOVOU, manžela, dceru, zetě, rodiče a Boží požehnání pro živou rodinu	
		PODIVICE 11.00: za zemřelou rodinu DOSTÁLOVU, KRATOCHVÍLOVU, ZAČALOVU a Boží požehnání pro živou rodinu	
		TOPOLANY 17.00	za + rodinu BĚLÁNKOVU, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
PONDĚLÍ 17. listopadu	SV. ALBĚTA UHERSKÁ, ŘEHOLNICE	PUSTIMĚŘ 17.00: za + Ing. Zdeňku ROZSYPALOVOU, rodiče, s prosbou o Boží požehnání pro živou rodinu VLČKOVU, ČECHOVU a MĚŘÍNSKOU	
ÚTERÝ 18. listopadu	POSVĚCENÍ ŘÍM. BAZILIK SV. APOŠTOLŮ PETRA A PAVLA	PODIVICE 8.00: za + Otakara DRAGONA a Boží požehnání pro živou rodinu	
STŘEDA 19. listopadu	STŘEDA 33. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 17.00: za sestru, dar zdraví, Boží ochranu a požehnání pro rodinu SVOBODOVU	
ČTVRTEK 20. listopadu	ČTVRTEK 33. TÝDNE V MEZIDOBÍ	RYCHTÁŘOV 9.00: na poděkování za nový život s prosbou o dar zdraví a Boží požehnání pro celou rodinu PIJÁKOVU	
PÁTEK 21. listopadu	ZASVĚCENÍ PANNY MARIE V JERUZALÉMĚ	PUSTIMĚŘ 17.00: za + Vojtěcha JANSKÉHO, manželku, syna, snachu, duše v očistci, s prosbou o dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu	
SOBOTA 22. listopadu	SV. CECÍLIE, PANNA A MUČEDNICE		
NEDĚLE 23. listopadu	SLAVNOST JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE SV. KLEMENT I., PAPEŽ A MUČEDNÍK	PUSTIMĚŘ 8.00	za zemřelého Aleše ROUDENSKÉHO
		DRYSICE 9.30: za + Ladislava ADAMCE, manželku, syna a Boží požehnání pro živou rodinu	
		PODIVICE 11.00: na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní, s prosbou o dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu BENÍČKOVU	
		TOPOLANY 17.00	za živou a zemřelou rodinu HUDEČKOVU

INTENCE MŠÍ SVATÝCH NA I. POLOLETÍ 2026 (1.1.-30.6.2026)

ZAPISUJI 1. - 15. PROSINCE 2025 PO MŠI SVATÉ VE VŠEDNÍ DNY

(PUSTIMĚŘ, PODIVICE - v sakristii; DRYSICE – na faře; TOPOLANY – od 30.11. v sakristii).

POŘAD BOHOSLUŽEB: 23. – 30. listopadu 2025

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 23. listopadu	SLAVNOST JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE SV. KLEMENT I., PAPEŽ A MUČEDNÍK	PUSTIMĚŘ 8.00	za zemřelého Aleše ROUDENSKÉHO
		DRYSICE 9.30: za + Ladislava ADAMCE, manželku, syna a Boží požehnání pro živou rodinu	
		PODIVICE 11.00: na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní, s prosbou o dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu BENÍČKOVU	
		TOPOLANY 17.00	za živou a zemřelou rodinu HUDEČKOVU
PONDĚLÍ 24. listopadu	SV. ONDŘEJ DUNG LAC, KNĚZ A DRUHOVÉ, MUČEDNÍCI	PUSTIMĚŘ 17.00: za + Miroslava a Marii KOUDELKOVY, rodiče, sourozence a Boží požehnání pro živou rodinu	
ÚTERÝ 25. listopadu	SV. KATEŘINA ALEXANDRIJSKÁ, PANNA A MUČEDNICE	PODIVICE 8.00: za živou a zemřelou rodinu MADEJOVU, PICHLEROVU a duše v očistci	
STŘEDA 26. listopadu	STŘEDA 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 17.00: za + Jitku KUNCOVOU, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu	
ČTVRTEK 27. listopadu	ČTVRTEK 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00: na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní, s prosbou o ochranu Panny Marie a dary Ducha Svatého pro rodinu a přátele	
PÁTEK 28. listopadu	PÁTEK 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za + syna Alexandra a dar víry pro živou rodinu
SOBOTA 29. listopadu	SOBOTA 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ		
NEDĚLE 30. listopadu	1. NEDĚLE ADVENTNÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Miroslava VÁVRU, bratra, otce, živou a + rodinu
	ŽEHNÁNÍ ADVENTNÍCH VĚNCŮ	DRYSICE 9.30	za + Marii SEDLÁKOVU, manžela a dva syny
	SV. ONDŘEJ, APOŠTOL	PODIVICE 11.00: za živou a + rodinu CUPÁKOVU, PLISKOVU, ZAKOPALOVU, MARÁKOVU a SVOBODOVU	
	ZAČÁTEK NOVÉHO LITURGICKÉHO ROKU (A)	TOPOLANY 17.00	za + živou a zemřelou rodinu PROVAZNÍKOVU

INTENCE MŠÍ SVATÝCH NA I. POLOLETÍ 2026 (1.1.-30.6.2026)

ZAPISUJI 1. - 15. PROSINCE 2025 PO MŠI SVATÉ VE VŠEDNÍ DNY

(PUSTIMĚŘ, PODIVICE - v sakristii; DRYVICE – na faře; TOPOLANY – od 30.11. v sakristii).

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYVICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední.
Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>